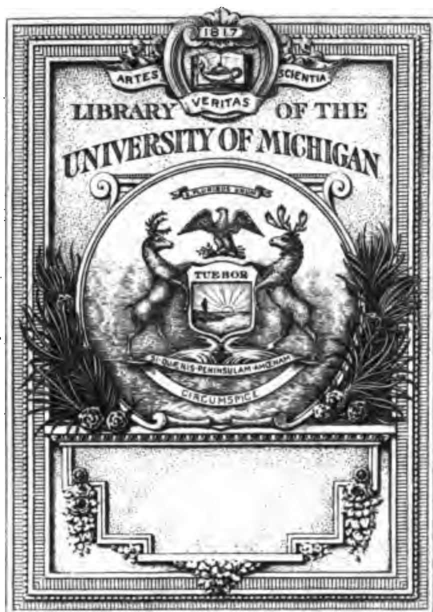

1817
ARTES
VERITAS
SCIENTIA
LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN
TUEBOR
SI QUAERIS PENINSULAM AMOENAM
CIRCUMSPICE

r. hd.

LAURIDS BRUUN

DEN SIGNEDE DØD

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

MDCCCCXII

DEN SIGNEDE DØD

LAURIDS BRUUN

HISTORIER. 1886. (Udsolgt)
EMMA JONSSON. En Historie. 1890. (Udsolgt)
ANTONIUS. En Historie. 1892. (Udsolgt)
RENÆSSANCE. En Historie. 1900.
HISTORIENS DOM. Smaa Historier. 1902.
DET STORE HJERTE. En lille Bog om Julen. 1903.
HJEMAD. En Historie. 1908.
DE UDVALGTE. Smaa Historier. 1911.

SVEND FELDING. Roman. 1894.
KRONEN. En Historie. 1902.
EMMA JONSSON. Roman. Afsluttet Udgave. 1905.
DEN EVIGE. Roman. Fire Dele. 1905—06.
PAN. Roman. 1906.
MIDNATSSOLEN. Roman. 1907.
AF BYGERNES SLÆGT. Roman fra Hundredaarsskiftet. Seks Dele. 1909.

ALLE SYNDERES KONGE. Roman. 1903.
ABSALONS SAGA. Første—anden Del. 1904.
DEN SIDSTE FRIBONDE. Roman. 1905.
HEJMERS HARPE. Episk Digt. 1909.
KONG SKJOLD. Danskernes Æventyr. I. 1909.
KONG FRODE. Danskernes Æventyr. II. 1910.

REJSEFÆRD. Historier i Ramme. 1899.
FRA BOSPORUS TIL VAN ZANTENS Ø. Indtryk fra en Rejse omkring Jorden. 1912.

LIVETS FRUGTER, Skuespil i 4 Akter. 1905.

VAN ZANTENS LYKKELIGE TID. Kærlighedsroman fra Pelli Øen. Oversat og udgiven af *Laurids Bruun*. 1908.
VAN ZANTEN: DEN FORJÆTTEDE Ø. Oversat og udgiven af *Laurids Bruun*. 1910.

LAURIDS BRUUN

DEN SIGNEDE DØD

KJØBENHAVN OG KRISTIANIA
GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG
MDCCCCXII

KJØBENHAVN — FORLAGSTRYKKERIET

HELGE

KJØBENHAVN — FORLAGSTRYKKERIET

HELGE

klinge. Fra hinsides Havet skal det klinge tilbage til Landet, som fostrede ham.

Hans Hund jager foran ham, gøende højt mod Vinden fra Fjorden.

Se, nu standser den med Snuden mod Sneen. Fandt den et Rævespor?

Den søger og krydser, skælver over Ryggen og staar. Med løftet Pote ser den tilbage og vinker ham hid.

Ja, det var Rævespor. Men han skal ikke jage.

Sneen ser han smeltet. Det smiler af gule Blomster, af de hvide Stjerner, af de blaa Klokker i det grønneste Græs. Hør Bækkene risler. Fuglene kysses og skændes og har travlt mellem Kviste. Ræven er sommerrød og trind, og Hjortene stanges om Hinden.

Han skal ikke se det. Han skal ikke se det iaar.

Er mon Vaaren i Kelters og Frankers Land som den i hans Barndom?

Han kalder ad sin Hund og gaar med bøjet Hoved.

De gamle Ege ser langt efter den brede Ryg over de slanke Lænder. De har set ham fra Barn. De har kendt hans Fædre. Naar ser vi dig igen?

Det drypper af Tø fra forkullede Bjælkestubbe af den gamle Kongehal.

Blaa Røg stiger op fra Køkkenhusets sodede Lyre. Der brases og bages til Festen iaften.

Fjorden ligger fuld af Skibe. Smaa og store, over hundrede. Størst blandt dem alle, med Dragestævn, ligger Kongeskibet, som imorgen styrer mod den lyse Verden.

Trælle bærer Tæring ombord. Mel og Tørfisk, Fladbrød og Øl og Mjød. I Række vader de ud og læsser over Rælingen af den krogede Ryg.

Smeden har tændt Baal paa den stenede Strand. Han drejer sin Tang, mens Trællen hamrer Gnister af det røde Jærn. Røgen staar tyk af Ildhullet. Helge kan mærke den hid.

En Snekke ligger paa Land med Bugen mod Solen. Der gaar Trælle og tætter med Blaar.

Svende pudser Vaaben, mens de fløjter dertil. Kvinder staar i Græskanten og bøder Sejl, som er spændt over Bukke. Børnene sopper og plasker og skriger.

Hunden standser i Skovkanten. Den ser sig ud over Fjorden med blanke Øjne og slikker sig om Snuden mod Røgen fra Smedens Baal.

Saa springer den afsted over Grøfter og Tuer. Den gøer og svinger med Halen: Det er Hroar, som kommer fra Gaarden ned imod Stranden.

Han har ingen Hue paa sit stride lyse Haar, ingen Kappe over sin firskaarne Ryg. Han skygger med Haanden for Solen og ser vidt over

Fjorden, hvor to forsinkede Snekker runder Næsset om Bistrup Ø med Vinden i de bugspændte Sejl.

Gøende springer Hunden op ad hans Ben. Han vender sig og ser efter dens Herre.

Helge vinker fra Skovens Bryn og gaar nedover, mens Hroar vender sig og følger Hunden; den springer imellem dem, som var den deres Tanke.

— Hvor har du været den hele Morgen?

— Jeg sagde Farvel til Skoven.

De graa Øjne og de blaa Øjne stirrer mod hinanden. De siger alt det, som Hjærtet svulmer af, som Læben lukker over. De, som voksede tilsammen, har ikke Ordet behov. De har Blikket og Gaven.

Nu giver jeg det bedste. Maaske fældes jeg derude. Saa skal du huske, at jeg gav dig det bedste.

Helge slaar Kappen til Side, krænger Kofteærmet op, slider Ringen af sin Arm, den seksfoldig slyngede. Skjoldungeringen.

— Tag den!

Det tindrer af Glæde i Hroars Øjne. Længe ser han paa Ringen og løfter den mod Solen, som skinner over Landet.

Guldglimtet fænger i to sorte Øjne. Det er Hjartvars.

Tyst er han kommen. Hans Gang er forsigtig. Han er kun sytten Aar, men gammel af Sind; thi han har set den store lyse Verden. Hans Moder var en irsk Trælkvinde.

Hjartvar gav sin dødsramte Fader at drikke af Hjelmen, da Blodet sprang fra et Saar i hans Hals.

Hjartgejr vendte sine brustne Øjne imod ham, hviskede: „Danmark — mine Brødre —“ og døde.

Fra milde Kyster sejlede Hjartvar til det mørke stivnede Land. Det var kort før Jul. Han bragte Hroar og Helge deres ældre Broders Hilsen, han som drog af Land med Vikingerne i sit femtende Aar, medens deres Fader Halfdan endnu sad tryg paa Lejre ved Kong Frodes Side.

Tre Snekker havde Hjartvar med sig tilbage, danske Snekker. Den ene bar Hjartgejrs Mærke. Saa havde Hjartvar ogsaa hans Sværd. Lejf den gamle, som tjente i Halfdans Gaard og stod hos, da Hjartgejr døde, sagde god for ham.

Hjartvar var hos Brødrene i Julen, som Frænde og Ven. Han talte ikke meget. Det lo ikke fra hans sorte Øjne, der laa skjult bag tunge Laag, ikke fra de sammenknebne Læber i det blege Ansigt.

Gerne drog han bort igen. Hvad brød han sig

om Frænder, hvad brød han sig om Land saa barsk og saa øde? Men Fjorden var lukket, og der var en lyshaaret Kvinde i Kongsgaarden.

Nu er Isen brudt. Fjorden blaaner. Solen skinner over Landet. Og se, der glimter den i Ringen — Slægtens Ring, som hans Fader har nævnt for ham, da han var lille. Nu staar han her og kræver sin Ret.

— Giv mig Ringen!

Helge maaler hans Skikkelse. Hjartvar er et Hoved lavere end ham. Hans Hænder er smaa og hvide. Helge leder efter sin Broders Træk. Intet i det blege Ansigt med de skjulte Øjne kalder dem frem.

Hroar krænger sit Kofteærme, skyder Ringen op om sin Arm. Han kan ikke faa den længer end til Haandleddet.

— Hvad Part giver I mig, Eders Broders Søn?

Hroar vender Hovedet imod ham med hvasse Øjne.

— Vi dræbte Frode og hævnede vor Fader. Hjartgejr har aldrig sendt os Bud.

— Jeg er hans Søn og hans Bud. Jeg har Ret fremfor Jer; thi han var den ældste.

Helge vil svare. I det samme drages hans Blik.

Hilde staar ved Gavlen deroppe. Hun staar

med Solen i Øjnene. Det lyse Haar flommer frem under Nettet.

Hun flyr hans Blik, samler Kjortelen i Haanden for den opblødte Jord og vil gaa.

Da de var Børn i Signes Gaard, kaarede hun ham i deres Lege. Han var Skjold, hun var Alfhild. Nu de er store og forstandige begge — nu flyr hun ham bestandig.

Trøst dig, imorgen er jeg rejst. Se kun frit op igen. Der, i den store lyse Verden, skal jeg glemme dig, min Alfhild, — glemme dig ud af min inderste Sjæl.

— Hilde! — raaber Hroar — Kom hid!

Hun standser og tøver. Han kalder igen. Saa vender hun sig og kommer langsomt nedover, med Solen i sit Haar.

Helge stirrer. Hjærtet slaar mod hans Side. Det er sidste Dag. Naar skal jeg se Dig igen?

— Lad Hilde skille Trætten! — siger Hroar.

Hjartvar tier; for hun er den lyshaarede Kvinde, som binder ham til Gaard og Land.

Da hun naar Stien, søger hun Helges Blik. Han var bestandig i hendes Hjærte; derfor flyede hun ham. Men nu er det Afskedens Dag. Naar skal hun se ham igen?

— Hvem har første Ret til Riget og Ringen — spørger Hroar — Hjartvar, som er Hjartgejrs Søn, eller vi?

— Helge! — siger hun og blegner over Læben.

— Hvorfor? — spørger Hjartvar.

Da rejser hun Hovedet. Fra det hvide Ansigt stirrer de blaa Øjne stift og fuldt paa Helge.

— Du er Skjolds rette Søn.

Blikket rammer i hans Hjærte. Som et Stød, han fik engang i et Saar, der holdt paa at læges. Saaledes bryder det op, og Blodet skyller mod hans Hals og op i hans Tinding. Det snører i hans Strube; Sved staar frem paa hans Pande.

Hvad var det? — Tog hun hans Hjærte til sig — eller sænkede hun sit i hans? — For hun er ham nær, som da hun sprang leende i hans Arm fra Taget i Signes Gaard.

Det gaar i Bølger for hans Blik — de blaa Øjne, de hvide Læber og Hovedet, som knejser endnu. Han maa slaa Armene om hende, holde hende fast, at hun ikke skal fly ham paany.

Hun sænker Blikket; det er som et Suk. Hroar ser forbavset fra ham til hende. Da lyder Hjartvars Stemme i det samme.

— Tag mig med dig herfra! — siger han til Helge. Han saa Kærlighedens Sol i hendes Øje. Han vil bort fra dens Glans, som gør hans Hjærte ondt.

— Lad mig være din Mand! — siger han og rækker Haanden mod Helge.

Hun vendte sig og gik bort ad Stien.

Fra hendes Nakke, fra hendes Skuldre, fra hendes tøvende Gang strømmer det som Kærtegn tilbage mod Helges Favn. En stor Glæde varmer ham fra Isse til Fod. Han maaler Springet imellem dem; men han springer det ikke.

Hvad gør det, at han skal rejse? — Det er for hende — alt hvad han lever, det er for hende. Han er som en drukken Mand med sine Arme. Solen skinner, og alt er saa lystelig lyst.

Han lægger sin ledige Arm om Hjartvars Skulder.

— Tak, Frænde!

Hroar skynder sig op over Stien. Han vil naa Hilde. Der er ingen Harme i hans Sind. Fra de var smaa, var Helge den første, skønt han var yngre.

Helge slentrer nedover, hvor Benene bærer ham. Hans Sind er saa fuldt, at alt er ham lige. Han har sin Arm om Hjartvars Skulder. Han smaaler for sig selv, nikker til sine Tanker, mens Hjartvar klemmer Læben sammen og husker hendes Ord.

De gaar ned til Baadene.

Helges Styremand kommer til, peger over Fjorden og taler om Udfærden. Helge nikker uden at høre.

Hans Bryde kommer springende og hilser ham med Ord om Avl og Besætning. Han nikker og smiler og hører det ikke.

Smeden bringer ham hans Sværd. Han ser paa det og hænger det om. Hans Tanke er ved Gaarden deroppe, ved hende derinde.

Midt under Talen vender han Ryggen til Hjartvar og Styremand og Bryde og gaar op over Stranden med lange Skridt.

Hendes Blik hænger under hans Pande. Han ser det, naar han lukker sine Øjne. Det sidder i hans Hjærte som Tag af en varm fast Haand.

Der er noget, som maa gøres. Vidste han kun, hvad det var.

Maa han se hende — skal han tale med hende — er det det?

Han ved det ikke. Benene bærer ham derop, til han staar foran Fruehuset. Spinder hun med sine Piger? — Nej, nej — ikke gaa derind! — det er ikke Tiden nu! — Hvilken Tid? — Tiden for hvad?

Han slentrer forbi med tunge Lemmer som en mjøddrukken Mand. Med Salighed i sit Hjærte, med Sang for sine Øren.

Han slentrer forbi Kongsbrydens Hal. Den er lille og lav. Op forbi Brantomten, hvis forkullede Stager peger mod Himlen. Op til Gærdet om

Offerlunden. Han gaar ind gennem Laagen. Det drypper fra den hellige Ask, fra de ældgamle krogede Fyrre. Solen skinner paa Blotestenen, som er ren for Sne.

Der er noget, der har svulmet sig saa mægtigt i hans Sind, at det tynger ham i Knæ. Noget, som vil briste i Bøn, eller Taare, eller Latter. Han maa ofre eller bede det ud.

Han drager sit Sværd, fatter om Odden med begge Hænder og rækker Hjaltet imod Solen.

— Er jeg Skjolds rette Søn, saa giv mig hende, og jeg vil øve store Bedrifter i dit Navn.

De hvide Foraarsskyer driver fra Solen. Det glødende Øje smiler til den springende Vaar i hans Hjærte. Og atter glider Skyen for.

Nu er det løst. Han er træt som efter en Gærning.

I den lave Hal, som var Kongsbrydens før Branden, sidder Hroar og Helge med deres Mænd. Det er Afskedens Fest.

Se, nu kommer Pigerne med Mjøden.

Hilde er forrest. Hun gaar med hævet Hoved, hun bærer paa Højtid i sit Sind. Hun er bleg om Kind og Læbe; men hendes Øjne straaler.

Helge ser paa hendes Haar. Det falder blødt over Skuldrene. Han ser paa hendes slanke

Arme, naar de hæver den tunge Kande over Hornet, han ser paa hendes hvide Hænder. Det svulmer fra Hjærtet op imod hans Hals og mørkner hans Blik.

Hun skænker for Hroar.

Han rejser sig fra Bænk med Bragebægeret i begge sine Hænder. Han ser mod Lyrhullet med sine faste Øjne:

— Jeg gør det Løfte, at jeg vil rejse Frodes Hal paa ny, større og rigere, end nogen Mand har set.

Mændene slaar paa de ophængte Skjolde, mens Hroar drikker.

Saa skænker hun for Helge. Hun rækker ham Hornet med begge Hænder, som var det sit Hjærte, hun bød. Blikket lyser i hendes Ansigt; det dvæler ved hans Mund, som stirrede hun sig Ordene til.

— Jeg satte Odin Vilkaar idag ved Blotestenen. Giver han mig, som jeg bad, da drager jeg til Kelternes Kyst og øver Bedrifter, der ikke er spurgt siden Skjolds Dage.

Hun bøjer Hovedet for hans Løfte, mens Blodet flammer op i hendes Kind.

Hjartvar faar intet Bragebæger. Han er for ung. Tavs drikker han ud for sit eget Løfte, mens han stirrer efter den lyshaarede Kvinde.

I godt og ondt vil jeg prøve ham. Er han den

rette Skjolds Søn, som du sagde, da skal jeg blive ham tro; men er jeg den største, da vender jeg tilbage og tager dig med List eller Vold, — du, som kaarer dig den største.

Ved Midnatstid gaar Helge og Hjartvar med deres Svende til Stranden.

Broder trykker Broder til sit Bryst. Saa gaar Helge ombord med sine Mænd. De skal sejle i det første Gry, om Vinden er gunstig.

Maanen staar op over Skoven. Den slipper de nøgne Grene og runder sin Segl over Hallen.

Helge staar i Agterstavnen og stirrer mod Land. Røgen stiger af Lyren mod den skære Himmel.

Nu slukkes Lyset. En Dør rigles. En Hund gøer og svares af en anden. Alt blir stille.

En Skikkelse træder frem af Gavlens Skygge. Blodet standser i Helges Aarer. Nu ved han, at det sker, det vidunderlige som hans Tanke ikke har nævnt, som kun hans Hjærte vidste.

Han svinger sig over Rælingen, løsner Baaden og ror i Land.

Hjartvar ligger søvnløs i sit Løftingstelt. Han hører Aaretaget, rejser Hovedet og stirrer ud efter ham, som ror i Land. Han ser to vandre ved hinandens Side langs Skovens Bryn. Han bider sin Læbe og knytter sine Hænder.

Hvorfor har han alt og jeg intet? — Skønhed og Styrke, Guld og Rige — og hende, som jeg under ham nødigst af alt?

Ja, jeg skal prøve og maale. Er han ikke den største af os, da vé dig, som valgte i Blinde.

II

Nu synger han igen. Hjartvar kan ikke høre det, for det blæser en Storm af Nordøst, men han kan se det paa hans Kast med Hovedet.

Helge synger mod Fare. Han sidder foran Rorkarlen og synger, mens han vogter paa Sejlet, der er lavt og surret med mange Reb.

Stormen pisker den duvende Skude over de sorte Bølger.

Nu forsvinder den i Dalen bag en fraadende Top. Nu lyser Mastefløjen atter frem i det svindende Dagslys fra hastende Skyer.

I to Nætter har de vaaget for Storm. Maanen lyste for dem, saa de holdt Kurs med hverandre. Ved Dag og Nat har Hjartvar stirret fra sin Stavn mod Dragen forude.

Saa længe han ser Helges Hoved knejse over Bjørneskindet — saa længe er ogsaa han paa sin Plads.

Vel maaler jeg et Hoved mindre; men var jeg

mindre tapper end du, da Kelterne lokkede os i Baghold og vi syngende brød deres Rækker?

Mine Hænder er døde og tunge som Isklumper. Det værker i mit Hoved, det glipper i mit Hjærte; men jeg er oprejst som du. Det prikker af glødende Naale i mine Øjne; men se — de er aabne, de vogter paa dig, som kaldte dem Trælleøjne.

Der var Fest efter Sejr, omkring store Baal paa Stranden. Helge var drukken.

— Jeg undres paa, Brodersøn, hvem din Moder var, siden du har Trælleøjne.

Mændene lo. Hjartvar sprang imod med sit Sværd. Helge, som var vaabenløs, slog det ud af hans Haand. Saa tog de Livtag. Hjartvar fik Haanden i hans Strube. Helge greb ham om Ryggen, slængte ham mod Jorden, satte Knæ for hans Bryst. Af sit store aabne Ansigt, af sine straalende Øjne lo han ned i Hjartvars Ansigt.

— Forstaar du ikke Skæmt, lille Frænde?

At du skaanede mig, det gør ondt endnu. Jeg forvinder det ikke.

Du lagde Armen om min Skulder, bød mig Drikkehorn til Forlig. Jeg smilede og drak, for jeg kunde ikke dræbe dig.

Var det Højmod, er du større end jeg i Høj-

mod. Var det Dumhed, er du mindre end jeg i Klogskab. Det skal du bøde.

Da vi fulgtes til Hvile, aabnede du dit Hjærte og talte om hende.

Er det ædelt at være uden Mistanke, da er du større end jeg. Men er det dumt, da er du mindre. Og det skal du bøde. Efter min Ed.

Du, som synger forude, maaske styrer du os i Døden med din Sang. Ved du, hvor vi sejler? Ved du, om der er Skær under Vandet?

For at naa hjem til hende inden Jul, drog du over Havet imod alles Raad. Nu vi er ude af Kurs, søger du Land for at sidde lunt ved Julebaal og drømme om hende. Har du en Tanke for vort Liv — vi som følger dig uden lyshaaret Kvindes Løn?

Jeg havde dit Liv i min Haand. Dagen efter vor Trætte fandt jeg dig strakt i Græsset. Du sov Rusen ud. Din Dolk sad i Bæltet. Du laa med aaben Mund og smilede i Drøm. Aldrig har du været Døden nærmere. Jeg kunde have dræbt dig med din egen Dolk, set Livet briste i dit Blik med mine Trælleøjne.

Ved du, jeg bøjede mig over dig. Det gispede tungt i dit Bryst. Min Haand var ved Dolkens Hæfte.

Jeg skaanede dig, Frænde. Har jeg Trælleøjne, jeg snigmyrder dog ikke min Herre. Er

du Skjolds rette Søn, som hun sagde, da vilde Odins Haand været over mig for dit Livs Skyld. Hvad Glæde havde jeg da af at dræbe dig?

Vilde du have dræbt din Fjende sovende? — Nej. Altsaa, om jeg ikke havde skaanet dig, da var jeg mindre end du.

Du er tapper og højsindet, du er ædel og vennesæl; men kan Skjolds rette Søn være uklog og ubehersket? — Lader han sig lede af Kvinder?

Da de kastede sig for dig og bad for deres Mænd, saa gav du Kelterne fri, skønt de lokkede dig i Baghold for at dræbe dig. Tror du ikke, jeg saa den lyshaarede Kvinde, hun som havde Hildes Øjne?

Kvinder?

Det stryger forbi ham gennem Luften og strejfer hans Sind. Er det paa Kvinder, han skal prøves, Skjolds rette Søn?

Se, nu synger han igen; han slaar med Armene mod Faren, mens Skuden skælver og Døden er over os alle.

Ser du den sorte Bølge, der ruller frem over alle de andre — den er uden Fraade, nøgen som Døden?

— Drej Roret — lad Sejlet falde!

Hjartvar skriger gennem Stormen. Helge hører det ikke. Han synger mod Faren.

Hjartvar klamrer sig til Rælingen og stirrer mod Bølgen.

Odin —!

Jeg skaanede hans Liv for din Skyld. Er han Skjolds rette Søn, saa lad ham hjælpe sig selv. Mig hjalp du aldrig. Hører du ikke, hvor han æsker dig ud med sin Sang?

Bølgen ruller nær. Den skyder det sidste Dagskær af sin krogede Ryg og spreder Mørke over Havet for sin Fod. Men Helge synger endnu.

Odin — slaa ham ned for hans Overmod!

Hjartvar skriger til sin Rorgænger: Læg Roret om!

Nu er Bølgen over Dragen. Tørner han ikke nu, saa er Døden ham vis.

Hilde rejser sig over Ende. Hun griber i Sengebænken, at Stormen ikke skal kaste hende. Baaden staar næsten paa Højkant. Hun skriger til Helge: Ser du ikke Bølgen, den nøgne sorte; men Stormen kvæler hendes Skrig.

Han griber Roret. Han magter det ikke.

Hendes Hjærte staar stille. Hun rækker Masten, slaar Sejlstumpen løs, lægger sin Haand paa Roret, sin Kraft til hans, og Baaden lystrer i det yderste Øjeblik.

Hilde vaagner i Natten. Stormen hyler over

Lyren og rusker i Taget, saa det kendes helt ned i Sengebænken. Hun er badet i Sved.

Det var Helges Liv; men nu er det frelst. Hun strækker de krympede Lemmer i salig Træthed og glider tilbage i Søvnen.

Hjartvar stirrer gennem Skumringen.

Hvad var det, som skete?

Ved Helges Side en flakkende Skygge — den stod ret op for Masten, slog Sejlstumpen løs og greb om Rorpinden.

Dagen er svunden. Maanen staar lavt i Skyen over Vandet; den kaster ingen Skygge. Saa var det Helges Fylgje, som drejede Roret.

Skuden løftes højt paa den sorte Bølge, bæres et Stykke, glider saa ned bag dens Ryg.

Hist rider Bølgen, sort og nøgen og tung. Men pludselig hvidner den i Toppen og kælver med et Brag, som høres gennem Stormen, mens Skummet staar højt mod Himlen.

Fjæld for ude.

Helge staar høj ved Roret. Han har set det i det samme. De raabende Mænd raver frem af Halvrummene imod Stævnen.

Det er Død eller Frelse.

Helges Skib drejer af for Roret, følger Bølgens Spor. Sejlstumpen slaas om. Skuden sitrer

i Dødsangst. Saa stryger den tæt om Pynten med det hvide Skum.

Hjartvars Skib, der er længere ude, klarer Næsset med Roret alene og glider ind i Vigen, hvor Vandet er smult.

De dukker frem af Skumringen, en efter en, alle Helges Skibe, mens Maanen skinner bag Sky som et Lys bag en Hornrude. Hist inde flader Kysten sig under kraftløse Smaabølger, mens Stormen raser om Pyntens Hoved.

Det er Hallands Kyst.

De slaar Telte op og gør Baal i Læ under Klippen. De slænger sig paa deres Kapper om den knitrende Ild, som Stormen ikke kan rokke. Den kaster sig ned fra Klippen, fanger Røgen over deres Hoveder og fejer den op mod de nøgne Fyrrestammer, som knager i Kulden.

Trællene rister paa Spid. Mjødhornet gaar rundt. Det er sidste Rest, som er gemt til Julen. Helge stirrer ind i Ilden, til Øjnene skinner og Længslen staar i Smil om hans Mund.

Hjartvar ligger paa sit Bjørneskind. Skønt Lemmerne værker af Træthed, kan han ikke sove. Det er Helges Fylgje, han ser, — Skyggen, som slap Sejlet og drejede Roret.

Der er nogen, som famler ved Teltets Forhæng. Han griber Lysspaanen og slaar det til Side.

Der staar en Kvinde og ryster i Kulden. Hun har Kappe fra Hoved til Fod.

— Jeg er faret vild af Vejen. Und mig at sove under dit Telt.

Han trækker Kappen fra hendes Ansigt. Det er hvidt og ungt, Haaret rigt og mørkt. Øjnene er graa, og Læberne smiler.

En Kvinde af Vandringsfolket. Han tænker at slippe hende ind. Da glimter et Lys i hans Sind.

— Gaa til Teltet der! — Det er større end mit. Der sover en gæstmild Høvding, som har Plads for to.

Hun bøjer Hovedet og gaar. Han hører hende klappe paa Teltets Dug. Saa hægtes der fra. En Lysstrøm falder ud over Pladsen.

Helge lukker Kvinden ind.

Længe lytter Hjartvar i Natten, før han lægger sig til Hvile. Ved Morgengry slaar han Teltet op, at han kan se, naar Kvinden kommer ud.

— Sov du paa Jorden eller i Bjørneskind?

Han bryder et Stykke af sit Armguld og holder det ud imod hende.

— Paa Bjørneskind.

— Gav han dig Gave?

— Denne Ring. — Hvem er den gæstmilde Høvding?

— Hvorfor vil du vide det?
— Maaske faar jeg Ærend til ham ad Aare.
— Søg ham i Lejre paa Sjælland.

Helge kom hjem, før Julebrygget var drukket. Ugedagen efter holdt han Bryllup med Hilde og blev hjemme til Foraarsjævndøgn.

III

Da Foraaret kom, gik Hilde hver Morgen i Skoven for at plukke Blomster. Hun havde Helges Hund hos sig. De lo og talte sammmen om deres Herre. De satte sig ved Bækken og saa hans Billede mellem de grønne Sten.

En Dag, som hun bøjede sig for at øse af det klare Vand, følte hun Jorden svinde under sin Fod. De brune bristefærdige Træer veg ud og hævede sig fra den blomsterklædte Bund. Et køligt Pust rørte hendes Pande.

Hun lagde sig bagover paa Bækkens Bred og stirrede op i de hvide Skyer, som drev livsaligt i det blaa.

En stor Højtid sænkede sig i hendes Hjærte og standsede dets Slag et Øjeblik. Saa strømmede det igennem hende som en Flod i Vaarbrud.

Træerne dirrede i Fryd; der hang gyldent Lys i deres Grene. Blomsterne lettede Hovedet af det muldne Løv og smilede med alle deres

Blade. Bækken kunde ikke bare sig; den gav sig til at nynne, som vidste den en hemmelig Besked.

Hun sank paa Helges Arme bort af Tid og Liv, indtil Hunden slikkede hendes slappe Haand og kaldte hende tilbage.

Hun saa sig forundret om. Laa ikke hans Kind mod hendes? — Dens Varme sad endnu tilbage og Trykket af hans Haand.

Da forstod hun med ét, at hun bar Helge under sit Hjærte.

Hun samlede Blomsterne, hun havde tabt paa Græskanten, og gik langsomt gennem Skoven, lyttende til Hjærtets Slag, vogtende det store Under, hun bar i sit Indre. Som lille Pige fandt hun en nøgen Fugleunge og bar den hjem i sine runde Hænder. Det mindede hende nu.

Hun gik til Offerstenen i Odins Lund og dækkede den, til hvert et Blodspor var skjult af Blomstersmil. Daglig bragte hun sit Blomsteroffer.

Hun bar Verden i sit Skød. Verden var Helge. Han var hos hende Dag og Nat; han var allevegne. Saa hun op i Himlen, saa var det hans Øjeblaa. Lyttede hun mod Vinden i de fjærne Toppe, saa var det ham, som kom syngende fra Jagt. Hun var intetsteds alene. Hendes Blik

var mildt og hendes Hænder aabne. Der var ingen fattig mere i Lejre By.

Hun strøg sin Haand igennem Kornet med de grønne Aks og hviskede: I og jeg. Hun saa Æbleblomstens spæde Livsfrugt vokse fra Morgen til Morgen og hviskede: I modnes før jeg.

Dagene gled som Smil og Nætterne som Skygger over Jorden. Imedens voksede Verden under hendes Hjærte, og hendes Øjne duggedes deraf.

Hendes Mund blev veg og Kinden hvid for Vækstens Vælde. Verden gjorde hende godt derfor med Fuglekvidder og Himmelsmil og Menneskers Glæde. Alle Folk i By og Gaard var bleven gode, siden Livet kom til hende. Og alle var de bleven smukke.

— Du er kommen til at ligne Helge — sagde Hroar og saa forbavset paa hendes Mund.

— Fordi jeg bær ham hos mig.

Og se — Æbletræets Livsfrugt modnedes før hendes. Sent i Høst hang den paa Træerne og truede med at falde. Hun klappede deres friske røde Kind og bøjede sit Hoved længselsfuldt mod Julen.

Endnu den sidste Dag var hun i Skoven for at stirre efter Helges Skib fra Solbakken. Hun vilde ikke føde, før han sad hos. Hun havde drømt ham paa Knæ ved hendes Leje med hendes Smerte i sine Øjne. Døden rundede sin

Haand om hendes Lænder og hviskede: Liv for Liv. Men Helge slog Armen om hende og vristede hende fra den kolde Favn. Hun strakte sig i Rædsel og skreg. I Skriget løsnede Æblet sig fra Stammen, og Verden fødtes paa ny. Hun løftede Barnet mod Solen og sagde: Velsign din Søn!

Hilde fødte en Datter, og Helge var langt derfra.

Hun laa med lukkede Øjne, mens de gik og kom ved hendes Seng. De var tavse, men hun følte deres Tanke, at det var kun en Pige.

Havde du været hos mig, Helge, saa havde jeg født dig en Konge.

Taarerne gik fra hendes Hjærte til hendes Øjne; men Laagerne lukkede for dem; de maatte tilbage ad den samme Vej.

Da klagede den spæde Stemme.

Det er Taaren fra mit Hjærte, som græder ud i hende.

Fuld af Anger rakte hun efter Barnet. Hun saa, at det var Helge, lagde dets Hoved til sit Bryst og velsignede Livet, som hun havde kæmpet om med Døden.

Helge kom hjem, mens Hilde endnu laa til Sengs.

Høj og bred stod han i Døren, højere og

bredere, med Skæg under Læbe og et frisk Ar i Panden.

Hilde havde Barnet ved sit Bryst. Hun hævede den imod ham i sine hvide Arme. Der sad Mælk om dens røde Mund. Den nøs i Solen og famlede i Luften efter det varme bløde runde..

Da glemte han, at det var kun en Pige. Han lo højt ad Killingen, sprang til Sengebænken og tog Moder og Datter i sine Arme.

I Døren stod Hjartvar og saa mod Solen med sammenknebne Øjne.

Hvorfor han og ikke jeg?

De hældte Vand fra Offerkilden over Barnets Hoved og kaldte hende Hrut efter Hroar.

En Dag, da Helge og Hroar var paa Ulvejagt i den store Skov mod Syd, gik Hjartvar i Stranden og tænkte paa sin onde Skæbne.

Da saa han en Kvinde komme op imod fra Krattet. Hun var klædt i Langvejskappe og havde Barn paa Armen.

Hjartvar kendte hende straks og gik hende i Møde.

— Saa har du faaet Ærend nu til Kong Helge.

Hendes Øjne fyldtes til den mørke Rand, og Læberne skiltes.

— Kong Helge?

Han drog Klædet fra Barnets Hoved. Det havde sort Haar, blege Øjne og rynkede Panden imod ham for den kolde Vind. Det var Helges Bryn.

— Hvor træffer jeg Kong Helge?

Blodet tumlede mod hans Hjærte.

Nu times det, Hilde. Kaared du den største? — Jeg prøved ham hin Nat. Døm nu du.

Han gik til, saa Kvinden havde ondt ved at følge.

— Hvor fører du mig hen?

— Til Kongens Gaard.

— Er Kong Helge hjemme?

Han svarede ikke, men lyttede efter hendes Trin i Sandet, om hun fulgte.

Hilde sad med Vuggen for sin Fod. Hun sad med Hovedet bøjet over sin Lykke. Lyset stod i gylden Sol om hendes Haar. To Piger spandt og sang dertil.

Hjartvar stod i Døren med Blikket blændet af den Livets Glans i Stuen.

— Hvad vil du, Frænde?

— En Kvinde søger Helge.

Hilde saa op fra Vuggen.

— Hvad Slags Kvinde?

— Af Vandringsfolket. Fra hinsides Vandet. Vil du høre hendes Ærend?

Hilde, havde du sagt nej, da var Kulden ikke kommen i dit Hjærte og Fortvivlelsen ikke i Helges. Du vogtede ikke paa Feberen i det skjulte Blik bag sænkede Laag. Du vidste ikke, at ung kan være falsk, og Stemmen skælver ikke.

Der faldt Skygge over Stuen, da Kvinden traadte ind. Skyggen af en ond Skæbne, som listede sig nær.

Hildes Fylgje saa den.

Hilde rejste sig fra Vuggen med Angst i sit Hjærte.

— Hvad søger du, Kvinde?

— Jeg søger Kong Helge. Nu ser jeg, jeg gik fejl.

Kvinden vilde gaa; men de blaa Øjne bandt hende.

— Hvad vilde du Kong Helge?

Kvinden saa Barnets lyse Hoved paa Vuggepuden. Hun saa Solen, Lykken, Freden og ynkedes over sin egen lille, avlet i Tiggerkutte og kastet paa en Vej. Det anede hende, at de var født af samme Blod.

— Hvem er du? — spurgte hun.

— Helges Hustru. Og det er Helges Barn.

Kvinden skævede til Pigerne, som havde standset Rokken og var hørt op med at synge.

— Gaa ind i Fruestuen! — sagde Hilde.

Da Pigerne var ude, gik Hilde hen til Kvinden og drog Klædet fra hendes Barns Ansigt.

Mens hun saa paa det, blev hendes Læber hvide.

Det var et lille Barn, knap tre Maaneder gammelt. Dets graa Hud var rynket, dets Hoved stort, Brynene skarpe, Øjnene sky og blege, som af en Sjæl, der havde græmmet sig alt i Moders Liv.

— Naar mødte du Kong Helge?

Kvinden rettede sig. Hun trykkede Barnet mod sit Bryst for at skærme det mod de blaa Øjne.

— Ved Jul ifjor. I en Uvejrsnat under Hallands Kyst. Barnet er hans.

Helge — Helge —

Blodet sank fra Hildes Hjærte og tyngede hende i Knæ. Hun følte den fremmedes Blik famle over hendes hvide Kind; det lurede paa hendes sitrende Hænder. Der stod Flammer i det af det Lys, som sluktes i Hildes Sind.

— Hvad Beviser bringer du?

Kvinden slog Kappen til Siden og viste hende Helges Ring. Den hang løs om Haandleddet, for stor til hendes magre Arm.

— Den gav han mig.

— Tiggende Kvinde har mange Veje, og mange Mænd har Ringe af Guld.

Det var Helges Ring. Hun kendte den.

Kvinden drejede Barnets Hovede. Den vrængede Mund og vilde græde; men det blev kun til Snøften.

— Se paa dens Pande.

Det var Helges Pande.

Kvinden gik frem til Vuggen og saa ned.

— Din er lys af gode Dage; min er mørk og grim af Nød. Ellers er de som Hvalpe af det samme Kuld.

Hun vendte sig mod Hilde og lod Klædet falde for Barnets nøgne Krop.

— Se hvor mager!

Hun lagde Haanden fladt mod sit Bryst og viste, at det var tomt og slapt derinde.

— Tiggergang har tæret Mælken af mit Bryst. Jeg var flygtet for Elskovsbrøde den Nat, jeg kom til Helges Telt. Da var jeg rund endnu, min Hud var hvid og blød. Siden har jeg vandret paa min Fod i Slud og Kulde og Solbrand over Klippe og Hede. Da jeg skulde føde, laa jeg paa Myren fjærnt fra Hus og By, fordi jeg havde stjaalet Føde til det Barn, jeg bar. Det Kongebarn, jeg bar. En Fisker tog mig over Sundet og se — nu har jeg tigget mig frem til dets Kongefader.

Hun stirrede paa Hilde med vilde Øjne. Der

var ingen Flamme i det Blik, ikke Ondskab mere. Kun fortvivlet Bøn.

— Tag Barnet, du som er Moder ved den samme Mand. Tag den frændeløse lille og und den Føde af dit Hus. Jeg søgte Kong Helge, ikke dig. Giv mig af dit Gods, saa vil jeg drage tilbage til mit Folk, og aldrig mere skal jeg komme for dit Øje.

Hun rakte Barnet frem.

Hilde kunde ikke tale. Hun pegede mod Døren og slængte en Sølvring over Gulvet.

Kvinden saa ondt til hende, bukkede sig efter Ringen og gik ud.

Hilde stirrede med tomme Øjne ned i Vuggen. Da hørte hun et Barn græde.

Den Graad var ældre end hendes eget Barns, stærkere og vredere. Saa meget ældre, som hendes onde Skæbne var ældre end hendes Lykke.

Vreden for i hende. Hun knyttede sine Hænder og gik ud at søge Barnet.

Hun fandt det for Gavlen. Der laa det i sin Byldt. Sølvringen var stukket op om Barnets nøgne Arm. Det laa med begge Hænder pressede mod de aabne Gummer.

Hun bøjede sig og rev det op fra Jorden. Hun vilde have slynget det mod Gavlen; men Barnet fæstede sine graa Øjne paa hende og var hjælpeløst i hendes Haand.

Da kunde hun ikke, men hun kom voldsomt til at græde.

Hun bar den lille ind og lagde den i Vuggen. Der laa den ved Siden af en mindre og endnu mere hjælpeløs.

To Liv med samme Ret, sælsomt knyttet til hinanden. To Liv, men ikke hendes. Thi med Kærligheden gled ogsaa Frugten ud af hendes Favn. Søstre i den samme Skæbne, moderløse.

Hildes Fylgje saa det, saa den mørke Skygge kastet over Vuggen.

Hilde frøs i sit Hjærte for den store Tomhed. Hun rystede af Kulde i Solen, mens hun betragtede de to, som nu fandt Varme hos hinanden.

Der faldt Uro over hende. Hun kunde ikke blive. Hun flygtede, vidste ikke selv for hvad.

Hun gik ad Stien mod Skoven. Det var kort før Middag. Pigerne saa hende, men turde ikke standse eller kalde for den Barskhed over hendes Bryn.

Hun gik med Hænderne op om sit Liv. Hjartvar mødte hende ved den nye Kongehal, som Hroar byggede, — Bjælkegrunden var allerede lagt —

— Hilde! — kaldte han og strakte Haanden frem.

Hun saa ham ikke, strøg ham forbi med hæ-

vet Pande og Munden aaben imod den friske Vind.

Hun gik den gamle Vej, den Foraarsvej, hvor hendes Lykke blomstrede. Den Sommervej, hun gik, da hun bar Verden under sit Hjærte og mødte Helges Øje under Skyen og hørte hans Stemme hviske mellem Træerne.

Bedrag — Bedrag.

Skoven var død og Vinden uden Stemme.

Hvad hun dengang saa, var kun det Billed, hun bar i sit Hjærte. Billed skabt af hendes Kærlighed, hængt paa Himmel og Træ af hendes Tro.

Saaledes har en anden gaaet paa samme Tid.

En Vandringskvinde har baaret ham under sit Hjærte paa samme Tid, mens Træ og Himmel lo ad hende som ad mig — vi som begge troede, at vi bar Verden i vort Skød.

En blindfødt Hvalp, et mimrende Menneskefrø, som Odin dræber eller lader leve, alt efter sit Lune — det var den Verden.

Først en Tiggerkvinde, fundet paa en Vej om Natten. Først hun. Saa jeg, Barndomsvennen, viet til den største — Skjolds rette Søn!

Frigge, hvorfor gjorde du mig blind? — Hvorfor satte du mig Trællemærke, at jeg skulde dele lige Kaar med Tiggerkvinde?

Hun gaar til Bækken for at tvætte Trælle-

mærket af. Den risler kold og klinger mellem sneklædte Bredder.

Hun løser sit Bæltespænde, lader Kjortel og Særk falde, løser Nettet, slaar Haaret ud og søger efter Skammens Mærke, at Helge lod sit Øje falde først paa Tiggerkvinden og saa paa hende.

Hendes Hud har faaet Rynker. Den ligner Tiggerbarnets.

Fordi hun mistede sit Huld i Barselseng? Aa nej — Trællemærket er det.

Hun øser af det kolde Vand over Liv og Lemmer.

Du som jeg bar i mit Hjærte, fra jeg var Barn, du gav mig Trælkvindes Kaar, skønt jeg blev din viede Hustru.

Hun helder Vandet over Hals og Hoved.

Jeg er en Plante rykket op med Rod og kastet hen. Nu maa jeg dø.

Aftenen faldt paa. De mørke Træers blege Vinterskygge strakte sig tværs over Bakken.

Hilde rejste sig, isnet til sit Inderste. Hendes Hjærte fandt Ro i Kulden.

Hun tog Tøjet paa sin vaade Krop og vandrede hjemad.

Da hun naaede Gaarden, kunde Benene ikke bære hende mere. Hun sank om foran Gavlen. Hendes Piger bar hende i Seng.

Fire Dage endnu varede det, inden Hroar og Helge kom hjem fra Jagten.

Hilde laa med store Øjne, skinnende af Feber. Hun laa med Haanden paa sit Hjærte og følte Livet ebbe ud.

Hun vilde intet nyde, men heller ikke dø, før hun havde set de to, Hroar og Helge.

Pigerne skaffede Amme fra Lejre By; thi fra Ulykkens Dag svandt Mælken af Hildes Bryst.

Hun laa og saa paa Ammen, der sad ved Vuggen og havde begge Helges Børn ved sit svære Bryst.

Den grove Mund stod frydefuldt aaben, og hendes Øjne duggedes af Drømme, mens Livets Strøm randt gennem hende til de smaa.

Hjartvar stod ved Hildes Seng med blege Læber. Han anede Døden i hendes skinnende Øjne.

Hvad nyttede det, at Helge mistede hende, hvad havde han for Prøven, naar Døden tog hans Part?

Foruden hende var Livet øde — øde som dengang hun var Helges. Øde var hans Liv foruden hende.

— Helge kommer! — sagde Hilde.

Da var han endnu i Skoven med Hroar og hans Svende.

Ingen turde sige ham, hvad der var sket.. Kun Hjartvar gik ham i Møde paa Stien. Men Helge gav sig ikke Tid at høre. Han sprang i Forvejen og stod for Hildes Seng.

Han vilde løfte hende i sine Arme. Men Blikket i det hvide Ansigt, saa fjærnt saa fjærnt fra Livet, standsede ham.

Det saa ham ind, hvor Tanke og Vilje spirer af Sindets Muld. Det saa ham, som han var, for første Gang. Det saa i Dødens Afstand.

Der stod han nu, den Mand, hun kaarede i Blinde.

Det lange Hoved med det bløde brune Haar, som faldt i Krøller over Tindingen. De stærke Bryn, Øjnene, som skiftede i Lys og Skygge for hver Bølge i hans Sind. Kinden rød af hastigt Ridt og jublende Forventning.

Der stod han med de brede Skuldre ludende frem over Brystet og greb med urolige Arme over Sengestolpen.

Bag hans skiftende Blik bølgede det og brusede. Tanker kom i Spring og tumlede for hverandre. Lys tændtes som Blus i Natten og blæstes ud saa fort. Gennem alle Sanser spillede Livet paa ham, til Sindet fyldt gav Tonen rungende tilbage.

Nu saa hun det. Skæret af Himmel i hans Øjne, den Strøm af Foraar, som skylled fra

hans Hjærte — det var kun Skoven og Himlen, som brød sig i hans Sind og vendte menneskefødt tilbage, i Ubesindighed, i Ungdom og i Hast.

Men han, som er af Odin — Skjolds rette Søn — han straaler fra Lys i sig selv.

Han er sin egen Kilde, sprungen fra Solen. Han er ikke Ekko, men Stemmen, der avler Ekko. En Klokke af Malm, som slaas fra oven.

Hans Blik er roligt, fast og lige. Det straaler fra en Verden inde, som maaler Verden ude, holder den svævende paa sin Straale, vejer, prøver og ændrer efter sin egen Verdens Lov.

Hos ham er Lysten ét med Viljen og Viljen ét med Tanken og Tanken har saa dyb en Rod i Sindet, at den rækker til Odin.

Skjolds rette Søn kaarer sig en Kvinde, og hun er hans i samme Stund.

Ak, det var mig, som kaarede dig. Du evnede det ikke.

For dig var det mit lyse Haar, min bløde Kind, en moden Frugt at plukke. Helge — Helge — kun én blandt andre.

Men du var Verden for mig, Opfyldelsen og Livet. Saaledes saa jeg dig med mine blinde Jomfruøjne. Saaledes bar jeg dit Barn.

Din Fylgje er det, som jeg har set. Din Fylgje saa jeg med mine Jomfruøjne. Din Fylgje var det, som jeg elskede.

Jeg ser den nu ved din Side. Den er saa meget større, saa meget skønnere end du.

Meget ondt vil Livet volde dig for din Fylgjes Skyld. Døden vil den volde dig.

Dig blev det ikke, Helge. Odin dømte det saa.

Din Fylgje vender sit Hoved bort og ser imod ham, som vil komme. Af dig vil han komme — den rette, som vender tilbage — slutter Ringen og vender tilbage — ham, som Odin signer i Døden.

Helge — nu er du kun min Barndomsven, min Legekamerat i Haven. Jeg kaarede dig for min Sjæl. Din Skyld var det ikke, at du ikke fattede Gaven, at du ikke magtede at bære den.

— Saa ræk mig nu din Haand for sidste Gang!

Helge knælede ned ved hendes Seng.

Det store Hoved turde ikke røre hendes. Blikket holdt det tilbage. Men Haanden laa i hans. Lille, mager, kold som aldrig før.

Han stammede Ord, han bad og han besvor. Livet kæmpede igennem ham med Døden i hende. Saa blev han tavs og lyttede.

Hilde fortalte, hvad der var sket. Da for han op og rev Kvindens Barn af Vuggen. Men Hilde rejste sig over Ende og naaede hans Arm.

— Dræb hende ikke. De har jo samme Li-

vets Ret. Lad hende blive her og lad dem vokse sammen. Hende skal du knæsætte og kalde Skuld. Fra hende vil det komme — se — fra hende —

Og Hilde rejste sig i Helges Arm —

Det blaa Blik, det rakte sig saa vidt, saa vidt — igennem Væg — og Tid og Rum —

Saa stivnede det i Rædsel og bristede saa.

Hilde blev tung i Helges Arm.

Hilde var død.

IV

Helge sendte Mænd igennem Skoven, i Øst og Syd og Vest. Han sendte Mænd over Fjorden, som nu var tillagt, over til Øerne.

Selv gik han med draget Sværd fra Hus til Hus i Lejre By, om hun holdt til i Skjul nogetsteds, den Troldkvinde af Vandringsfolkets Æt, som havde forgjort ham og dræbt Hilde. Men hun var intetsteds at finde.

Han vandrede sanseløs i Skoven og kom til Stien, hvor Hilde havde kaaret ham hin Dag, hin Foraarsdag. Han standsede med sænket Hoved, mens Minder dryppede fra hans Hjærte.

Er jeg Skjolds rette Søn, saa giv mig hende, og jeg vil øve store Bedrifter i dit Navn.

Holdt jeg ikke Ord?

Saa ung jeg er, kunde du vel ventet en Stund endnu, om det ikke var nok.

Du sendte Vandringskvinden til min Hytte den Uvejrsnat paa Klippen. Du gjorde hende ung og fager bag den mørke Tiggerkappe. Hvorfor?

Du gav hende Barn ved mig og sendte hende til Lejre, mens jeg var hjemmefra.

Du dræbte Hilde.

Han gik til Offerstenen. Han hævede sit Sværd i sine rystende Hænder, hævede det mod Odins Øje.

— Jeg siger mig fra dig, Blod-Odin, fordi du tog, hvad du gav. Du saa med List i hendes Hjærte, at hun maatte dø, om jeg svigtede. Saa stillede du Fælde for mig — og hun døde. Fordi du tog Hilde til din egen Gaard, saa undsiger jeg dig nu. Ingen Bedrifter vil jeg øve i dit Navn. Som Ugærningsmand vil jeg fare fra Kyst til Kyst. Jeg vil øve den List, du øvede mod mig. Og træffer jeg en Kvinde, som er dig kær, saa skal jeg stille hende Fælde og tage hende med Vold.

Han brød sit Sværd. Han havde faaet det af sin Fosterfader Regner; det var ham meget kært.

Han brød det over sit Knæ og slyngede Stumperne af al sin Kraft mod Odins Øje.

Hroar sagde: Tal til mig, Broder!

Der var et Skrig i Helges Øjne; men Munden blev stum.

Hroar talte til ham om den nye Kongehal.

De stod sammen og saa Trællene hugge Stol-

per til. Høj skulde den være og vid, knejse over Skoven med et Gevir af Egetakker i hver Gavl — som en ædel Hjort, der standser i Brynet og ser ud over Fjorden med Mulen rejst.

— Hjortborg skal den hedde.

Helge vendte sig og stirrede over Fjorden.

— Hvad hjælper mig Borgen?

En Morgen stod Havet ind med Storm af Nordost og en Hær af forskregne Maager.

I den hvide Aande over Bistrup Ø begyndte det at ulme. Et barsk Smil brast fra de spaltede Skyer.

Bølgerne kom syngende i Kor. De løftede i Flok langt ude, drev Flagerne foran sig, spillede med dem som kaade Drenge paa Hesteryg. Der sprang blaa Gnister frem under Hovene.

Stormen piskede. Drengene hujede, løb til i Samling, skød sig ind under og spændte Ryg til.

Isen løftede sig, stod et Øjeblik skælvende i Luften. Saa brast den i et Suk, der dønnede over Landet, Vinterens sidste.

Dagen efter laa Kysten med nøgen Barm i Solen, mens de kaade Bølger drev Isens Skaar til Søs.

Helge lod Skibene takle og sætte i Vand, som de var. Han mandede dem med Nærfolk. De, som havde Orlov to Dagsrejser borte, maatte

komme efter, som de kunde bedst. Han havde Blodets Hast. Den, som flygter fra Sorg, kan ikke bie.

Hroar saa, hvorledes det stod til og opgav at raade.

— Tænk paa Borgen! — sagde han til Helge.

Thi Hilde var i Skoven, og i Fjorden, i den gamle Hal, i hver en Vraa, ogsaa i Hroar selv og i sit Barn. Kun i Borgen, den nye, var hun ikke naaet at komme.

Maaske kan den kalde ham tilbage, den nye Borg, som er uden Minder.

Helge sad i Løftingen og haanlo mod Solen.

Om Natten blottede han sit Bryst mod Himlen og talte højt og trodsede mod Stjernerne. Det lød, som truede han Odin og Nornerne.

En søvnløs Karl holdt sig for sit Øre; thi det var op mod Storm, og ingen vidste, hvor Skuden var.

Hjartvar stod i sin Stævn og lyttede. Men Vinden bar fra. Han kunde ikke skelne Ordene, kun Latteren og Maaneskyggen paa Sejlet af Helges Arm.

Helge drog som Ugærningsmand fra Kyst til Kyst.

Nogle af hans Mænd saa det gerne. De ranede flittig til deres egen Kiste, tog Kvinder i Flæng

og digtede til Helges Pris, naar de laa ledige i Vindstille. Men andre knurrede højlydt, at der var ingen Ære ved.

Hjartvar tav længe. Han maalte sig bestandig med Helge og nærede sin Ret af hans Fejl. Men da han hørte Helges Haandigt, blev han bange, at Odin skulde hævne det paa dem, der fulgte uden at kny.

Han stod op imod ham paa Stranden før en ny Hugst.

— Frænde, dette er ingen Bedrift, og jeg er ingen Stimand.

Helge sprang paa ham, slog ham i Stranden og tvang ham til at følge.

Hjartvar pønsede paa at dræbe ham fra Baghold, men opgav det.

Hvem kender Odins Veje? — Maaske fortørner jeg den høje ved at røve Hævnen fra ham. Maaske vil Odin sige: Du var jo Stimand selv — og nægte mig min Ret, naar Tiden kommer.

Saa gjorde han Odin et hemmeligt Offer, tog ham til Vidne paa Helges Færd og bad, at hans Ugærninger maatte fælde ham.

Helge og hans Mænd sejlede fra Gotland, hvor de havde ligget Sommeren over. En Høststorm slog dem ud af Kurs og holdt dem længe i rum Sø.

Den tredje Morgen saa de Land forude. En lille skovklædt Ø med gule Flammer af Høst i sin grønne Kappe.

Der var Smalkost ombord. I flere Dage havde de levet paa Fladbrød og tørret Fisk. Helge satte Kurs mod Øen. Den syntes ubeboet; men Jagten var vist god.

Han sejlede langs Kysten, til han fandt en Vig, hvor han løb ind.

Det var højt Vejr med hvide Skyer. Solen stak. Helge fulgte en Dyresti op fra Vigen.

Et græssende Kid rejste Hovedet mod Uroen i Luften. Moderen kaldte dæmpet bag en Eg. Saa sprang Kiddet med spidsede Øren og strakt Hals gennem de legende Lyspletter til sit Livs Kilde.

Hunden søgte at bryde dens Vej. Helge fulgte efter med Pilen paa sin Bue. Han tabte Sporet, naaede ud paa en Brink, hvorfra han kunde se Havet, drejede saa langs Kanten og kom gennem Krat til en Kløft, hvor det blinkede af Vand paa Bunden.

Han gik derned for at drikke. Da saa han noget hvidt lyse mellem Træerne. Det var en nøgen Kvinde. Hun stod paa en Sten i Vandet med bortvendt Ansigt og løftede sit lange lyse Haar mod Solen for at tørre det.

Det var en lille Vig med grønne Bredder, der spejlede sig i Vandet.

Da Helge kom frem af Træerne, vendte Kvinden sig imod ham, lod Haaret falde over Bryst og Skød og saa paa ham med hævet Hoved.

Hun var ganske ung og havde blaa Øjne. Lyset kom og gik over hendes Ansigt og blinkede fra Draaberne i hendes Bryn.

En Trælkvinde med opkiltede Klæder stod til Knæene i Vand og bar hendes Særk.

Den nøgne Kvinde saa det skifte i Helges Ansigt, men tænkte ikke paa at flygte, vendte sig heller ikke bort.

— Hvem er du, som belurer Kvinder i Badet?

Helge saa, at hun var fuld af Dejlighed, frisk som et nysudsprunget Blad.

Jeg ser, hvad ingen Mand har set før mig.

Men hendes Kyskhed bandt hans Fod. Skønt hun var nøgen, var Skammen ikke i hendes Øjne, men i hans.

— En fremmed Jæger — og hvem er du?

— Jarlens Datter. Hvis du har Livet kært, saa skynd dig herfra; jeg er viet til Odin.

Det var en List, hun fandt, for at værge sig. Den blev hendes Skæbne.

Hævnen — Hævnen!

Helge lo, sprang gennem Vandet, greb den

nøgne Kvinde i sine Arme og bar hende op i Løvet.

Da Helge kaldte paa sin Hund for at søge ned til Skibene, raabte hun efter ham:

— Du er værre end en Nidding, hvis du ikke siger, hvem du er.

Helge vendte sig og raabte:

— Jeg er Kong Helge — og dette var en Hævn.

Da flammede Blodet op i hendes Kinder. Hun strakte de nøgne Arme truende mod Himlen og raabte efter ham:

— Det skal blive din Død.

Helge lo mod Solen og gik bort gennem Skoven.

V

Asser Faarehyrde sidder med Hunden i sin Favn. Han har dækket den til med sine Faareskind og vugger den paa Skød som et sygt Barn. Ulven bed den forleden. Nu kan den ikke støtte mere og rører ikke Føden.

Assers gamle Øjne er ved at falde til. Det er midt i Januar; Nattekulden bider. Da mærker han, at Hunden strækker Benene fra sig og bliver slap i hans Arme.

Der er noget, som brister mod hans Hjærteside. Han rækker efter Lysspaanen paa Væggen og holder den ned over Hundens Øjne. De er slukkede.

Asser tager dens Hoved i sine frosne Hænder og stirrer længe paa dens blege Snude.

— Farvel, Yrsa! — siger han og tænker paa, da den var Hvalp med blinde Øjne.

Faaret nærmest ved ham løfter Hovedet. Det kolde Pust af Død har strejfet ogsaa den. Den er med Lam, og der er Angst i dens gule Øjne.

Asser sidder længe med Hunden i sin Favn og stryger dens Pels. Saa tager Kulden den døde Krop. Han flytter den forsigtig ned ved sin Side og strækker sig i sine Faareskind for at sove.

Nu har jeg ingen mer tilbage.

Det klapper paa Døren. Asser rejser sig over Ende endnu halvt i Søvne. Spaanen er gaaet ud.

— Luk op!

Han raver hen til Døren og skyder Slaaen fra.

Der staar Jarlen selv i Blæsten. Han bærer noget i sin Kappe under Skægget.

— Tag her. Sæt den ud imorgen, naar det gryer. Paa Ulvestien.

Asser mærker noget varmt og blødt og bævende mod sine runkne Hænder. Det snøfter og det sutter.

Et nyt Liv er kommet ind i Verden. Det er et nøgent Barn.

— Sæt den ud og vær tavs!

Asser spørger ikke. Det gøres ikke nødig. Han ved, hvad der er sket med Thora, Jarlens Datter, en Foraarsdag i Skoven. Oppe paa Gaarden ved de det alle. Jarlen har græmmet sig — Hævnen er uvis mod saa stor en Herre — og Thora lukkede sig inde fra den Dag, da det blev synligt.

Asser stænger for Døren og raver tilbage til sine Faareskind. Livets Ansigt kan han ikke se; men dets Læber sutter mod hans Kno.

Det snøfter og skriger. Faarene rører paa sig. De kan lugte Barnelivet. Den, som er med Lam, vender Hovedet og giver den hjælpeløse Modertrøst.

Asser tør ikke sove. Han er bange for i Søvne at ramme Livet med sine tunge Arme.

Det varmer mod hans Hænder, som skærmer om det. Det spjætter mod hans Bryst og river i hans Skæg med sine Arme.

Imorgen naar det gryer, saa skal du ud i Sneen. Jarlen har ikke Brug for dig. Ingen har Brug for dig. Du er din Moders Skam. Dog er du blød og varm.

Frosten tøer i hans gamle Sind. Minder begynder at rinde.

Var du blot en Hvalp med blinde Øjne, saa beholdt jeg dig i Yrsas Sted.

Da Gryet blegner bag Lugen, løfter han Barnet op mod Lyset. Blanke Øjne stirrer fra det røde Ansigt, og Hænderne er knyttede mod Munden.

Jeg vil slaa dig selv. Ulven, som bed Yrsa, skal ikke have andet end dit Lig.

Han lægger Barnet indenfor sin Kappe og strammer Bælterebet tæt, at det ikke skal falde.

Han bøjer sig over den døde Ven, den eneste Ven, og klapper dens Pels endnu en Gang. Saa gaar han ud i Sneen.

Barnet græder og slaar med Hænderne imod hans Bryst. Da forstaar han, hvad det er.

Odin vil, at Liv skal leve. Derfor tog han Yrsa og gav mig Barnet.

Asser løser Barnet af sin Kappe, løfter det nøgent fra Moders Liv mod Odins Øje.

— Jeg Asser, Faarehyrde og en Træls Søn, knæsætter dig moderløse Kongebarn. Du skal hedde Yrsa.

Livet græd. Dets røde Hud rynkede sig og blaanede i Kulden.

Asser gik tilbage til Hytten, hyllede Barnet tæt i Faareskindet og lagde det paa Lejet.

Han skyndte sig til Gaarden efter Davre, kom tilbage og gav den lille af sin varme Mælk. Den kunde ikke drikke af Læddiken, og Sleven slog den til, saa Mælken randt over dens Ansigt. Da vidste han ikke bedre end at tage den i sine Arme og made den, som Fuglen mader sine Unger.

Faarene stod i Flok for Døren og brægede mod Dagen. Han skældte dem for Utaalmodighed og tyssede, at Barnet kunde sove. Saa puttede han den ind under sin Kappe, aabnede for Baasen og gik ud i Sneen med sine Faar.

Hver Gang Yrsa vaagnede og græd i den kolde Dag, tog han en Slurk af Læddiken, varmede Mælken i sin Mund og madede den lille som Fuglen sin Unge.

Nogle Dage efter fik Faaret Lam.

Asser synede dem og signede dem. De var uden Lyde. Den ene var en sort Vædder, stor og smuk. Den beholdt han; den anden gav han til Goden, i Offer af Aarets Førstegrøde.

Yrsa lagde han til Yveret ved Vædderens Side. Hun greb om det varme Hvælv og sugede sig fast; men Faaret gryntede og skubbede hende bort med Snuden. Hun maatte gerne ligge med Armen i dens Pels og tage Varme af dens Bug; men naar hun drak, skubbede Faaret hende, saa hun græd.

Asser gav gode Ord og lagde hende til paa ny. Men Faaret gryntede og gennede hende væk.

Han prøvede at true og at slaa. Den glippede taalmodig med sine gule Øjne; men næppe mærkede den de iltre Barnehænders Greb om Yveret, før den gryntede og skubbede hende væk.

Asser maatte alene gøre Moders Gavn. Men om Natten laa Yrsa med sit Hoved mod Vædderens Pels. Den brægede, naar hun græd, og klagede med hende.

Da Varmen kom i Luften, legede Yrsa i Græsset for Assers Fod. Hun rakte efter Gaaseurt og Stjerne. Lammene, som nu var mange, stod hos og nappede Blomster af hendes Haand. Hun lo til dem, rev i deres Pels og pludrede omkap med deres Brægen. Ingen Blomster var skønnere i det grønne end hendes mørke Øjne bag det rødgyldne Haar, der vældede i Krus over Pande og Kind.

Engang, mens Asser sov sin Middagssøn, saa Ulven sit Snit og listede sig nær; men skønt Yrsa laa yderst med sit Hoved i Vædderens Pels, tog Ulven dog af Flokken og skaanede de to.

Da vidste Asser, at Odins Øje vaagede over Yrsas Liv.

Han tog hende op i sine Arme og kaldte hende Kongebarn.

Jarlen red uset frem fra Skovbrynet. Han kom over dem, mens Asser delte sin Middagsmad med Yrsa.

— Hvis er det Barn?

Asser gav sig Tid. Han tyggede færdig først, satte den lille ned paa Jorden og strøg med Bagen af Haanden over Munden.

— Min Datters. Hun døde og lod den lille moderløs tilbage.

Bange var han ikke. Han vidste jo, at Odins Øje var over ham og Kongebarnet.

Jarlen rynkede Brynet og saa længe paa det røde Krushoved, det luende Blik. Yrsa rejste sig af Græsset, rev i Assers Kappe og raabte efter Mad.

— Du er en dristig Mand.

Saa red han bort.

Asser lærte hende at tale. Han lærte hende at kende Urter og Blomster. Hun blev visere end mange Mænd; thi hun forstod, hvad Faarene brægede til hverandre mod Aften, hvad Bierne summede om i Solen, og Smaafuglenes Varselsraab fra Busk til Busk, naar Høgen fløđ paa flade Vinger over Skoven.

Hun red til Bækken paa Vædderens Ryg. De lo til hinanden i det blanke Spejl. Ved Aften snakkede de sammen, til Søvnen tog dem.

Asser fik en ny Hund. Yrsa var ikke bange. Hun lagde Armen om dens Hals og kiggede den i Gabet. Hunden slikkede hendes Næse og forstod hendes Tale. Den sprang for hende; den gøede til hendes Latter. De delte Brødet sammen og labede Mælken af den samme Skaal.

Vædderen saa skævt til deres Venskab.

— Hun er min Søster! — brummede den.

Men Hunden snappede den i Benet. Og Asser maatte skille dem.

Asser lærte hende Sol og Maane og Stjerner. Han viste hende Alfedansen over Enge. Han

talte om Jætterne i Højen og om Thor paa Tordenstien.

— Kongebarn! — sagde han og strøg det gyldne Haar fra hendes Pande med sine stive Fingre.

— Jeg ser Skibe med brede Sejl stævne mod Øen. Dragen hugger Snuden mod den hvide Sø. Ved Masten staar han og skygger for Øjet. Jeg ser ham stige over Pynten med Lys paa Panden. Han har Skjoldungers Mærke paa sit Skjold.

— Hvad er Skjold?

— Jeg ser ham komme ned fra Pynten med Vinden i sit Haar. „Giv mig Barnet, Hyrde!“ — Og Asser rækker hende fra sin Favn. „Asser, Faarehyrde og Træls Søn, jeg lønner dig med Barnets Vægt i Guld, fordi du vogtede Odins Gave.“

Jarlen rider forbi over Marken, fulgt af sine Svende. Asser drejer Yrsas Hoved og peger:

— Saaledes er han, Kongen, men større og skønnere.

Hun drømmer om Skibe med brede Sejl over blaat Vand. Hun drømmer om Kongen med Lys paa sin Pande. Hun leger den Leg med Vædderen og Hunden. Og Blomsterne ser til med Hovedet paa skraa. Lærke og Mejse flyver nær for at lytte. Hun byder dem med i Legen.

— Konge — Konge! — kvidrer de i Kor.

— Konge! — gøer Hunden.

Vædderen tager Yrsa paa sin Ryg. Hun holder om dens Horn, mens den springer afsted med alle Lammene i Følge. Gaaseurten staar med Sorg tilbage og rækker sig for at se. Men Odins Øje følger Legen.

Jarlens Datter Thora kommer ridende fra Skoven. Hun ser det gyldne Haar over den sorte Pels og et Glimt af blaa Øjne.

Asser rejser sig fra Tuen og gør sin Hilsen.

— Hvis er det Barn?

— Min Datters. Hun døde og lod den lille moderløs tilbage.

Hun ser ham længe i de hvide Øjne, men siger intet og rider langsomt bort. Saa møder hun den sorte Vædder med sin Byrde. Hun holder stille og stirrer paa det mørke Barneblik.

— Hvem er hun? — spørger Yrsa og ser efter den ranke Kvinde.

Da røres den gamles Sind. Snart skal han dø. Hvem vogter da den lille?

— Din Moder.

— Hvad er Moder?

Asser Faarehyrde dør Trælledøden. En Morgen er han kold og stiv i sine Faareskind.

Yrsa kalder og rører hans Haand. Hun bøjer

sig over de hvide Øjne, hvor Døden sidder med sit tomme Spejl.

Vædderen snuser til den kolde Haand og slikker sig om Snuden. Faarene rejser sig urolige. De luder over ham med deres gule Øjne. De er bange, for de kan føle Døden.

Der kommer Folk og henter Yrsa op paa Gaarden. Hun stjæler sig bort ved Nattetid, tilbage til den sorte Vædder og sover ved dens Side. Saa faar hun Lov at skøtte sig selv.

Yrsa ligger i Solen mellem sine Faar. Da hører hun en Hest sprænge. Hun staar op og ser. Det er den ranke Kvinde, som kommer ned imod.

Vidste jeg blot, hvad Moder er!

Øje ser mod Øje, Sjæl mod Sjæl.

Det Barn har ligget under mit Hjærte.

Thora sagtner Hestens Gang. De store Øjne — det er Helges Øjne. Det er det blaa Mørke, som sænkede sig over hende i den vilde forbandede Stund. Hun føler Smerten paany — Skammen —

Blodet springer ud i hendes Kinder. Hun løfter Pisken mod Helges Øjne. Men Yrsa dukker sig imellem sine Faar. Og Slaget rammer Hesten.

Da ved Yrsa, at Moder er en Kvinde, som slaar.

— Asser! — skriger det i hendes Hjærte, og Taarerne vælder ad hendes Kind. Nu ved hun først, at Død er Død.

Ene er hun under Himlen. Gaaseurten prøver paa at trøste; men hun ser den ikke for Taarerne, som blænder. Lærke og Mejse flyver til og kvidrer deres Vise. Da græder hun kun mere.

Saa blir det Foraar. Bækken springer ud paa ny. Det rinder og dugger, det nynner og ler. Og hvad er det i hende selv? — Det bryder og det værker. Hun er saa stærk, og hun er svag og gaar med bøjet Hoved og hører Himlens Klokker kime. Blodet stiger mod hendes Hoved og synker mod hendes Knæ, saa hun maa lægge sig, som bedst hun staar. Og hun har mærkelige Drømme. De slaar Kreds om hendes Leje. Der er en, som staar over Pynten med Lys paa sin Pande. Bag sig har han Skib med brede Sejl over blaat Vand.

Den sorte Vædder er i Elskovsnød. Den skræller Bark med sine Horn. Den brummer ondt, og den har Blod i sine Øjne. Den gaar paa egen Haand; og unge Faar de skælver, naar den kommer nær, og glipper med Laaget over de rædde Øjne. De tør ikke løbe, og de tør ikke

staa. De vil saa gerne gøre den til Vilje. Solen vil det, og Blodet vil det, og Vædderen er saa skøn og stærk; men der er noget bag, som truer.

Yrsa undrer sig, for hvad hun ser. Hendes Øjne har set det saa mangen Gang; nu ser hendes Hjærte det. Hun har ondt af sine unge Faar og skælder Vædderen. Indtil en Gang — indtil en Dag — da blues hun, for hvad hun ikke ved.

Se — Faarene, som nys var angst — nu ligger de og gumler ved dens sorte Side. De grynter, mætte, glade. Hun hører, at de betror hinanden, hvor det er skønt og godt at leve.

Nu er hun dobbelt ene under Himlen. Nu har hun mistet ogsaa ham, sin sorte Broder. Han følger Faarene og ikke hende og giver onde Ord, naar hun vil ride ham til Bækken, som dengang de var smaa.

Nu er kun han tilbage, som stiger over Pynten med Lys paa Panden. Hver gylden Dag, naar hendes Hjærte røres, gaar hun til Kysten og stirrer ud, om hun kan se de Skibe med de brede Sejl, som Asser loved hende.

VI

Helge laa ude, saa længe Sø og Flod var sejlbar.

Han for i Øster og Vester, øvede store Bedrifter, men tog intet Land. Hvad Guld der var at vinde, det skænkede han Hjartvar og sine Mænd eller tog det hjem til Hroars Gaard i Julen. Sejren alene, faa mod mange, det var hans Lyst. Ugærningsmand var et Smigerord for ham, der havde undsagt Odin.

Engang, han var drukken, slog han paa sit Skjold:

— Nu vil jeg berette, hvorledes jeg tog Odins Kvinde.

Han fortalte med Latter og mange store Ord. Mændene krympede sig under Bespottelsen. Deres Tavshed hidsede ham. Han stod for Bordet, med Hovedet løftet over de brede Skuldre og Mjødsved perlende paa Panden. Han flængede Kjortelen fra sit Bryst og bød det nøgent frem.

— Kom an, Blod-Odin, du som øver Uret i det skjulte. Hvorfor rammer du mig ikke? Jeg som tog din Kvinde. Vis dig, enøjede, og tag en ærlig Holmgang, om du tør.

Han raabte, til Stemmen blev til Skrig. Øjenkuglerne stod frem med Blod i Randen. Læberne blev svulne.

Mændenes Tavshed tirrede ham, saa han for op imod med draget Sværd og krævede, at de skulde undsige Odin.

Saa klemte de ham mellem Skjolde, til Kraften var af ham og han sov ind. Dagen efter husked han det ikke.

Helge troede paa sin onde Skæbne. Hvert Nederlag var Odins Hævn, hver Sejr var vunden i Kamp mod ham. En og anden af Helges Mænd, som havde Liv og Lykke kær, saa sit Snit til at flygte, mens de laa i Land.

Han var vennesæl og gav til hver af sine Mænd, der bad. Uden dem var han jo ene mod den høje. Men han taalte ikke, at de priste Odin. Med Helges hvasse Øjne over sig turde ingen vende Hoved efter Gudehov. De maatte ofre i det skjulte.

— Odin — bad en Mand, hvis Liv Helge havde frelst, og hvem han havde skænket meget Guld, — regn ham det ikke til! — Sorgen har forblindet ham! — Giv ikke os hans Skæbne;

men giv ham den samme Skæbne, som du har tiltænkt os, der elsker ham. Vi, hans Mænd, siger god for Helge.

Han bad den Bøn hver Aften, naar han hyllede sig i sin Kappe for at sove.

Helges Sind var som Havet. Uroligt, rastløst, vældigt, strømmende. Men stundom ogsaa faldt der Vindstille paa. Da laa det blankt, i Fred, med Hildes Minde som en gylden Sky i Horisonten. Øjnene blev milde med Blik tilbage. Sorgfuld, tavs sad han med bøjet Hoved i sit Løftingsæde og stirrede efter det, som kunde været og ikke blev.

Hvor Helge gik i Land, der søgte han de rige og de stærke, tirrede dem til Modstand, slog dem ned i Kamp. Bonden lod han beholde sin Ko og sin Kvinde, Fiskeren sit Net.

Aarene randt.

Mange Sejre vandt Helge fra Odin. Hans Ry fløj viden om. Hver en Sejr nærede hans Overmod, hvert et Nederlag hans Vrede.

Han dræbte i Flæng, han skaanede i Flæng. Bedst som han rasede, rørte et Smerteskrig hans Hjærte, saa han lod Sværdet synke og skænkede Livet. Bedst som han rørtes, vakte et trodsigt Blik hans Vrede, saa han dræbte. Hvad han ikke vilde, gjorde han, og undlod, hvad han vil-

de. Thi Odin stillede sig imellem hans Tanke og hans Gærning, ledte ham ved Trods.

Han søgte Faren op. Det var hans bedste Lyst at staa med Sang paa Skellet mellem Liv og Død. Da saa han Hildes Øjne i det fjærne.

Helge tog Kvinder i Flæng, men kun de stolte og de skønne. Det var hans Lyst at knække deres Trods. Der skulde ingen stolte Kvinder være ukrænkede, siden Odin tog Hilde til sin egen Gaard.

Det var tidlig paa Aaret.

Smeltet Is damped hen i Skyer under Himlen. De svangre Buge slæbte lavt over Jorden, stønnende mod Forløsning. Saa kælved én, saa brast en anden. Skælvende gød Skyen sin Yngel over Havet, rejste sig befriet, steg til Vejrs med blanke Smil og drog paa Langfart mod nye Æventyr.

Helge kom sønden op mod Fyen. Vinden stilnede fór Skybruddet. Sejlet klaprede mod Masten, tungt af Væde. Eftermiddagssolen brød frem bag den vigende Sky. Og der forude svømmede en Ø, fin og nøgen.

Aarerne blev stukket ud. Saa gik det med Sang til Aareslaget gennem den lyttende Luft. De ankrede under Strand og vadede i Land.

I tre Døgn havde Solen ikke været fremme.

Nu blændede den for Øjet og piblede Foraar frem af deres Blod. De tændte Baal i Stranden, og da de havde spist og drukket, sang de, og da de havde sunget, gik Helge ind over Øen for at søge Mennesker.

Hjartvar saa efter ham.

Odin — lad ham finde Kvinder! — Prøv ham igen, og du vil se, han er uværdig nu som før. Men jeg, Alfader, naar saa du mig paa Voldsfærd mod en Kvinde?

Der stod en Hytte frit mod den lyse Aftenhimmel. Helge stævnede derop.

Da saa han en Kvinde foran Gavlen. Hun stod med et Barn i Armen og gav Die.

Brystet var rundt og fuldt og lyste hvidt mod Solen.

Hun veg ikke, men forskede med store Øjne efter Sindet i hans Aasyn. Hun havde Solen bag sig, i sit Haar. Det flimrede legende i Luften. Men Helge havde Solen i sine Øjne. Han maatte skygge for, idet han gik frem.

Han hilste hende og spurgte, hvad Øen hed, hvem Manden var. For sin Angest glemte hun at svare. Hun veg tilbage og støttede sig mod Gavlen.

— Skaan mig! — bad hun med Øjnene i hans og holdt Barnet for sit Bryst. Det var et stort Barn, som kunde skelne og rynke Bryn.

Solen dvælede just paa Jordens Rand. Den stirrede Helge saa tindrende i Øje, at mørke Kugler med glødende Ringe dansede mellem ham og hende. Det var, som vilde Solen mane ham. Han gik ind i Gavlens Skygge, saa nær til hendes Arm, at han kunde røre hende, om han vilde.

— Jeg vil dig intet ondt — sagde han og smilede.

Idet han rakte Haanden frem, sprang hun til Side og skreg højt, som kaldte hun paa Hjælp fra Hytten.

Der blinkede en Kniv i hendes Haand. Helge sprang til for at gribe den. Barnet var i Vejen. Han rev det ud af hendes Arm og lod det falde. Han rakte efter hendes Højre.

For sent. Kniven sad i hendes hvide Bryst. Blodet sprang ud og blandede sig med Mælken. Barnet trillede for Helges Fod og skreg, mens Kvinden segnede mod Jorden, med Blikket hvidt under slappe Laag og Armen strakt efter Barneskriget.

Solens sidste Straale rødmede i Blodet. Saa veg den, strejfede Helges Haand, og der faldt Skygge over Jorden.

Den døde Arm krympede Barnet til sig, og Barnets Hænder krystede Hvælvet, mens Munden søgte mellem Blod og Mælk. Da stivnede det

i Helges Aarer. Han forfærdedes og skyndte sig derfra.

Helge brød op med sine Skibe samme Nat. Han taalte ikke at se Solen stige over Øen efter dette.

Længe laa han søvnløs i Løftingen og stirrede mod Himlen.

Maanen kom op. Skyerne jog hverandre; store, skræmte, med forrevne Vinger jog de over Lyset og kastede Skygge paa Sejl og Mast.

Uvejr var efter dem fra Havet. Det gryntede og brummede derude. Det kom rullende paa tunge Vingeheste, som rørte Mastefløjen med deres Hove. Otte gungrende Fødder havde det.

Hvad er det, der flyver lavt med hæse Vingesus?

Der strejfede det Sejlet med sin Vingespids. Og sorte Næb — og Øjne, der gløder gennem Natten —

Hør, de skriger! — De er to — de er der begge. De kredser om Masten, rundt og rundt bestandig. Saa daler de og piber tæt forbi. Vingepustet rører hans Pande.

Ja bi!

Han farer over Ende, griber Bue og Pil og stirrer mod Mulmet med vidt oprevne Laag.

Der — der —

Han lægger til og skyder. Pilen hviner gennem Natten og spidder Sejlet.

Vagten forude vender sig forbavset. En og to rejser sig søvndrukne over Ende.

— Ser I Ravnene? — Dér — dér —

Han staar med Buen i sin Haand og det hvide Ansigt vendt mod den buldrende Sky, mens Skuden hugger og kaster sig. Styremanden springer til og sænker Sejlet; men Helge agter det ikke.

— Ramte jeg? — Saa I den falde?

Han bøjer sig over Rælingen, stirrer ud over den sorte Sø, hvis Fraade blinker hvid i Maaneglimtet.

Ravne? — i rum Sø? — ved Nattetid?

De stirrer paa hverandre; de stirrer op mod Luften.

— Vi saa det ikke.

Hjartvar rejser sig i Stavnen paa sit Skib og vogter paa Helges hvide Ansigt:

Er Timen kommen, Odin? — Rammer Du ham nu?

Helge ler højt og peger over Bølgen.

— Jeg ramte! — Den peb og sank — der ude! — Se, nu løfter Bølgen den — den flyder paa sine sorte Vinger. — Bi lidt, Blod-Odin, saa tager jeg den anden med.

Uvejret stilner. Skyerne spredes. Maanen

staar sejrrig frem af det bløde dunkle. Helge lægger sig til Hvile, og Søvnen tager ham omsider.

Da ser han Ravnen — den ene — svæve nær i Maanelyset. Den sætter sig paa Masteflöjen og vogter paa hans Øje. Saa spreder den de sorte Vinger og daler mod hans Bryst. Han mærker Suset paa sin Pande og ser dens nidske Øjegløð.

Den sætter sig paa hans nøgne Bryst, hvæsser Næbbet paa sin Klo og hugger til, i venstre Side. For hvert Hak i hans Hjærte gisper det af Død igennem ham.

Aa, om han kunde skrige; men hans Læber er naglet sammen over Tænderne.

Ravnen rejser Hovedet paa skraa fra Ribbenssaaret. Blodtrevler fra hans Hjærte klæber i dens sorte Varbørster. Dens røde Øje forsker imod hans, om Maalet snart er fuldt.

Da kalder det fra Masten. Ravnen slipper Taget og suser bort paa Buddets Ord.

Dér — med Ryggen imod Sejlet — der staar den høje.

Paa hans Skulder sidder Ravnen — ogsaa den, han ramte nys, — de sidder der og ler med Næbbet aabent. Under den side Hat lyser det ene Øje paa hans Nød.

Kom du nu til Holmgang?

Han spænder sig af al sin Viljes Evne. Men nej — Arme og Ben er naglet fast til Baaden og Halsens Muskler stivnede til Sten. I hans Øje alene sitrer Livets Rest.

Da dæmrer det ved Odins Side. I den mørke Nat dæmrer det saa mildt. Det røres og bølger, og lune Lufte stryger ud derfra. Som af Kvinde.

Er det dig, du Livets Pris, som jeg forliste? — Slipper han dig nu, den høje?

Da staar der Taarer ud af Taagen, duftende, blanke. Det bølger af Sorg igennem hans Hjærte, saa det gisper, og Saaret springer op at bløde. Da løfter sig en Arm og løser ud af Favnen to skinnende Ting, to blanke Flammer.

Det er hans Fosterfaders Sværd, det som han brød. Det er Stumperne, han slyngede mod Odins Øje. De blinker til ham af Gengældelsens Glans.

Et i hver Haand løftes de imod ham. Haanden strækker sig — Taagen viger —

Nu rørte Odin ham og sved hans Hjærte med sin Ild.

Haanden rækker sig tilbage. Taagen er levende og hvid. Den har Ansigt — den har Øjne, slørede af Nætters Graad.

Hvem er du? — Af mit Livs usigelige Vaande — sig mig, hvem du er!

— Din Fylgje!

Da kender han Blikket. Det er hans eget Blik, som stirrer paa ham. Hans Ungdoms Blik igennem Livets Nat.

Nu ser han det: Fylgjen forlod ham, dengang han undsagde den høje. Hun greb hans Sværd i sin Favn. Hende saarede han, ej Odin.

Hun vender sig fra ham. Hun slipper ham paa ny. Og han kan ikke bede, ikke kalde, ikke strække Haanden ud og gribe hendes Flig.

Taagen glider bort i Natten. Sejlet staar mørkt mod Himlen. Søvnen drager sin sorte Hætte over hans Hoved.

VII

Da Helge vaagnede, stod Solen højt paa Himlen.

Han greb til sit Hjærte. Stedet var endnu ømt. Han prøvede sine Lemmer. De værkede end.

Han rejste Hovedet, tørrede Sveden af sin Pande og lukkede sine smertende Øjne for at søge Drømmen frem af Mørket i sin Sjæl.

Han fandt den ikke; men dens Mærke sad igen i Sindet som en Brod, der uset stak, ingen ved hvornaar, for hvad.

Baaden vippede for lune lette Brisekast. En Svend sang højt mod Solen af sit unge Hjærtes Overflod.

Styremanden sendte stjaalne Øjekast mod Helge, da han saa, at han var vaagen. Folkene sad rundt ved Bænkene. Nogle pudsede deres Vaaben, nogle bødede deres Kappe; nogle lyskede sig. En laa paa Maven over Rælingen, tog Vand med Øsekarret og hældte det over sit Hoved, saa det drev i Strømme ad hans røde Hals.

Solen stod gavmild over en grøn Ø, som laa med hvide Bankers aabne Favn mod Vigen.

Helge rejste sig. Hans Blik mødte Hjartvars, som vogtede paa ham under Nabobaadens Sejl.

Det hvide Ansigt i Skæggets sorte Ramme, den fastklemte Mund, de skjulte forskende Øjne — hvad var det for et Slør, der pludselig gled fra? — Aldrig havde Helge set ham som nu.

Den onde Snog skal ikke læse i mit Hjærte.

En hæftig Vrede skyllede igennem Helge; hans Hænder knyttede sig, og han fik Lyst at dræbe.

Han vendte sig og forskede Hjartvars Blik og Ansigt. Da saa han det igen som altid før.

Onde Snog? — Hvorfor?

Han undredes over sig selv og slukkede sin Vrede.

Helge spiste for sig selv. Intet Ord kom over hans Læber. Hans Baadsfolk hviskede bag hans Ryg, at han var syg. Der var blaa Ringe under hans Øjne. Hovedet ludede mellem Skuldrene. De yngste kaldte ham imellem sig den gamle.

Mens han spiste, fandt han Blod paa sine Hænder.

Da saa han Kvinden for sig og Barnet, som sugede af Brystets Saar. Det var Kvindens Blod, som raabte fra hans Haand.

Og han vilde hende intet ondt.

Han bøjede sit Hoved, holdt op at spise og stirrede længe paa sin Haand.

Efter Middag gik han i Land og strejfede om alene.

Blaa var Himlen over ham med tusend Straalesmil. Engen laa dampende af frisk Grønt efter Badet. Gaaseurten rejste Hovedet mod Solen og vejrede med rødmende Kind. En nysankommen Lærke skingrede under Sky. Finken pudsede sig til Fest og stirrede med blanke Øjne efter Vaaren.

Helge saa det ikke. Tomt var der i hans Sjæl, mørkt bag hans Øje.

Han stødte paa en nyfødt Harekilling, der trykkede sig i Tuen, med Hjærtet bankende i blanke Øjespejl. Ingen Streng i hans Hjærte rørtes derved. Han traadte kyske Urter med sin Fod; han knækkede ranke Straa, — ingen Bølge naaede ham af Livets Spil.

— Dengang — da sang og led og spillede han med dem.

Han standsede og saa over Havet. Det bar ham ikke længer frem. Han stirrede op i Egenes krogede Kroner. De viste kun tilbage. Tomt, tomt.

Han søgte dybt i Skoven, op langs Bækken, der nynnede forbi med muntre Hop. En Hjort

sprang op og brød sin Vej. Han vendte sig og stirrede efter, uden Længsel, uden Begær.

Han saa sin tabte Ungdom flygte mellem Stammerne. Ikke gylden, mindebaaret, men nøgen, tom og kold og blodbestænkt.

Hans Øje søgte den røde Strime paa hans Haand. Han bøjede Hovedet og stønnede derved.

Saaledes døde min Ungdom, nytteløs henslængt — som Barnet, der faldt til Jorden for min Haand og sugede Blod for Næring.

Og jeg vilde den intet ondt.

Og jeg vilde intet ondt, stønnede det igennem ham.

Drømmen lyste frem i et Glimt. Han blev kold paa Panden, og Blodet standsede i hans Hjærte.

— Min Fylgje — bad han og strakte Armen ud — min Fylgje, kom tilbage til min Sjæl. Jeg vilde intet ondt og handlede dog ilde.

Han kastede sig ned i det gamle Løv, som endnu bar paa Vinterens Væde.

Jorden skraanede mellem vaarblanke Stammer ned mod en Indsø, der spejlede de slanke nøgne unge.

Han laa og saa tilbage, til Solen sank og det blev mørkt paa Jorden.

Uglen saa ham ligge der og varslede sin Mage.

Et Pindsvin puslede gennem Løvet. En Grævling kom luntende for at drikke. Han hørte det; men det naaede ham ikke. Saa sov han ind.

Og mens han sov, kom Vaaren over Vandet sønden fra. Den strøg sin milde Haand over de sovende Svende, gav dem blide Drømme. De vendte sig og lo i Søvne. Hvor var det godt. Den satte sin Baad paa Strand og gik op over Øen. Hvor den traadte, stod der Spirer af dens Spor. Og hvor den aandede, aabnede Blomster deres Bæger, saa sig undrende om i Verden, og Birk og Eg kendte Saftens Dirren gennem Stammen. Knopperne spændtes og rakte sig og vilde bryde Skal og Hylster, skønt det var ikke Tid endnu.

Op gennem Skoven gik den og fandt den sovende Mand i Løvet. Et Liv forladt af sin Fylgje. Den ynkedes over den stakkels Menneskeskygge, bøjede sig over ham, pustede paa hans Øjne og paa hans Hjertesaar, saa Livet fattede sig og Kraften randt paany igennem Vævet og virkede nyt af gammelt, Liv af Død.

Den vandrede gennem Skoven, som strakte sine Arme efter den og rørte Fligen af dens Klædebon. Uglen drømte Elskovsdrømme med store, vaagne Øjne. Egernet vaagnede fortumlet, stak Hovedet af sit Hul for at se, hvad det var. Blændet blinkede den imod den fagre Glans

og dukkede sig forskrækket. Det var dens første Vaar.

Helge vaagnede. Han vidste ikke, hvor han var. Han rejste sig paa Albuen og søgte rundt med Blikket.

Han vejrede Vaaren i og om sig. I det samme saa han i Solen mellem nøgne Stammer en ung Kvinde, barfodet, med Stav i Haand. Det gnistrede som Guld i hendes røde Haar, der flød om Hals og Pande.

Der stod hun og vogtede paa hans Blik med aaben Mund og store klare Øjne. Ved hendes Side en sort Vædder og Faar, som snusede til Løvet og tog de første spæde Spirers Liv.

Helge greb til sit Hjærte. De Øjne kendte han.

Hvorfra?

Kvinden gik frygtløs frem imod ham.

Var det hans Ungdom, som svævede ham i Møde med Guld i Haar og Hjærtets Slag som Blus i Øjet?

Lejreskoven — Stiens Slyng imellem Grønt mod Fjordens blinkende Blaa. Latter og muntre Lege, Hundeglam og Fuglekvidder fra Hallens Tag.

Er det blot Vaaren, som volder det? — tænkte han. Eller —

Drømmen dæmrede frem.

Min Fylgje? — Vendtes min Skæbne i denne Nat? — Kommer du tilbage og fører Lykke til mit Liv paany?

Han rejste sig og saa og saa.

Nej. En Kvinde var hun, i Kød og Blod. Intet Billed fra det dunkle høje.

Den skære Lød, den mørke Mund, det gyldne Haar — og Øjnene, som skifter og som blusser.

Hvor kender jeg de Øjne fra?

Han strakte Haanden ud og smilede hendes Smil tilbage.

Hun standsede foran ham og stirrede paa hans Pande, hvor Solen tændte Lys.

— Steg du over Pynten? — spurgte hun.

— Ja.

— Baadene for Stranden — er de dine?

— Ja — Kvindebarn.

— Saa er du Konge.

Han greb om hendes Haand med begge sine og søgte Bunden af de Øjne, som han kendte.

— Hvoraf ved du det?

— Jeg har ventet dig saa længe. Og jeg har drømt om dig.

— Hvad hedder du?

— Yrsa. Du har Blod paa Haanden. Har du jaget?

— Ja, jeg har jaget.

Han skjulte Haanden og saa hastig bort.

— Tag mig med paa dine Skibe, Konge.

Livet sang igennem ham som i hin salige Stund, da Hilde mødte ham paa Stien og tog hans Hjærte til sig med sit stærke Blik.

Har mon Hilde sendt dig til Glæde for mit usle Liv?

Han klappede hendes Kind og strøg det gyldne Haar fra Panden.

— Hvorfor gør du det?

Hun saa forbavset paa ham og lod det ske.

— Bad du mig ikke om at tage dig?

— Jo — nikkede hun, førte sin Haand imod hans Kind og strøg hans Haar fra Panden. Hun vilde ikke staa tilbage.

Hans Øjne fyldtes af Taarer og af Lys paa samme Tid. Det unge Hoved saa nær ved hans — den Varme fra den røde dunede Kind — de Øjnes Blik, som randt fra rene Kilder, dem ingen Synd og Sorg har aandet paa, — som springer ud fra Hjærtestedet og gaar den lige Vej til Hjærtested.

Han rundede sine Hænder om det Hoved, saa nænsomt og saa ømt, som var det alle blide Minder, han samlede i sin Haand.

Hun undrede sig, hvad Verden dog kan rumme.

Han lagde hendes Læber mod sin Mund.

Der laa de stille, indtil et Smil sprang ud som Blomst af Varme. Saa drog hun sig tilbage i hans Arm og sagde:

— Hvorfor gør du det? —

Og forskede med sit Blik i hans, om han var rigtig Menneske som hun.

Da han kyssede hende anden Gang og trykkede hende til sit Bryst, begyndte hun at skælve.

Hun satte Armen imod og tænkte paa at flygte. Men da han gjorde hende fri, fortrød hun det og frygtede, han skulde gaa foruden hende. Saa trykkede hun sit Bryst mod hans som før, rakte ham sin Mund, som nu hun havde lært, og bad, han vilde ikke slippe hende.

VIII

Helge førte Yrsa til Lejre og gjorde hende til sin Dronning. Da hun blev med Barn, laa han den hele Sommer hjemme.

Hrut var nu voksen, slank og høj. Hendes Haar var stort og næsten hvidt, hendes Øjne blaa og lyse.

Stille gik hun til og fra. Ofte tøvede hun paa Hallens Tærskel, stirrede langt og længe over Fjorden med Haanden i sit svære Haar, som saa hun underfulde Syn bag Taage.

Naar nogen talte hende til, strøg hun Synet bort fra Panden og smilede med dugget Øje. Alle havde hende kær for hendes Smil.

Naar Dagen hældede, søgte Pigerne til hendes Kammer, hviskede deres lønlige Haab og sukkede deres Længsler; for Hrut var synsk og sanddrømt, mente de.

Hun elskede sin Fader, fulgte hans Fjed og lyttede til hans dæmpede Stemme; thi Helge talte ikke mere højt, lo ikke, sang ikke som i de unge Dage.

Varsomt vogtede han sin nye Lykke og frygtede, at Odin skulde tage ogsaa hende.

Men Hjortborg knejsede i Skovens Bryn, høj og vid med gyldne Egetakker, som Hroar havde lovet.

Yrsa fødte en Dreng, som lo, da han saa Dagens Lys.

Helge løftede ham paa sine Arme, signede ham i Solen og gav ham Navnet Hrolf. Saa kaldte han sin Hund, sin gamle Hund, gik med den til Offerlunden og dræbte den med egen Haand. Han gød dens Blod paa Stenen, hængte dens Lig i Asketræet og klappede dens Skind for sidste Gang.

Yrsa gemte Drengen i sin Favn. Der laa han svøbt i hendes røde Haar. Hun gav ham af sit Bryst og af sit Hjærte og drømte om, hvad Faar og Vædder vilde sige til saa smuk en Gave.

En tidlig Morgen stod hun uset op og bar ham ud i Vænget. Hun lagde ham i Græsset og viste ham til Gaaseurt og Stjerne.

Han rakte efter dem og lo og greb mod Lyset.

Helge vaagnede. Solen skinnede paa det tomme Leje.

Han for op og søgte. Og da han fandt dem legende i Græsset, Moder og Søn ved Jordens Bryst, faldt han ned og favnede dem begge.

Helge lod gaa Bud, og Dagen efter græssede under Skoven en sort Vædder mellem unge hvide Faar.

Hver Solskinsdag legede Yrsa med Hrolf i Vænget. Helge vaagede over, at ingen nærmede sig til Hegnet. Selv laa han strakt i Græsset og lyttede undrende til Livets Hjærteslag.

Han havde ikke vidst det før, hvad Gaaseurten tænkte. Han vidste ikke, at Yrsa kendte Faars og Vædders Tale og Hyldebuskens Hemmelighed.

Smaafugle saa han flyve fra og til og rose Barnet for dets Moder, saa hun lo derved.

Hrolf var et Solbarn.

Han havde Yrsas stærke Øjne, som kunde se mod Solen. Han lo til den og rakte efter den. Men var der Skyer for, var Dagen tung og graa, tav han med Fuglene og gemte sig ved Moders Bryst.

En Dag lagde Yrsa ham at sove i Skygge under Løvet. Der laa han og prøvede, om han kunde fange Lyset.

De spillende Solpletter smuttede ham af Haanden. Han lo saa højt derved, at Gaaseurten vaagnede af sin Middagslur og rakte sig for at se, hvad godt der var paa Færde.

Helge stod bag Træet og saa paa Barnets Leg.

Se, hvor hans Hjærte slaar imod dig i det Barnesmil! — Se, hvor hans Øjnes Straaler tindrer imod dine! — Svigt ham ikke, og han vil prise dig sit hele Liv og lyde dine Love.

Aa nej, du lokker ikke — du smiler, Odin. Du spiller med ham, fordi han er saa smuk og glad. Saa dit Øje mon nogentid et skønnere Liv? Og dog saa hjælpeløs.

Se engang — aa se — der stødte han sin Arm.

Kan vel nogen volde Smaabørn Smerte, tænkte Helge og rakte efter Barnet for at trøste ham.

Der faldt en Skygge over hans højre Haand. Et blodigt Minde greb hans Hjærte —

Barnet, som trillede for hans Fod og skreg — Mælken, som blandede sig med Blod!

Og dog vilde jeg det intet ondt.

Helge kastede sig hos Hrolf, skyggede for hans Øjne med sit Bryst og greb hans iltre Haand i sin.

Hvorledes skærme dig imod din Faders Brøde?

Længe laa han bøjet over Hrolf og søgte Skæbnen i hans Øjestraaler, mens Livet pludrede frit af Barnets Mund.

Saa stod han op, tog ham i Favn og bar ham over Vænget.

Yrsa sad i Døren og sang mod Solen, mens en

af hendes Piger tørrede hendes lange Haar, der gnistrede som Guld i Lyset. Da hun saa de to, lo hun højt og aabnede sine hvide Arme for at tage Drengen. Men Helge gik tavs forbi og bøjede Hovedet over Hrolf. Han vilde ikke, hun skulde læse Angsten i hans Øjne.

Han gik igennem Hallen ud til Gaarden. Der mødte han Skuld.

Hun kom fra Køkkenhuset og bar en Krukke, hvorfra det dampede op mod hendes sorte Bryn. Hun var hans Datter, vokset op med Hrut; men de talte sjælden sammen. Hun havde onde Øjne, syntes han.

Der stod hun nu paa Vejen som et Varsel.

— Gaa! — sagde han, trykkede Drengen mod sit Bryst og dækkede ham med sine store Hænder.

Skuld vendte Hovedet og traadte til Side, mens Helge gik forbi.

Det flammede mørkt i hendes Øjne. Munden trak sig bittert sammen. Hun hadede det Barn for Ømheden i Helges dækkende Hænder, for Faderangsten i hans Blik.

Havde du haft Hjærte ogsaa for mig, var mine Øjne blevne dig til Lykke. Er de onde nu, saa nytter det kun lidet, at du dækker ham med dine Hænder.

Hun stirrede efter Drengen og mumlede:

— Gid du maa faa en tidlig Død!

Inden Helge var naaet over Gaarden, saa hun Hroar komme ud fra Kongefløjen. Hun tøvede og lyttede.

— Hjartvar er kommen. Flaaden ligger ude under Øerne og bier paa Vind. Han hørte undervejs, at Yrsa har født en Søn. Nu er han roet herind for at se Drengen.

— Ikke nu! — sagde Helge hvast og gik forbi.

Hroar saa forbavset efter ham, rystede paa Hovedet og gik ind.

Skuld satte Krukken fra sig og skyndte sig den anden Vej for at hilse Hjartvar velkommen.

Medens hun var Barn, talte han ofte til hende. Han beundrede hendes Kløgt og spurgte hende, hvad der var hændt paa Gaarden, mens Helge og han laa ude.

Helge bar Hrolf ad Stien op i Skoven.

Det var en straalende Septemberdag. Egernet sad i Solen og pillede Nødder med sine travle Hænder, mens Vinden legede med dens Halebusk. Sommerfede Krager med dvaske Vinger skændtes om Pladsen i de høje Grene; men da de saa, hvem der kom gaaende ad Stien, fløj de sammen i Flok, strakte Hals og skræppede.

Se Tiggerbarnet, som skal være Konge!

De gamle Ege synede Drengen nøje. De tænkte

paa hans Fædre og maalte ham med deres Maal. De hviskede: Husker du og husker du, til deres Blade sitrede af Vemod.

Vinden strøg frisk og munter ind fra Fjorden og klappede Barnets Kind.

Bækken holdt Vejret for at lytte til hans Stemme.

Fuglene, som kendte ham fra Vænget, — de fulgte efter og fortalte Fællerne i Skoven, hvad de vidste fra hans Moder.

Himlen sænkede sig i Drengens klare Øjne, helt ned til Bunden, hvor Nornen sad og knyttede Traaden paa sin Ten.

Helge bar sit Livs Glæde op til Bakkekammen, hvor Træerne veg ud for Egepurret, som dækkede Højen over Kongers Grave.

Her straalede Solen frit og vældigt. Mellem Stammerne blaanede Fjorden langt ude under hvide drivende Skyer. En Ørn kom sejlende paa mørke Vinger. Den drejede Hovedet og saa ned paa Barnet med sine gule Øjne..

Helge klædte Drengen nøgen. Saa knælede han i Lyset, løftede den lille højt paa sine Arme og bad for første Gang i mange Aar.

— Alfader, se jeg knæler under dit Øje, Helge af Lejre, jeg som undsagde dig, fordi du tog mit kæreste paa Jorden. Nidviser har jeg sunget for at tirre dig. Der er Blod paa mine

Hænder af Liv, som jeg har taget for at trodse dig. Kvinder har jeg krænket, som jeg troede i din Varetægt. Lad dit Lyn ramme mig, giv mig værgeløs i Fjenders Haand, om det er din Vilje. Men lad ikke den uskyldige lille undgælde for hans Faders Brøde. Du selv har givet ham af din Vælde og Skønhed — lad ham da ikke forgæves række efter dit Lys. Und ham at leve, at han kan give dig tilbage, hvad hans Fader tog.

Længe laa Helge med Barnet paa sine Arme, som bar han Offer frem. Han laa og ventede et Tegn, at Odin havde hørt hans Bøn.

Solen brændte hans Isse, hvor Haaret nu var graanet. Den glødede hans Pande, som vilde den mærke ham med sin Brand. Men intet Tegn kom til ham fra det høje.

Da gav Hrolf sig til at græde. Han var sulten og pressede begge Hænder mod sin Mund.

Helge rejste sig, klædte Drengen og gik derfra med bøjet Hoved, uvis i sin Sjæl.

Da han havde givet Hrolf i Yrsas Arme, gik han til Stalden og kaldte sin bedste Hest. Den spidsede Øren ad sin Herre, vendte sig i Baasen og løb ham vrinskende i Møde. Han trak den efter sig ved Grimen, mens den snuste til hans Haar.

Han vendte sig og lagde Armen om dens

Hals. Min gode, gode Hest; men det fik ikke hjælpe.

I Offerlunden jog han Kniven i dens Bringe. Han vendte sig fra Blikket i dens Øjne. Saa gispede den og styrtede. Han stænkede Offerstenen med dens Blod. Hovsvendene kom til. De hængte Hestens Lig i Asken ved Hundens Side. I de hellige Træers høje Toppe sad Ravnene og hvæssede deres Næb.

Ved Middagstid sprang Vinden om. Fra Kongsgaarden og fra Byen strømmede Mænd og Kvinder ned til Stranden for at se Flaaden vende hjem.

Skibene rundede Pynten for spændte Sejl. De brød de korte hidsige Bølger, krængede dem og kastede dem i Skum tilbage.

De Lejre Folk tog Kending af Sejl og Skjoldmærke, mens i Stavnene derude Mænd stimlede sammen og svang Sværd til Hilsen.

Kvinder, som var bleven Mødre, rakte med stolte Miner deres Barn i Vejret, at Faderen derude kunde se sin Elskovs Frugt.

Under høje Raab plaskede halvvoksne Drenge ud i Stranden. Den, som først svang sig ombord, fik Velkomstgaven: En gylden Ring, som Styremanden paa Drageskibet rakte højt i sin Arm.

Hroar stod paa Brinken og talte Baadene. De var der alle, ja der var flere end.

Et Jarleskib skød frem og naaede op ved Dragens Side. I dens Følge nogle Snekker, som brugte baade Sejl og Aarer. Vinden bar Aareslagets Lyd i Land.

— Hvis er de Skibe?

— Jarlens af Turø — sagde Hjartvar — Han stødte til i Fjorden.

— Hvad bringer ham hid?

— Ærende til Kongsgaarden.

— Hvor mange Mand har han i Følge?

— Tyve og sin Datter Thora.

— Søger han Ægtemand til Pigen?

— Han har intet røbet. Faamælt er han og uden Smil.

Sejlene blev strøget. Skibene gled ind. Mændene gav sig ikke Tid, til Broen var naaet. De sprang i Vandet og vadede i Land.

Dragen og Jarlens Skib kastede Anker derude. De var for tunge og for store.

Saa faldt der Haandslag mellem ung og gammel. Kvinder blev favnede, Smaabørn løftede mod Solen og vejede paa Arm. De smaa rynkede Bryn mod de store mørke Ansigter med det vilde Skæg. Latter og Raab klang igen fra Skoven. Det var dens Hilsen.

Helge stod deroppe med Hrolf paa sin Arm.

Han skyggede for Øjet, maalte Baad og Folk af gammel Vane. Hans Sind var tungt.

Yrsa kom ud ved hans Side. Livet paa Stranden fristede hende; hun vilde der ned.

— Bliv her! — bød Helge.

— Hvorfor?

Han drog hende med sig ind.

Et Stykke fra stod Skuld med korslagte Arme. Mørk i Hu og mørk af Øje saa hun ned paa de glade Par, som stævnede op mod Gaard og By.

Intet Hjærte slog mod hendes hist paa Stranden. Altid ene. Hun var vant dertil fra Barn; men nu idag —nu sved det pludselig i hendes Sind.

Hun knyttede Haand imod den glade Flok.

Havde jeg blot Magt, jeg skulde gøre Jer tavse og kolde. Ingen skal være glad, naar jeg er glædeløs. Ingen skal le, naar jeg maa sørge.

Hun saa Hroar og Hjartvar komme op fra Brinken og mellem dem en fremmed, høj og bred, med lange Skridt og Skægget graat som Ulden i hans Vams. Ved hans Side gik en Kvinde, med Hovedet hævet under Hætten.

Hjartvar saa op og vinkede med Haanden.

Hvem vinkede han mon til? — Hun vendte sig; men der var ingen.

Saa vinkede han igen.

At nogen vinkede til hende — hun kunde ikke mindes det.

Blodet for i hendes Kinder. Tøvende løste hun de korslagte Arme, vinkede tilbage og kaarede Hjartvar for sit Liv.

IX

Dagen blev saa varm, at Hroar bød Bord og Bænke rejst i Egenes Skygge.

Her, foran Kongsbrydens gamle Hal, med Udsigt over By og Fjord og Skibe, samledes Mændene om det lange Bord.

Hjartvar fortalte om sit Togt. Det var hans første Høvdingfærd med Helges Flaade.

Han havde nyttet Tiden vel, vundet store Skatte i Bretland og paa Kelternes Ø.

Drageskibets Styremand gav ham det Lov for Brødrene, at han havde været vennesæl og raadsnar og besindig.

Nede paa Stranden slæbte Baadmændene Skatten op fra Drageskibet. Nogle bar paa tunge Sække; andre havde Favnen fuld af blanke Vaaben. Gyldne keltiske Sværdhæfter blinkede i Solen og brede Skjolde med Billeder af hamret Guld.

Kvinder og Børn fra Lejre By flokkedes paa Vejen og hilste Bærerne med høje Raab.

Oldinge kom rokkende ved Stok og mønstrede Byttet med Hjærtet ømt af gamle Vikingminder. Drengene vovede sig nær og strøg med Haanden over de gyldne Skjolde.

Hjartvar lod Skatten lægge ned for Helge under Kongeegen. Mens Mændene trængte sig om Byttet med hede Øjne og blussende Kinder, delte Hjartvar Bunken i to lige Dele. En for sig selv og alle, som havde været med paa Togtet; en for Kongerne. Han delte atter sit i lige Dele: en for sig selv, en for Styremændene og en for Svendene.

Helge greb en Dobbeltring af Bunken og holdt den op mod Lyset.

Kunde jeg for Guld købe Aar tilbage og ændre Livets Sæd, glad gav jeg alle mine Skatte hen.

Han øste op med begge Hænder, Ringe, Bægre, Spænder, Dolke, og rakte ud til dem, som stod ham nær.

Men Hroar, der var guldkær, standsede ham.

— Betænk, at Guld er ikke Skænk, men Skjold og Styrke, købt med Blod af dine Mænd.

— Tag det hele!

Helge skubbede til Bunken, saa Guldet skred og klingrede, og Dobbeltringen trillede hen ad Jorden.

Hroar spiddede den paa Odden af sit Sværd, betragtede den nøje og skød den op paa Armen.

— Giv mig det halve, som du plejer, og behold selv Resten.

Helge delte Bunken efter Stykker. Han gav sig ikke Tid at maale deres Værd.

— Vælg!

Hroar tog den Bunke, som syntes ham den ringeste.

— Resten er Hrolfs Part! — sagde Helge og lod Bunken ligge.

Hroar tog Plads paa Indersiden mod Hallens Væg og bød Jarlen Sæde lige overfor med Ryggen imod Fjorden.

Jarlens Følge satte sig hos deres Herre. Helge og Hjartvar tog Plads, hvor de just stod, ved Bordets korte Side.

Da der var bleven Stilhed, vendte Hroar sig mod Gæsten.

— Sig os dit Ærend, Jarl.

Jarlen rejste sig, samlede sit Skæg med venstre Haand og støttede den højre imod Bordet.

— Jeg kommer for at kræve Ret hos Lejrekongen.

— Hvad har du at klage?

— Jeg har en Datter, en eneste, og ingen Søn. Hun led Vold, en Dag hun var alene med

sin Trælkvinde i Skoven. Nu spørger jeg, hvad Bod skal jeg kræve efter gammel Sæd.

— Du kan tage Mandens Liv eller kræve Bod efter hans Stand og Evne og, om din Datter er villig, give hende i Ægteskab til den, der krænkede hende. Er der Barn efter?

— Ja.

— Da synes mig den sidste Ordning bedst, om du vil høre mit Raad. Hvem er Manden?

Jarlen vendte sig og pegede paa Helge.

— Ham er det.

Helge sad med Haanden under Kind i tunge Tanker. Han havde intet hørt.

Hroar kaldte ham ved Navn. Han løftede Hovedet og saa Bestyrtelsen i Hroars Øjne. Forundret søgte han fra Mand til Mand, til han mødte Jarlens Øjne under de buskede Bryn.

Den Mand har ondt i Sinde, tænkte han og rejste sig.

I det samme sagde Hjartvar højt:

— Det er en skammelig Beskyldning imod Helge; og det skal komme Jarlen dyrt at staa, om han ikke kan bevise sine Ord.

Der blev Uro mellem Helges Mænd.

— Ja — ja — raabte nogle og saa vredt til Jarlen.

Helge vendte sig imod den fremmede.

— Hvad vil I, gode Jarl?

— Jeg kræver Helge af Lejre for Vold imod min Datter.

Helge vilde svare hvast, men tænkte i det samme: Manden er i Sorg; det er hans Datter. Saa svarede han uden Vrede:

— Mine Mænd kan vidne, at jeg har været hjemme her i Lejre det hele Aar.

Jarlen vendte sig, saa Helge stift i Øjet og sagde:

— Det er tyve Somre siden.

— Gammel Skade! — sagde en af Helges Mænd og lo.

— Tyve Aar! — spotted en anden — Jarlens Datter har intet lægsomt Skind.

Mændene lo højt. Hroar bed Smilet i sig og krævede Stilhed. Men Helge stod med Blikket stift paa Jarlen og søgte tyve Aar tilbage i sit Minde.

Hroar vendte sig imod sin Broder:

— Hvad siger Helge?

Sandt var det: Vold var den Sæd, han havde saaet i sit Liv. Dog fandt han intet Minde frem, som passede til Jarlen og hans Ø.

— Bevis det! — sagde Helge.

Paa Jarlens Vink rejste en af hans Mænd sig fra Bordet og skyndte sig mod Kongehallen.

Kort efter kom tre Kvinder ud deroppefra.

Det var Jarlens Datter Thora mellem Hrut og Skuld, som førte deres Gæst.

Da Kvinderne var naaet ned for Bordets Ende, standsede Thora. Hun søgte Helge og fandt ham straks. Saa drog hun Klædet af sit Hoved, løste Nettet og slog Haaret ud. Det faldt i Bølger over Kind og Bryst og Skuldre, lyst og rigt endnu som hin Dag, da Trælkvinden tørrede det i Solen.

— Kender du mig? — spurgte hun.

De blaa Øjne — hvor var de hvasse nu, klare og kolde som Is, der blinker imod Vintersol. Tyve Aars Hævnfrost havde hærdet dem.

Helge saa. Da dæmrede det omsider i hans Minde: Den hvide Hud og Haarets lyse Pragt, som blinkede vaadt hin Foraarsdag i Solen.

I det samme for Blodet mørkt i Thoras Kind og Pande. Hun samlede sit Haar og følte sig paany i Skammens Vold.

Saa raabte hun med Armene mod Helge:

— Jeg sagde, at jeg var viet Odin. Da lo han højt og krænkede mig.

Nu huskede han hvert Ord, hvert Blik. Han vendte sig mod Solen, som spillede igennem Løvet paa hans Nakke.

Lad mig alene høste Sæden af mit Liv!

— Husker du? —skreg hun endnu en Gang.

— Ja! — svarede Helge.

Kvinden lo. Af Haan og Hævnfryd lo hun.

— Hvorfor biede du saa længe? — spurgte Hroar og forskede paa Kvindens Øjne, hvad der mon laa bag.

— Jeg frygtede Helges vilde Færd. Nu har jeg hørt, at han har skiftet Sind.

Det sagde hun med Haan og lo igen.

— Tandløs Ulv er blid.

Helges Mænd stod rede. De ventede kun et Tegn, saa skulde Jarlen bøde for sin Datters Tunge. Men deres Herre stod med bøjet Hoved. Hans Tanker var hos Hrolf.

— Hvad Bod byder du? — spurgte Hroar.

— Hvad kræver Jarlen? — sagde Helge.

— Jeg beder dig Kong Hroar sætte Boden. Helge er jo gift.

Hroar vendte sig mod Kvinden.

Thora gik frem og støttede sig mod Bordet.

— Jeg har mer at klage. Ikke blot har Helge krænket mig; men vort Barn, en Pige, har han røvet. Barnet forlanger jeg tilbage.

— Det er din Ret, hvis du da taler sandt.

Helge saa mod Kvinden og smilede med tunge Øjne:

— Hvis du har Barn med mig og nogen røvede det, da skal jeg hjælpe dig at kræve det tilbage med alle mine Mænd.

Kvinden svarede ham ikke. Hendes Øjne hvi-

lede paa den gyldne Bunke, som laa paa Helges Plads.

— Saa kræver jeg foruden Pigen hendes Vægt i Guld.

— Gerne. Hvis du kan finde dit Barn hos mig, er hele Bunken din.

Da vendte Thora sig mod Mændene og raabte:

— Hører I det, Mænd? Jeg kræver Jer til Vidne.

I den dybe Tavshed, som nu fulgte, sagde Skuld til Hrut:

— Vor Fader gør os kun liden Ære. Først Vold mod Kvinde, saa Barnerov.

Hjartvar vendte sit hvide Ansigt om imod og sagde blidt:

— Tro dog ikke fremmed Kvinde bedre end din Fader.

Han spurgte Thora:

— Hvor har du tænkt at søge Pigen? — Hun maa jo være voksen nu, naar det er tyve Somre siden.

Helge vendte sig og mødte Hjartvars Øjne bag de smalle Laag.

— Pigen er her blandt Hjortborgs Kvinder.

— Du er ført bag Lyset — sagde Hroar — Men nu kommer Pigerne og bærer Maden frem, saa kan du skønne selv.

X

Kammersvenden gav Tegn til Trællene, som rettede Bord og Bænke til.

Hroar bød Mændene sætte sig. Thora blev staaende mellem Hrut og Skuld. De ventede paa Dronningerne, ved hvis Højsæde de skulde sidde.

Saa hørtes Pigerne fra Køkkenfløjen. De kom med Fladbrød og Drikkehorn og Skaale. De satte rundt, mens alle mønstrede dem i Tavshed. Nogle rødmede derved. En tabte Skaalen.

— Fandt du Pigen? — spurgte Hroar.

— Hjortborg har flere Kvinder — svarede Thora.

— Du vil snart blive beskæmmet for dine Ord — sagde Hjartvar højt.

Hroar lod gaa Bud, at alle Gaardens Kvinder skulde komme.

Da løb de til fra Stegespid og Arnested og Øsekar, med røde Hænder og Haaret fuldt af

Røg. De unge lo for Spøgen, og der faldt kaade Ord fra Bordet nærmest ved.

— Brug nu dine Øjne, Kvinde! — sagde Helges Styremand og pegede paa den Blomsterrad.

— Min og Helges Datter har bedre Kaar.

Hroar vinkede Pigeflokken bort og vendte sig mod Jarlen.

— Din Datter er ført bag Lyset, ser du vel.

Jarlen svarede ikke. Han sad som før med Haanden om sit Skæg, mens Thora stod bag Dronningsædet med Armene i Kors.

Hroars og Helges Mænd de drøftede højlydt, hvad Bod der tilkom Helge for Kvindens falske Sigtelse, men Jarlen bød sine Mænd at tie og ikke bryde Gæstefreden.

Kammersvenden meldte Hroar, at nu var Maden rede.

Liflige Dufte af Galtestegen bølgede hid, blandet med Birkerøg.

Kongehallens Dør gik op. Ud kom Dronning Valtjov og Dronning Yrsa. Langsomt kom de nedover, mens Mændene rejste sig til Hilsen.

Valtjov var fedladen, lille og sagtmodig. Hun elskede Pragt og byttede gerne Magt for Guld. Kunstfærdig hamret keltisk Guld i Plader bar hun i Kædesmykke om sin Hals og Rav i gylden Perlerad og Guld i Slangeringe, der tryk-

kede Folder i de fede Arme. Hendes Livbælte var lukket foran med et Spændeskjold af Guld, hvori var ridset en Ring af Solemærker til Odins Ære.

Hun førte Yrsa ved sin Haand.

Helges Dronning var et Hoved højere. Hun var slank og sky, med Blikket for sin Fod; hun yndede ikke at færdes mellem mange.

Hun havde lært af Helge at vogte paa sit Blik. Det røbede Sorg og Glæde, alt hvad der krusede hendes Sind, som i et Spejl. Hendes Kind var rød og hvid, men skønnest var hendes gnistrende Haar, der ikke lod sig tvinge af Net eller Ring.

Helge fulgte hende med Blikket den hele Vej fra Kongshallens Dør. Mens han saa paa hende, lettede Tyngen af hans Sind.

Dejlig var du, da du kom med Vaaren til mit syge Hjærte, hin Foraarsdag i Skoven. Dejligere var du, da du rakte efter Hrolf for første Gang. Dejligst er du nu, som du vandrer der med Solens Straaler i dit Haar.

Et Barn af Sind og Tanke, dog modnet Moderhjærte. Glad som et Kid og dog med Hindens Øjne. Kvidrende som Aarets første Lærke. Frejdig og bly paa samme Tid, som Markens Blomster, naar de aabner sig i Maj.

Valtjov og Yrsa naaede Dronningsædet. Da lød der i det samme:

— Hende er det, min og Helges Datter.

Thora pegede paa Yrsa. Hun undredes paa, at det var Faarepigen, som gamle Asser havde fostret op. Saa dejlig var hun nu, det Skændselsbarn, hun havde født med Smerte, saa fornem var hun nu, den Tiggertøs hun havde ramt engang i Vrede.

Yrsa fattede ikke. Hun saa forbavset fra Mand til Mand. De sad med aaben Mund og søgte Lighed frem i Træk for Træk. Hun saa Forfærdelsen i Helges Blik og vilde løbet i hans Arme, om ikke Vejen havde været spærret.

Hans Læber dirrede hvide imod hendes. Hans Kind var graa som Aske, hans Øjne mørke som af Blod paa deres Bund.

Hans Hænder famlede over Bordets Flade, som søgte de at holde fast paa noget, der gled ud og gled og gled.

I den dybe Tavshed, som rugede over Bordet, mens Skæbnen modnedes, gik Yrsas Blik tilbage og mødte Thoras Øjne.

Nu kendte hun dem først. Af gammel Angst veg hun et Skridt tilbage. Den Haand, som pegede, den havde slaaet efter hende, dengang hun søgte at faa rede paa, hvad Moder er.

Hun mindedes sin Hjærtenød, sin Graad. Nu hun havde prøvet selv, at Moder er den, som giver Liv og køber Fryd for Smerte, som giver Næring af sit Bryst og høster Lykke, — nu vilde Graaden frem paany, men det var Taarer for den Moder, som tørrede Kilden ud af egen Barm og høstede ikke Fryd, men Had.

Jarlen sagde:

— Hun blev sat ud til Faarehyrden, som kaldte hende Yrsa efter Hunden. Da han døde, vogtede hun hans Faar.

Hroar brød den dybe Tavshed, som fulgte paa.

— Er hun din Moder? — spurgte han.

Da sagde Yrsa:

— Hun har vel født mig. Moder var hun ikke.

Thora lo. Saa greb hun Yrsas Blik og førte det mod Helge:

— Der staar din Fader.

Yrsa saa paa Helge. Hans Blik var lammet, tomt. Hun strejfede Hroars Øjne; hun saa af deres Blik, at nu var alt forbi.

Hun skreg et eneste fortvivlet Skrig og segnede i Hruts og Valtjovs Arme.

Skriget vakte Helge af det dybe Mørke, Mørket fra hin Nat da Odins Ravn sad paa hans Bryst og hakkede i hans Hjærte, og Fylgjen rej-

ste sig ved Masten med Sværdets brudte Stumper. Han stirrede mod Yrsas Øjne. Nu saa han klart, at det var Drømmens Øjne, hans egen Fylgjes Øjne. De bange Anelser, den hemmelige Hjærteangst — endnu idag paa Bakken, da han bøjede Knæ med Hrolf i sine Arme, — nu saa han dens Kilde: Drømmen i Mørket — Høsten for Livets Sæd.

Det var, som Blodet i tunge Draaber sivede fra hans Hjærte.

Yrsa, mit Barn — min Elskede til sidste Stund!

Han rakte sine Arme ud imod hende, men lod dem atter falde. De kunde ikke naa. Langt paa Vejen var hun allerede. Ad hans Øjes Straale gled hun fjærnt, ud af hans Liv.

Yrsa, min Elskede, mit Barn — jeg giver dig mit Hjærte her i Bytte. I de tavse Nætter er du hos mig og jeg hos dig, hvor end vi færdes.

Saa bøjede han sit Hoved under den højes Vælde.

— Nu ramte du til Døden.

Han vidste ikke, at han talte højt.

Men Thora lo og raabte:

— Det spaaede jeg dig Helge!

Hjartvar vendte sig til sine nærmeste med sorgtung Stemme:

— Haardt rammer Odin Slægten, at den

som skulde arve Riget, bærer Skæbnens Mærke fra sin Fødsel. Hvem skal nu løfte Arven?

Ingen svarede. Helge hørte ikke. Kun Hroar fæstede sit Blik paa Hjartvars skjulte Øjne og skimtede Skyggen af den fjærne Skæbne.

Han vendte sig mod Helge:

— Broder, lyd mit Raad. Drag ud med dine Mænd, søg dig ny Hæder, at ikke Sorgen skal faa Magten i dit Liv. Yrsa har du mistet, men Hrolf — jeg lover dig og hør det alle — Hrolf skal dette ikke ramme. Jeg lover dig, at ingen skal krænke Drengens Arveret. Jeg knæsætter ham, og jeg skal værge ham, som var han min egen Søn, ja mer end det.

Hroars Blik traf Hjartvars i det samme. Hjartvar slog det ikke ned. Han nikkede til Hroars Ord, men i sit Hjærte tænkte han: Det bliver Odins Sag.

Yrsa rejste sig af Kvindernes Arme. Viljeløs lod hun sig føre af Hrut og Skuld, mod Kvindefløjen. Da standsede hun med et, vendte sig med blussende Kinder og søgte Helges Blik, som kaldte hun ham i sin store Nød.

Da sprang han op fra Bordet. Glemt var al den Tale. Hun, som var hans, gled af hans Haand. Nej — nej. Vær rolig, du mit Liv. Helge er her.

Han vilde bag om Hroar, det var kortest Vej. To Mænd, som ikke flyttede sig i Tide, blev ka-

stet ind mod Væggen. Men der stod Hroar og spærrede hans Vej.

Han greb om Helges Arm. De brødes med Blik i Blik.

— Trods ikke Odin!

Helge slap Taget, vaklede et Øjeblik og greb for sig mod Væggen. Saa rettede han sig op og gik med bøjet Hoved ned mod Stranden.

XI

Himlen var uden Sky og Fjorden blaa med kaade Bølgesmil. Egene stod Haand i Haand langs Kysten med gyldne Stænk i Haaret. Kragerne fløj skrigende fra Top til Top. En Hjort stod ensomt paa en Bakkeskrænt. Den løftede Mulen og vejrede mod de store Fugle, som kløvede Vandet.

Den lette Brise bar Æblers duftende Sødme mod de farende Mænd. Humlens bitre Brynde rakte dem over Vandet, gjorde Øjet tungt og Munden veg.

Helge stod i Løftingen og saa mod Hjortborgs gyldne Takker. Mod den røde Bjælkehal. Mod den hvide Glug i venstre Fløj, hvor Hrolf laa legende i Hruts Arme. Vænget hist bag Stakhaven; det sorte Punkt midt i det hvide — det var Yrsas Vædder.

Han saa, til Skumringssløret viskede Farven ud. Han vendte sig fra Natten over Hjemmet mod Dagens Rest i Vest, hvor alle Stjerner endnu tøvede.

Flygt fra din Fortid, fra dit Liv — Skæbnen fører du med dig. Dens Traad er slynget om din Hjærterod og Nøglet rulles op, imens du flyer, og Traaden ligger ubrudt den hele Vej tilbage ad din Vandrings Spor.

Det var en anden Helge, som styrede Farten nu, end den, de havde kendt, som kunde huske. En langsom Mand, foruden Sang og knap af Ord. En Mand som drejede sig tungt og ludede med Armene i Skød mod Aften.

Søvnløs sad han i de lange svale Nætter og forskede Stjerners Spor. Adspredt var han om Dagen, ventende paa Varsler for sin Færd. Han tog Tegn af Fugles Flugt, vogtede paa Sky og Sol. I Stormvejr var han størst. Naar Dragen sitrede som en Skal paa Bølgens Top, da sad han tavs ved Roret og stirrede Døden i dens hule Øjne uden Frygt.

Da Flaaden naaede Land i Østerled, forbavsede Helge sine Mænd. Han, hvis Higen før var vendt mod Hæder, mere end mod Bytte — han søgte nu de rige Egne op, drev Folk og Fæ af Gaard og plyndrede uden Naade.

Selv Hjartvar, saa grisk af Sind, forundrede sig derover. Men han sagde intet. Det var knapt imellem dem paa Ord den hele lange Tid.

Helges Øjne hvilede ofte søgende paa Hjart-

var, naar han ikke saa; men Hjartvar saa det dog fra Øjets Krog, tænkte sit derved og tav.

Guld og gyldne Vaaben galdt Helges Færd. Snart stod de brede Kister fyldte til Laaget under Løftingen. Helge vogtede selv paa Skatten og krævede Regnskab af hver især for, hvad han havde under Værge i sit Halvrum.

Hrolfs Skatte kan aldrig blive store nok, tænkte han, thi Barnet vil faa onde Kaar, naar jeg er død; og Guld alene kan drage Mændenes Hjærte til den, som mærkedes af Skæbnen alt i Moders Liv.

Paa tredje Aar laa Helge ude.

Julen var for Haanden. Alle længtes hjem; men jo nærmere de kom til Danmark, des tungere blev Helges Sind.

Han strakte Armene mod Hrolf i søvnløse Nætter, men Længselen veg for Smerte.

Yrsas Leje staar tomt. Hendes lyse Latter klinger ikke mere mod Hallens Vægge.

— Vinden er gunstig for Hjemfærd — sagde Hjartvar en tidlig Morgen, da det blæste op.

Helge svarede ikke.

Ved Middagstid saa Mændene, at Dragen lagde Roret om og skiftede Kurs.

I flere Dage sejlede de mod Nord langs Østergøtlands Kyst. Luften var usædvanlig mild. Der

var ingen Is mellem Skærene, skønt det var lige under Jul.

En Morgen sprang Vinden om i Øst og førte Kulde hid. Saa ændrede Helge Kurs, gik indenskærs og landede i en øde Vig.

Skibene blev tjældet til Vinterleje, Masten lagt og Telte sat i Land. Efter at der var fundet gunstig Plads for Juleblot, blev Offerstenen rejst og alt beredt til Festen.

Helge gik i Skoven over Vigen. Himlen var graa og lav. Det dryppede af Rimfrosttaage fra isslagne Grene. Over det visne Løv laa gammel Sne, tung og skørnet af Egenes Taarer.

Helge gik med bøjet Hoved i den lyttende Skov. En sulten Ravn sad paa en frønnet Stub og pillede Trøske. Den rejste Hovedet og saa paa Helge med sit gule Øje, skreg af Sult og flyttede sig et Stykke bort. Kviste brødes for den stivnende Væde og faldt tyst til Jord.

Nu staar Røgen tæt af Lejres Lyrer. Der brygges og der bages. Mjødhorn og Fade pudses. Trællene har alle Vægtæpper ude for Gavlen og Sengeskindene er hængt paa Snore. Nu bankes der og synges dertil.

I Offerlunden hvæsser Godens Svende deres lange Knive. Blotehingsten vrinsker og slider i sit Bidsel under Asken. Bønder kommer lang-

vejs fra med Gris og Faar og tinger sig Lykke til ved Solens Vende.

Trælle bærer Ved fra Vænget. I Badstuen er der travlt. Alle skal være rene mod det nye Aar. Emmen pibler ud under Tagskællet og gennem Gluggernes Sprækker.

Se Pigerne — hvor flinkt de færdes med hvide Arme fra Dør til Dør. Og Trællene — der kommer de fra Skoven med Favnen fuld af Fyrregrene til at pynte Hallen op.

Mændene har Haaret striglet og Kinden festlig skrabet. Deres Vaaben er blanke, og de har Højtidsmine paa.

Hroar staar i Døren med Skjoldungringen lysende i Dagen. Hans Øjne er saa tunge, og der er ingen Festsmil i hans Skæg.

Broder — vi raader ikke for vor Skæbne.

To Æbler sad paa samme Gren. Det ene var rundt og rødt og svært og godt. I det andet borede en Orm sin Brod, da det endnu var grønt, og saaede sin Yngel i dets Hjærte. Og nu er Kinden gul og Saften besk og løsnet Stilken. Snart fældes det til ingens Glæde. Dog var de Æbler paa den samme Gren.

Ja, løft ham paa din Arm. Se, hvor de griber efter Skægget — de røde runde Barnehænder! — Se de stærke Øjne, som intet ved om Skyld

og Skæbne! — Store runde stirrer de mod Julebaalet.

Har du ham i Højsædet ved din Side, som det sømmer sig et Kongebarn?

Der laa et Vand imellem Stammerne. Paa Bredden stod en Hind og stampede Isen sønder med sin Klov og bøjede Hovedet for at drikke. Og ved dens Side et Sommerkid, som ogsaa stampede og bøjede sig og drak.

Hinden saa op og blev Helge var. Kiddet strakte Hals og spidsede Øren i det samme.

Helge standsede. Hinden gik op fra Vandet, vendte Hovedet og saa paa ham med Yrsas Øjne, da hun gled bort og kaldte ham med Blikket fra det fjærne.

Med skælvende Hjærte fulgte han den lyse Hind.

Langsomt gik den ind i Skovens Dyb. Langsomt fulgte Helge. Hver Gang han nærmed sig, fremskyndede den sin Gang og lod ham ikke komme nærmere end før.

Helge bad, imens han gik:

Hvis du er i Nød, saa sig mig til, at jeg kan hjælpe dig!

Stammerne veg ud og svandt i Taagen. Han saa kun Hindens Hoved og Kiddet tæt i dens Spor. Fra hans Hjærte til Hindens Hjærte svingede der en Streng i blide dybe Toner. Livet

blev skønt paa ny over lyse Enge. De gik i Vænget, og Hrolf var end imellem dem.

Hvor fører du mig hen? — Glider vor Skæbne sammen nu paany og gaar den lige Vej fra Hjærte til Hjærte? — Enes vort Liv og heles det og føres vi omsider hist bag Taagen, ud i den samme signede Død?

Han gik og gik og glemte Tid og Sted.

Lyset veg fra Egetoppene. Mørket sivede op imellem Stammerne. Det blev saa tyst i Skoven. Der hørtes kun de sagte Taaredryp fra Taagens vaade Øjne. Hinden — nu var den kun en Plet i Taagen. Nu var den kun et Øjes Lys. Nu var den kun en Drøm, som døde i et Suk.

Helge vaagnede til sig selv. Han stod i Brynet. Foran laa en Slette, nøgen og graa under Dagens sidste blege Strime.

Han vidste ikke, hvor han var, hvor længe han havde vandret. Hans Sind var tomt og Foden træt. Han fulgte Skovens Kant. Saa naaede han en Høj. Derfra saa han Havet. Han gik derned og fulgte Stranden, til han saa Skygger flakke over Egemuren. Da vidste han, at det var Julebaalet.

XII

Alt var rede og ventede kun paa Helge. En Hest var fundet for en Bondes Hytte. En ussel Krikke var det — langhaaret, lav i Krydset, men dog en Hest. Foran Baalet stod der Offerkar.

Hjartvar stak Hesten. Den vrinskede og styrtede. Blodet sprang i Straale af dens Hals. Noget spildtes, men Karret tog det meste.

Hjartvar rakte det til Helge. Han havde ingen Kost, saa dyppede han Fingrene i det varme Blod og stænkede paa Stenen til Odins Ære. Han stænkede paa Hjartvars bøjede Hoved og gik fra Mand til Mand og stænkede paa dem alle.

Madsvenden skar af Hestens Bov og Hals og Laar og kastede Stykkerne i Karret. Han fyldte op med Vand og hængte det over Ilden.

De laa rundt om Baalet, lyttende til Vandets Boblen, vejrende den liflige Duft, som steg med Dampen. Saa blev der løftet af og baaret

rundt, først for Helge, saa for Hjartvar og saa til alle Mænd.

De fyldte Horn gik rundt. Mjød var det, gemt til denne Dag.

Helge stirrede tavs i Flammerne. Snart slog de sejrrigt i Vejret, snart slikkede de langs Brændestykkets Side, til den røde Tunge saa sit Snit, blussede op, brød igennem og kvaltes i Røgen med et Suk.

Mændene laa strakt paa deres Kapper. Den ældste af dem, som kunde huske Helges Fader Halfdan, fortalte gamle Sagn om Odins Færd blandt Mennesker. Meget havde han hørt og meget selv erfaret. Den énøjede havde han set en Gang paa Valen i sin Ungdom. Hans Fostbroder havde krummet Arm imod sit Bælte. Saa havde han med bøjet Hoved kigget gennem Armens Bue. Da stod han der, den enøjede, strakte Spydet over de kæmpende og kaarede til Valhal af de bedste.

En af de unge sprang op med Blikket stift mod Skovens Mur, hvorover Skæret flakkede fra det store Baal.

De andre vendte Hovedet. Men der var ingenting at se.

— Hvad saa du? — spurgte En.

Den unge svarede ikke. Han lagde sig,

men skævede til Skoven, mens den gamle fortalte videre om Odins Færd.

Da sprang han op igen. Den blege Rædsel stivnede hans Blik.

Den énøjede kom ned imod med tunge Skridt og Sværd i Haand. Lyset fra Baalet flakkede over hans høje Pande.

Langsomt gaar han, som voldede det Besvær.

Skuldrene hænger lig et Aag over den tunge Krop. Han vejrer mod Ilden, med Mund og Hage løftet som et Elsdyrs Mule. Han bærer Sværdet i sin venstre Haand. Et knækket Jagtspyd stritter fra hans Bælte.

— Se! — siger Hjartvar og griber Helges Arm.

Helge vaagner af sine Drømme.

— Hvem er du? raaber han.

— Vejfaren Mand! — svarer den fremmede og løfter med Besvær sin højre Arm.

— Kom og sid ved Ilden!

Den énøjede gaar nær til Baalet. Kappen er hullet, vaad af Jord og Sne. Skindhuen har han mistet. I det stride Haar klæber gammelt Løv. Under Brystspændet, som holder Kappen sammen, stikker Haaret frem i Totter af det nøgne Bryst. Benene er bare ned til Anklen. I Læggens Børster sidder Skorper klinet fra de Moser, han har vandret i. Fodklædet er flænget og

hænger om Bjørnesenerne, som binder Saalen fast til Foden.

Hans højre Haand er stiv. Et Saar, med Rande blaa af Kulde, gaber fra Haandleddet. Over Panden en Tværskramme med størknet Blod, hvori Haaret klæber. Det blinde Øjes Hule er rød og vædsker ned i Kindens Skæg med gule Draaber. Det andet staar frem, som vilde det sprænge sine Laag. Det er stift og voksgult om den mørke Ring.

Fra Elsdyrsmulen naar Bukkeskægget graat og stridt til Spændet paa hans Bryst. Der sidder Blod og Fjerdun i dets Duske. Sortspættens Fjer, den han ramte med sit Spyd og spiste, mens Blod og Kød endnu var varmt.

Han har lodne Øren, og Hovedet knejser paa den lange Hals, hvis Hud er foldet i Ringe og barket som en Egerod.

Den fremmede faar Plads ved Helges Side. Han griber Hornet og tømmer det i ét. Kødet flænser han med sine gule Hestetænder og knurrer som en Hund, imens han æder.

— Jeg, Svipdag, var Kong Adils' bedste Mand. Jeg yppede Kiv med hans Bersærker og dræbte et Par Stykker. Selv mistede jeg mit ene Øje. Adils' Dronning, den gode Kvinde, plejede mig og lægte mine Saar.

— Hvad Slags Mand er Adils?

— Stor og bred, rolig og blid, guldgrisk og snu. Haard mod sin Undermand, falsk mod sin Overmand.

— Hvem er hans Dronning?

— Den gode Kvinde hedder Yrsa. Hun var Kong Helges og fødte ham en Søn; men da Helge hørte, at Yrsa var hans eget Barn, saa slap han hende af sin Favn. Hun fulgte med sin Moder, af hvem Kong Adils købte hende.

Helge bøjede Hovedet og saa paa sine tomme Hænder. Mændene skottede til hans Øjne; ingen turde tale. Der var tyst om Baalet, kun Flammernes Blafren hørtes. En Stamme brast med et Suk og trillede af Baalet, hen for Helges Fod.

— Hvor længe er det siden? — spurgte han.

— To Aar.

— Hvad Kaar har Yrsa?

— Slette. Den gamle tærer hendes Ungdom og laster hendes onde Skæbne. Vidste Kong Helge, at Yrsa aldrig er glad, han røvede hende fra den gamle, om han da svarer til sit Ry. Det er Helge, jeg vil søge. De siger, han ligger i Kelternes Land og samler Guld.

Hjartvar vogtede paa Helges Blik. Han havde lært at tyde det.

Nu flyder Hornet over, tænkte han.

Helge rejste sig og strakte sine Arme imod

Ilden, som sad hans Skæbne i de vrede Flammetunger.

— Ondt lod du mig friste over al Maade i mit usle Liv. Undsagt har jeg dig og trodset dig længe, indtil hin Nat du aabnede mine Øjne for min egen Sjæl og lod mig se dens hule Øde. Saa sendte du Yrsa paa min Vej og ramte mig med Vaaben af min egen Vold. Men da du søndrede Elskovsbaandet mellem os, saa knyttede du et nyt — du gav mig Faderpligt i Stedet. Vil du, at jeg skal bryde den? — Nej, nej. Jeg bøjer mig og lyder dine Love. Uden sin Faders Minde er hun givet til Kong Adils. Hørte du det: Aldrig er hun glad, hun som var Glædens Kilde? — Hun som fødte Solbarnet, hun lider ilde for den onde Skæbne, som var hendes Faders Straf. Saa sværger jeg, her paa mit Sværd, for mine Mænd og for din Ild og for dit Aasyn, at jeg skal ikke nyde Rast eller Ro, før jeg har friet min Datter af Adils' Vold. Ofte har jeg budt dig Bod for Brøde. Min Hund, min bedste Hest har jeg ofret dig med egen Haand. Nu byder jeg mit eget Liv. Tag det, før det blir for silde, hvis det er din Vilje, at Yrsa ej skal have bedre Kaar. Hør det, mine Mænd: Nu drager jeg til Adils' Gaard og fører Yrsa med tilbage, eller I ser mig ikke mere. Men er det saa, at jeg skal falde for min Fadergærning, saa sværg

mig, at I vil værne Hrolf, naar jeg er død. Sværg det paa Eders Sværd!

De sprang alle op, drog Sværdet og rakte Odden imod Helge. Kun Hjartvar tøvede. Han lod, som om hans Sværd sad fast i Skeden og ikke vilde løs. Da ramtes han af Helges Blik. Han blev hvid om Læben, skyndte sig at rykke Sværdet ud og svor med de andre.

Svipdag sagde:

— Jeg raader, at du vælger tolv af dine Mænd og lader Resten blive her ved Baadene. Jeg skal føre dig igennem Skoven til Kong Adils' Gaard.

Ved Morgengry brød Helge op med Svipdag og tolv af sine Mænd. Hjartvar blev ved Baadene med Resten.

XIII

Ravne fulgte dem den første Dag. De fløj fra Eg til Eg og undrede sig, hvad Mændene vilde i den vejløse Skov.

Den anden Dag blev det saa koldt, at deres Aande frøs i Skægget. Ulve tudede i Flok langs Mosens Rand.

Helges Hænder brændte, og Hjærtet hamrede. Nu det var gjort, nu brød al Længslen frem, hans Vilje havde kæmpet ned.

Han tænkte ingen Tanke, han ænsede ingen Skæbne, ingen Skam. Det sugede i hans Side som af en heftig Sot.

Menneskene rev dig af min Favn — og jeg — et Menneske som de — jeg lod det ske.

Du vendte Hovedet og saa og spurgte. Du kaldte, og du græd — men jeg — jeg lod det ske.

Nu har en anden dig i Favn. Men han skal dø. Se, denne Haand skal dræbe ham.

Han vilde vandret den hele Nat; men Svipdag standsede og holdt Rast og krævede Baal.

I Lyset mellem Stammerne flakkede Ulvens Skygge; Ilden skinnede tilbage fra dens gule Øjne. Elsdyret vejrede Røgen over Mosen. Den kom med lange Skridt og Mulen rejst og undredes over de nye Skovens Dyr, som ikke frygtede Ilden.

Helge kastede sig søvnløs paa sin Kappe. En busket Hanulv luskede sig nær til Baalet. Helge greb sit Spyd og slyngede det. Det ramte Ryggen og sad fast. Ulven skreg og løb. Den knækkede Spydet mod en Gren og for afsted med Stumpen i sin Ryg.

Da Dagen dæmrede, brød de op og vandrede igennem Egekrat. Tæt stod den unge stærke Slægt med Rim i Haaret.

Saa faldt der Sne i store tyste Flokke. Den hvidnede Bund og Grene og slettede alle Nattens Dyrespor.

Skoven veg. Der laa en aaben Slette. Ingen kunde sige om Mose eller Sø. Svipdag tabte Vejen. Nu havde han kun Solens Mærke. Men graa og tung hang Himlen over Jorden.

En Ræv, saa hvid som Sne, snusede efter Skovmus under det hvide Dække.

En Hare kom springende fra Tue til Tue. Den Stakkel har saa mange Fjender. Den maa vogte paa Los og Ræv, paa Ulv og Ørn.

Den standsede brat og rejste sig med spidsede

Øren. De store Dyr, som stævnede frem med lange tunge Skridt — dem saa den aldrig før. Er det mon Bjørnens Frænder, som kommer langvejsfra til Gilde? Men Bamsen ligger dybt i Hi med slunken Pels.

Den ser og ser, indtil En slynger Spydet gennem Luften. Da sætter den i Spring og sukker dybt.

Ny Fjende har vi faaet i vort Land, vi arme Harers Slægt.

Skoven rejste sig atter bag den nøgne Slette. Henad Aften var de saa dybt i dens Tykning, at ingen Stordyr fulgte deres Spor.

Frostens Knagen i sprukne Grene, Spættens dumpe Hammerslag var Livet i den frosne Verden.

Den fjerde Dag, ved Middag, lysnede det. Skoven tyndede ud. Træerne blev slanke, unge. Der stod Stubbe hist og her med Øksens Mærke. Men der var intet Hus at se.

Et isklædt Vand strakte sig, saa vidt som Øjet rakte.

— Det er Vigen — sagde Svipdag — Hist ovre bag ligger Kong Adils' Gaard.

Skylaget delte sig og gik i Drift. Lyset sprang frem, Straalerne dansede over Sletten, tindrede og gnistrede i Sneens hvide Stjerner.

I Skoven var det, som havde Odin ikke ænset

Færden. Men næppe stod Helge ved den aabne Vig, før det brændende Øje var over ham og spurgte: Hvor gælder Rejsen?

Han tøvede, ramt af gamle Tankers Angst. Men Længselsstormen døvede hans Frygt; og han hastede ned over Isen.

Sorte Skyer drog sig sammen over sneklædte Holme.

— Det varsler Uvejr! — sagde Svipdag — Bedst at bie Natten over.

Men Helge havde ingen Ro. Hans Hænder dirrede. Hans Øjne lyste, — nu saa nær, saa nær.

Saa drog de ud paa Vigen.

Da aabnedes de sorte Porte. Stormen for buldrende fra Nord. Isen skælvede under dundrende Hovslag, skreg i lange Klagesuk. Himlen lukkede sig. Kun i Nordvest var der endnu en Rude. Og Solen kiggede gennem Gluggen, rød som Blod.

Sneen kom i Stormens Følge. Hvide Pjalter, revne af den sorte Sky, slængtes frem over Sletten, piskedes mod de farende Mænd, blændede deres Øjne og drev i Taarer ad den hede Kind. Stormen lagde sig mod deres Bryst. De tog Livtag med den vaade Fjende. For hvert Fjed, de vandt, gled de to tilbage paa den glatte Is, som Stormen fejede blank.

Hvorfor standser du mig? — Det er jo ikke min Elskede, jeg tager mod dit Bud. Det er min Datter, jeg frelser af en Voldsmands Arme.

Gluggen lukkede sig, og Solen slukkedes af den sorte Vælde.

Helge følte, at Odin havde set i hans Hjærte. Han tøvede et Øjeblik i Rædsel, stred saa frem paany.

Da lød et Suk, et Brag.

— Isen skrider! — raabte Svipdag.

Mellem Holmene hist ude skiltes det hvide Dække, rejste sig og faldt.

Svipdag greb Helges Arm og drog ham med. De satte Ryg mod Stormen og gled tilbage ad det gyngende Gulv.

Isen brødes under deres Fod. De sprang fra Flage til Flage. En Mand faldt i og blev dernede.

Da de atter laa i Skoven, med Stormen susende i de nøgne Toppe over deres Hoved, spurgte Helge:

— Hvad mener du om den énøjede? Er det raadeligt at trodse ham?

— Odin — sagde Svipdag — kan nægte os Livet, men ikke Døden. Byder han saa usle Kaar, at jeg ikke vil tage dem, da har jeg mit Sværd. Jeg kan staa op og sige: Enten giver du mig

bedre Lykke, eller jeg tager Døden af mit Sværd.

— Han kan hævne sig paa dem, som blir i Live, dem du har kær.

— Den, som har nogen kær, er svag.

— Har du nogensinde trodset ham?

— Der var engang en Kvinde, som jeg vilde eje, men hun var given af sin Fader i lovligt Ægteskab. Jeg passede Manden op. Odin skinnede paa mig, mens jeg gik til Mødet. „Eja, hvor du smiler — sagde jeg — du ser nok gerne, at jeg gør det af med Manden. Han har vel krænket dig, og nu straffer du ham ved mit Sværd.“ Saa dræbte jeg Manden i Tvekamp og tog hans Kvinde.

— Og han har ikke ramt dig for din Brøde?

— Vi levede herlig sammen. Saa døde hun af Sot. Det var vel hendes Tid at dø. Hvem kender Odins Vilje? Er han ikke altid tavs? Møder jeg ham i Valhal, og han spørger: „Hvorfor dræbte du Manden og tog hans Kvinde?“ — saa svarer jeg: „Hvis du vilde, at Manden skulde leve med sin Kvinde, hvorfor hindrede du mig ikke? — Kunde du ikke have ramt mig med dit Lyn? — Kunde du ikke have varet Manden i hans Drøm? — Men du var tavs og smilede saare venlig, skønt du vidste, jeg gik for at kløve hans Isse.“ Saa vil Odin bøje Hovedet og tie. Han, som

raader for Kløgt og Styrke, kan ikke handle som en raadløs Herre. Jeg vil blive bænket paa min Plads ved Bordet. Valkyrierne vil skænke ogsaa for mig. Maaske er hun, den lyse Kvinde, selv imellem dem, og jeg skal holde hendes hvide Haand igen. Det tror jeg vist.

Svipdag lagde sig og sov. Men Helge laa længe og tænkte paa hans Ord. Han stirrede op i de flimrende Stjerneblus bag de svajende Egetoppe, men der kom intet Varsel. Ingen Stemme fra det høje bød ham vende om.

XIV

Næste Morgen var Stormen stilnet.

Helge saa ud over Vigen; den laa blændende lys i Solen. Midtvejs ude var Isen søndret, og mellem Holmene laa Flagerne i Drift. Vejen var brudt.

Men op paa Dagen tog det paa at fryse. Det frøs saa haardt, at Strømmen lukkede sig imellem Flagerne. Efter Solens Nedgang var Løbet tillagt paany.

Atter drog de ud. Isen sukkede og slog Revner; men over kom de.

Det var Nat, og Maanen var oppe. Helge vilde videre; men Svipdag standsede ham.

— Vent til imorgen. Ved Nat er Porten lukket; og der er Vagt ved Plankemuren.

Just som de vilde lægge sig i deres Kapper, fik Helge Øje paa et Bondehus et Stykke borte.

Svipdag undrede sig. Han kendte Egnen godt, men vidste ikke af noget Hus paa dette Sted.

En gammel Bonde, høj og bred, kom frem i

Maaneskinnet. Svipdag havde aldrig set ham før.

— Er dette Vejen? — spurgte Svipdag — eller er vi faret vild?

— Hvor gælder Rejsen?

— Vi er Mænd fra Danmark — sagde Helge — vi søger Tjeneste hos Kong Adils.

Bonden saa fast og længe paa ham.

— Raadeligst er det dig at vende om.

— Derom spurgte jeg dig ikke.

— Jeg har hørt, — sagde Svipdag — at Adils er ingen ringe Mand at tjene hos.

— Men han har ikke gode Kaar for alle.

— Hvad hedder du? — spurgte Helge.

— Hrane.

— Vil du huse os i Nat?

— Det vil jeg. Og mens I tøver, kan I betænke, om I vil vende om, mens det er Tid endnu.

Hrane viste Svipdag og Mændene Plads i Laden; men Helge førte han i Stuen.

Mens Helge bredte sin Kappe paa Sengebænken og gjorde sig rede til at sove, synede Hrane hans Sværd i Maaneskinnet.

— Har du set skønnere Vaaben, Bonde?

— Nej, men lykkeligere.

— Hvorledes det?

— Der kan sidde ond Skæbne i et Hjalte af

Guld. Nu ønsker jeg dig en god Nat og mærk vel, hvad du drømmer.

Helge hørte ikke. Han tænkte paa Yrsa.

Hvorledes faar jeg Ende paa den lange Nat, som endnu skiller os?

Omsider faldt han i en tung Søvn.

Han vaagnede ved, at Solen skinnede paa Sværdets Guld; Genskinnet ramte hans Øjne.

Han for over Ende. I hans Hjærte sad Brodden af en ond Drøm. Han huskede Bondens Ord og søgte at mindes dens Indhold. Men Længslen efter Yrsa blussede saa hæftig op, at han lod Drømmen være Drøm, hængte Sværdet om sig og gik ud.

Svipdag kom fra Laden i det samme.

— Nu er det Tid. Om en Time plejer Mændene at gaa til Sletten og øve sig i Vaaben.

Hrane kom frem i Døren.

— Husker du Drømmen? — spurgte han.

— Jeg drømte intet! — sagde Helge; han havde ikke Tid.

Bonden bød dem ind til Morgendrikke; men Helge afslog.

— Fastende Kriger er let Bytte!

— Den, som ikke nytter Tiden, — sagde Svipdag — ham løber Døden ind.

Bonden stod i Døren og saa efter dem; men

Helge vendte sig ikke. Hans Sind var langt forude.

De delte sig, at ikke deres Antal skulde vække Mistanke, om de mødte nogen fra Kongens Gaard. Svipdag gik foran med nogle. Han havde faaet dansk Kappe og Bondehue om Hage og Kind, at ingen skulde kende ham.

Helge og et Par af Mændene gik langs Skovens Bryn, men ikke længere tilbage, end at de kunde se, hvor Svipdag stævnede frem.

Resten fulgte Vejen langs Fyrisaaen som vejfarende Mænd, der søger Tjeneste. Sværdet bar de under Kappen.

Helge havde ikke gaaet længe, før en kold og tæt Taage lagde sig om ham og hans Mænd. Den piblede frem af Jord og Skov, den dryssede ned fra Himlen. De tabte Svipdag og hans Mænd af Syne.

Helge gik mellem Skovens dryppende Træer og Slettens isnende Taage. Da saa han pludselig, at der var Træer allevegne. Taagen havde ført ham vild.

Han vendte om og søgte Brynet, men hørte i det samme Vaabengny og fjærne Stemmer.

Det er Mændene ad Kongevejen, tænkte han og gik efter Lyden.

Skoven aabnede sig. Over den taagehvide Lysning skred mørke Skygger af svære Mænd, og

der lød Raab fra Skyggerne. Helge skønnede, at det var Adils' Folk.

Han fulgte Lyden og kom ud paa Sletten. Saa gjaldede vilde Brøl, som Bersærker bruger, naar de gaar i Kamp, og der stod Gny af Sværdslag tæt derved.

Det er Mændene langs Fyrisaaen, tænkte Helge og skyndte sig til Hjælp med sine Fæller.

I det samme lød Kampen fra den anden Side. Hvor han vendte sig, klang det af Sværd.

Raadløs stirrede han imod den spærrende Taage.

Odin, hindrer du mig nu?

Han mindedes Stormen og Vaagen, Isbrudet, Hranes manende Ord.

Skal jeg da aldrig naa det, tænkte han.

Da troede han at skelne Svipdags Røst i Gnyet. Han drog sit Sværd og styrtede sig efter Lyden.

Jo nærmere han kom, des fjærnere lød Kampen. Saa faldt Gnyet ham pludselig i Ryggen; men da han vendte sig og løb afsted, lød den atter fra den anden Kant.

Saaledes gækkede Larmen ham og drev ham rundt i Taagen, til han snublede. En Træstub fældede ham.

Han rejste sig og saa, at Mændene var kommen fra ham under Løbet.

Han var alene, forunderlig alene i den øde Verden.

Han lyttede, men al Lyd var nu forstummet. Der var kun Taage. Intet Vaaben at kæmpe mod, kun Taage. Ingen Fjende at møde under Øje, kun Taagen og ham selv. Han bøjede sig efter sit Sværd, han havde tabt det under Faldet. Men Sværdet var intetsteds at finde.

Da fattede han med ét: Den énøjede stirrede paa ham fra Taagen. Hvor han vendte sig, saa var han der og hindrede hans Færd.

Yrsa — jeg skal aldrig se dig mere.

Svipdag sagde: Livet kan han nægte os, men ikke Døden. Se, han har slaaet Sværdet af min Haand.

Han tænkte paa Hrolf, og i sin Angst bad han:

— Lad mig tømme Skæbnen for os begge. Nu gaar jeg frem i Taagen, hvor min Fod vil føre mig. Giv mig i Adils' Vold, lad mine Øjne se Yrsa i hans Favn, om det er din Vilje; men ram ikke Hrolf for hans Faders Brøde.

Han gaar frem i Taagen. Det er, som veg den for ham.

Længe gaar han. Da støder han med Foden mod en Mand, som ligger død med Sværdet i sin Haand. Der er Rim over det frosne Blod paa Odden.

Endelig — endelig.

Han vrister Sværdet fra den dræbte og planter Hæftet mellem Stenene i Jorden.

— Yrsa! — kalder han og kaster sig med Brystet mod den frosne Odd.

Hjartvar ventede ved Baadene.

Da kom omsider en Flok forsultne forrevne blaafrosne Mænd til Flaaden. Det var Resten af Helges Følge.

De havde fundet deres Herre død paa aaben Mark. De naaede kun at vriste Ringen af hans Arm. Jagede af Adils og hans Hird havde de stridt sig gennem Skov, over islagte Søer og Fjorde. Om Svipdags Skæbne vidste de intet at fortælle.

Hjartvar sendte Mænd gennem Østergøtland med den onde Tidende. Selv blev han ved Baadene, til Isen gik i Drift.

Da Buddene kom til Lejre, sad Hroar og hans Mænd til Bords. Hrut, ved Dronning Valtjovs Side, blev dem var i Døren før nogen anden.

Hun blegnede, lagde sin Haand paa Valtjovs Arm og sagde:

— Min Fader er død.

En Nat havde hun set ham segne gennem Taage med Blod for Brystet. Det var kun en

Drøm; men hendes Sind havde siden været tungt.

Hroar gjorde Hjartvar til Søkonge efter Helge, Skjoldungeringen, som Hjartvar bad om, vilde han ikke give. Den vogtede han for Hrolf.

Hjartvar fæstede Skuld, og Hroar gav hende Gaard i Horns Herred til Brudegave.

HROLF

I

Hrolf ligger skjult i Egepurret. Han er fredløs, Skovgangsmand.

Han strækker Hovedet frem, saa langt han orker og kigger ned fra Bakken.

Der kommer de. Prustende, med sammenbidte Tænder og hidsige Øjne raslende igennem Løvet, lange Hromund, Hake og Starolf.

De finder ham ikke, her hvor han ligger og har det herligt i Høstsolen. Han stirrer op i Egepurrets Rimfrostperler, op i den flyvende Sommer, som spænder sit rimede Spind mellem gyldne Blade over hans Hoved.

Himlen er hvid af Lys, og Solen spiller i runde dirrende Pletter paa hans Kofte og Ben.

En Skarnbasse slæber sit blaatgnistrende Skjold over et fældet Blad med Guld paa Brystet.

En Sommerfugl, mæt af Dage, varmer de skælvende Vinger i Solen.

Stakkel, snart skal du dø. — Slukkes saa Ly-

set? — Bliver Verden mørk, og hører alting op? — Hele den dejlige Verden?

Hallo, nu er de oppe.

Han trækker Benene til sig og lytter.

Hromund snubler, saa lang han er.

Hake søger i Græsset med sine missende Øjne. Nu har han Sporet. Rimfrosten røber, hvor Hrolf har traadt.

Der staar han og blusser, bider sig i Læben og tøver paa Sporet, mens hans Øje søger rundt. Kun ti Skridt borte.

Starolf er ovre paa den anden Side.

Et skingrende Skrig —

Der — der —!

Starolf har set Lyset spille i Hrolfs Øre.

De er over ham, alle tre.

Hej, Skovgangsmand, det gælder dit Liv!

Hrolf springer op, slipper Latteren løs og sætter ned over Bakken med Kobbelet i sine Hæle.

De skal ikke faa ham.

Han slaar til Buske og dukker under Grene. Han snoer sig og springer.

Hallo, Hallo!

De spreder sig som Hunde efter Ræven. Hromund er forrest med sine lange Ben. Han vil spærre Hrolf Vejen til det tætte Krat, hvor han nemt kan forsvinde.

Hake er lille og tyk, puster efter Vejret, saa Hrolf kan høre det hid. Starolf er længst fremme. Han har fundet en mægtig Gren. Den slynger han ned, saa den spærrer for Stien til Krattet.

Den fredløse løber for sit Liv. Han kender alle Skovens Smuthuller; men de andre kender dem ogsaa.

Han er spærret paa begge Flanker. De vil drive ham ned mod Vandet. De vil drive ham ned paa Brinken, som helder ud over Fjorden. Kan de faa ham der, er han færdig.

Hrolf vil bryde sig Vej tilbage; men Hromund værger med sin lange Kæp.

Saa løber han mod Brinken.

— Hallo, Hunde — nu gælder det, om I tør!

Han har naaet den yderste Kant. Der ligger Fjorden i Solens Favn, hvid og tindrende af natgammel Frost. Det er forbudt; for den kan ikke bære. Men se, hvor den er dejlig!

Hrolf synger dens Pris i et Jubelskrig og springer saa ud.

De standser og maaber. Hromund strækker Haanden ud, som vilde han holde ham tilbage.

Et Brag — et Plask!

Isskaar og Vand staar i Vejret, blinker i Solen og falder tilbage.

— Hrolf! — skriger Hake; han elsker ham højt.

Hrolf kommer frem et Stykke borte. Han svinger med Armene, kæmper med Brystet mod Isen, som blinker i Skaaret med Gnister af Gult og Rødt.

Nu ser de hans straalende Ansigt; han raaber og vinker.

— Hallo, Hallo!

Det er en Leg saa herlig, som han aldrig har kendt.

Hrolf stræber ud imod Solen, som følger hans Færd.

En Maage gaar til Vejrs for at se. Dens gule Øje vogter paa ham, mens den slaar den tindrende Luft med sine hvide Vinger.

— Skriger du, Maage, af Glæde eller Vrede? — Kom herned, om du tør.

Han klamrer sig til Kanten. Isen gynger og synger. Dens Egg glimrer grønt som det klareste Vand. Lange Bristningslinjer stjerner igennem den.

Han naar op paa alle fire. Det var herlig Leg. Vandet kølede hans blussende Ansigt og kildede hans nøgne Lægge.

Da brister det igen. Et skingrende Suk dør hen i det fjærne.

Det bliver mørkt omkring ham og stille, gan-

ske stille. Et grønt og fyldigt Mørke vælder sammen om ham, fylder Næse, Øjne, Mund. Han svæver i dets Favn. Han vugger og glider, ud af den dejlige Verden.

Da hører han Stemmer dybt inde fra Mørket. Og se, nu dæmrer det i det grønne dunkle.

Mørket vider sig i Ringe, den ene bag den anden. Dybest inde er en Kilde af Lys.

Lyset sluger Mørket og breder sig ud over Ringene. Se, nu er det et solbeskinnet Vænge med Blomster og Buske. Der er Gaaseurt og Stjerne og ranke smaa Træer med Fugle, som synger, — og hvad er det, i lange lyse Klæder — Kvinder, smilende, haarfagre, vandrer Side om Side med stridende Mænd mod Hallen paa Bunden af Vænget. En dejlig Hal med tindrende Guld paa sit Tag og høje hvælvede Porte. Lyset skinner gennem Tag og Væg dybt inde fra, hvor hans Øje ikke kan naa.

En Skygge brister frem af Kvindernes Række, aabner sine Arme imod ham og vinker ham til sig. Det er hans Fader, det er Helges Stemme.

— Derinde sidder Odin og venter paa dig mellem alle de lyse Guder.

Han stræber derind af hele sin Sjæl; men en uhyre Vægt tynger hans Hoved. Da stemmer han Fødderne imod af sin yderste Kraft. Byrden brister, han svæver mod Lyset —

Da svinder det hele. Hans Øre fyldes af Sukket fra den brustne Is, hans Øje af Solen over Fjorden. Han gisper efter Vejret, mens Vandet strømmer ud af hans Mund og hans Næse.

Det svandt. Det gled tilbage.

Havde jeg dog naaet den lysende Hal!

En dyb Sørgmodighed knuger hans Hjærte, mens han svømmer og plasker sig tilbage ad den Isvej, han har brudt. Saa mærker han Bund under Foden og vader i Land.

Drengene er borte. De løb efter Hjælp. Han har glemt, at de var der.

Han ryster sig for Vandet som en Hund og løber sig tør i Solen. Bag hans Øje, i hans Hjærte lyser det solbeskinnede Vænge og den tindrende Hal.

Ak, havde han dog naaet den!

II

Hrolf gaar i Drømme. Han bryder sig ikke om at lege. Hromund og Hake og Starolf staar bag Vængets Hegn og skælder for hans Tværhed.

Hans Hest, som gaar løs og nipper, hvor den vil, den følger ham som en Hund. Da han ikke ænser den, stryger den Mulen mod hans Kofteærme.

Da vender han sig og lægger sin Arm om dens Manke.

— Du skulde blot vide, hvor lyst det var!

Han vandrer alene i Skoven med bøjet Hoved og Øjet paa Klem.

Hunden snuser i det visne Løv, som Rimfrosten dækker med sin Skimmel. Blade svirrer mod Jorden fra de lyttende Ege. Skovskader følger ham fra Top til Top, skræppende af Vrede over Hunden.

Han sætter sig med Haanden under Kind og lukker Øjet for at fange Drømmen ind paany.

I den dybe Stilhed klinger Faldet af en nyfødt Bæk.

Er det Genlyd af det Vand, som rislede over Vænget?

Høgen, som følger ham, uden Hætte og Baand, den rejser Hovedet og slipper hans Skulder.

En Skovdue basker skræmt gennem Egetoppen.

Hunden hopper og gøer og stirrer efter Høgen, som jager sit Bytte.

Nu er den nær. Skælvende søger Duen Ly under Bladene. Men det blanke Blik holder Maalet fast.

Der slog den ned.

Kloen i Brystet. Et Hak af Næbbet, og det graa Hoved falder mat til Siden.

Jægeren skriger sin Sejr ud og daler med Duen til sin Herre.

Hrolf løser Byttet af dens Klo. Den basker med Vingerne og hvæser, mens det gule Øje gnistrer af Begær.

Han holder den varme Krop i sin Haand og stirrer i det klare Øje. Dybt i dets Bund ser han den lysende Hal. Og han mindes, at der var Duer der.

Høgen kræver sin Løn. Saa skærer han Lever

og Hjærte af Brystet, kaster det i Luften til Jægeren og slænger til Hunden den blodige Krop.

De dræber hverandre, de æder hverandre og er dog alle fra det samme Rige. For der var ogsaa Høge, ja der var alle Dyr paa det herlige Sted.

Et Agern falder for hans Fod fra Egen.

Han tager den blanke Frugt i sin Haand, løser den af dens sirlige Skaal og betragter den nøje.

Her ved Arret vil den aabne sig i Vaar, den brune Skal. En grøn Spire vil den skyde mod Jorden. Den vil slaa Rod og vokse; og faar den Livets Kaar, vil den blive til et knudret skyggende Træ som det gamle over mit Hoved.

Egern vil komme og bygge i dets Grene. Den gør intet Liv Fortræd som Høg og Ræv; men Agern tager den fra Træet. Egens Livsfrugt dræber den med sine brune Tænder, Egen, som gav den Hus og Ly for Fjender.

Hvis der var rigtig mange Egern, hvad blev der saa af Egens Yngel?

Han stirrer op i det gamle Træ. Gyldne Blade, der skal visne og dø, svirrer mod Jorden, som var det Suk, der faldt fra Egens Hjærte.

Fuld af Smerte, Sorg og Død er den Verden, jeg lever i. Men i Riget hist, der er kun Lys og Glæde.

Han gaar med bøjet Hoved til Solbakkens

Top, hvor han legede igaar. Solen hænger rød over Fjorden.

Han vogter paa dens Nedgang. En Stribe af Blod er alt. Men idet den slettes, flyder der Guld fra dens Vej over Jorden og Himlen.

Det herlige Vænge, hvor smilende Kvinder og stridende Mænd glider som Fnug over Sletten. Og se, hist tindrer Hallen. Lyset bryder dens Vægge.

Det er den Gudernes Hal, han har set. Saa er Vænget dog i Verden. Men det er saa fjærnt, saa fjærnt.

Guldet blegner. Hallen slukkes. Vænget svinder i Skumring, mens Stjernerne tændes. Nu er det mørkt over Jord og Vand.

Hrolf gaar hjem med Sorg i sit Hjærte.

— Hvorfor er du bedrøvet? — spørger Hrut.

— Hvorfor er der mørkt paa Jorden? — Jeg ved et Sted, hvor der altid er Lys. Hvorfor er der Had og Vrede mellem Mennesker og Dyr? For Dyrene æder hverandre, og Mennesker gør Uret mod hverandre, saa at de maa slaas med Had i Hjærtet, ikke blot for Leg. Og Mænd gør Kvinder bedrøvede. Det har jeg set. Hvorfor kan der ikke være lutter Lys og Glæde og Kampleg for det gode?

Hrut ser paa ham med milde Øjne og stryger hans Kind.

— Odin vil det saa.

Nej — nej — men han siger det ikke.

Da han ligger paa sit Leje, beslutter han at gøre Menneskene lyse som de Kvinder og Mænd, han saa i det herlige Rige.

Odin lær mig, hvorledes det skal ske!

En Morgen i Skoven saa han en Dreng fra Lejre By. Han sad ved Bækken og græd.

— Hvad græder du for?

— Jeg lagde mig for at drikke. Min Kniv gled i Vandet, og jeg kan ikke finde den.

Hrolf hjalp ham at søge; men Kniven fandt de ikke.

Saa tog Hrolf sin egen Kniv af Bæltet og gav den til Drengen.

Hans Ansigt blev lyst med ét. Øjnene straalede, mens han undersøgte Eggen og det fine Hæfte.

Saa løb han syngende hjem gennem Skoven.

Hrolf blev saa glad, som var det ham, der havde faaet Gaven. Han gav sig ogsaa til at synge og gik videre ad Stien.

Der sad en fattig Kone paa en Sten. Hun havde sanket Ved i Skoven. Der laa en Byldt ved hendes Side; men hun var svag og gammel og orkede ikke Vejen.

Det var Vægten af Aar og Sorg, som tyngede

hende mest; men til den grumme Vægt kom nu Byrden af Brændet og tyngede, saa der blev Overmaal i hendes Sind.

Hun sad og sukkede. Hendes Ansigt var furet og mørkt.

Hrolf holdt op at synge. Han standsede og saa paa hende, bedrøvet over hendes Sorg; men Konen skottede vredt til den unge Herre, vendte ham sin Ryg og mumlede ved sig selv.

Hrolf vilde ikke spørge. Han følte, at deraf blev det ikke bedre. Saa tænkte han: Hun skal hjem til Lejre By; de har intet at brænde til Aften, og hun kan ikke bære mere.

Han bøjede sig, løftede Byldten paa sin Ryg og sagde:

— Kom, vi skal samme Vej.

Hun saa forbavset op. Saa klarede hendes Ansigt.

— Aarenes Vægt kan du ikke tage, lille Herre. Dog bær du mere for mig, end du tror.

Hrolf forstod hende ikke; men Mørket var veget af hendes Ansigt. Det saa han, og han blev saa glad, at han kunde have sunget.

Saa rejste hun sig og fulgtes med ham ad Stien.

Da de naaede Korsvejen, hvor Lejre By laa bredt for deres Fod med Hytter og Stalde og

Røgen hvirvlende fra Lyrehullerne i den lette Luft, sagde Konen:

— Læs nu Brændet paa min Ryg.

Han vilde baaret det Resten af Vejen, men hun tillod det ikke; og da han saa, at det var hendes Vilje, føjede han hende.

— Hvis alle var som du — sagde hun, som hun stod der krøget og støttet til sin Stav — saa var det let at leve.

— Blev der saa lyst i Verden?

— Ja, saa blev Verden lys.

Han saa efter hende og tænkte over hendes Ord.

Saa sprang han op og løb hjem.

Han mødte Hrut i Døren. I sin Glæde slog han Armene om hende og sagde:

— Nu har jeg lært det.

— Hvad har du lært?

— Hvorledes jeg skal gøre Verden lys.

Han sagde det sagte og skyndte sig derfra med blussende Kinder.

Men Hrut blev staaende og stirrede med dugget Øje mod det fjærne.

Næste Morgen fulgtes hun med ham til Skoven. Da de naaede Bækken, fortalte han om Drengen og om Konen.

— Man skal give — sagde han — saa blir Menneskene lyse.

Hrut betænkte sig vel, før hun talte.

— Nogle gør Gaver lyse og glade. Det er dem, som selv er gode. Andre bliver mørke deraf. Jo mere de faar, des mere vil de have, og de kan ikke glemme Giveren, at han har Magt til at give.

— Saa skal man give dem igen.

— De, som er mørke i sig selv, de bliver ikke lyse af Gaver.

— Hvad gør dem da lyse?

— Sorg og Smerte er de Gaver, som de har behov.

— Sorg og Smerte —det er mørkt og ondt.

— Du vil engang forstaa det.

Hrolf fik en Splint i det hule af Haanden. Han ænsede det ikke; men det smertede stærkt og bulnede. Tilsidst fik han Feber og kunde ikke sove.

Han var bedrøvet, for det slukkede hans Glæde. Han syntes, at nu var Mørket kommet til ham selv. Det spredte sig over hele hans Legeme fra den svulne Haand.

Han gik til Hrut og klagede sin Nød.

Hun saa paa Haanden og sagde:

— Jeg skal gøre dig glad igen.

Hun hentede en Kniv, hvæssede den og rensede den og snittede i den buldne Haand.

Hrolf trak Haanden til sig:

— Du siger, du vil gøre mig glad, og i Stedet gør du mig ondt.

— Vent!

Hun skar dybere ind. Hrolf gav sig ikke, men det smertede stærkt.

Splinten blev funden. Saa vaskede hun Saaret og forbandt Haanden.

Den Nat sov han rolig. Næste Morgen allerede kom han til hende og sagde:

— Nu er jeg glad.

— Der ser du — sagde Hrut — Smerte tager Smerte. Mørke fordriver Mørke. Saaledes er det ogsaa med Mennesker. Nogle skal have Mørke for at blive lyse.

Hrolf tænkte meget over hendes Ord.

Som han gik i Urtehaven, saa han en Svend skære i et Æbletræ.

— Hvorfor gør du Træet ondt?

— For at det skal bære bedre Frugt.

Da forstod han det. Og han saa sig om blandt de Mennesker, han kendte.

Hrut er det lyseste, jeg ved. Hroar er ogsaa lys. Men Trællen der er mørk, og Pigen, som bar Vand imorges og hældte Karret over Katten, mens den spandt i Solen, hun er ogsaa mørk.

Skuld kom i Julen til Lejre fra sin Gaard i Horns Herred.

Hrolf havde ikke set hende i det sidste Aar. Han havde næsten glemt, hvorledes hun saa ud. Han gik til Fruestuen, og straks da han saa hende, for det igennem ham, at hun var mørkere end nogen anden, han kendte.

Han saa længe paa hende og tænkte over, hvorledes han skulde gøre hende lys. Men hun skottede hvast til Drengen under de mørke Bryn.

En Dag var Hroar og Skuld alene i Hallen. Hun var vred og raabte op. Det var Jord, de talte om: Horns Herred. Hun vilde have det af Hroar til Underhold for sig og sine.

— Jeg kan ikke give dig af Hrolfs Arv.

— Jeg er Helges Barn saa vel som han; men altid har Helge hadet mig. Jeg faar ingen Ret her paa Lejre, før jeg tager den selv.

Hrolf passede hende op og fulgte hende hemmelig, til de blev ene.

Pludselig stod han paa hendes Vej.

— Jeg lover dig Horns Herred, naar jeg bliver stor og kan raade selv.

Hun saa forbavset paa ham og rynkede Brynene.

— En Kongesøn, som lurer!

— Jeg lurede ikke, men du raabte højt.

Han rakte Haanden ud og gentog:

— Jeg giver dig Horns Herred, naar jeg bliver stor og kan raade.

— Tak, unge Herre! — sagde hun spidst og knejsede.

Hendes Ansigt blev ikke lyst, som han ventede. Hun saa mørkt til ham og sagde:

— Gik det, som det skulde, fik du intet. Et Barn med din Fødselskæbne har ingen Ret.

— Jeg forstaar dig ikke.

Hun tøvede et Øjeblik, og saa paa de stærke Øjne i det aabne Ansigt med den blussende Mund. Som han stod der, rank paa skrævende Ben, lignede han Helge. Hun mindedes sin Fader og tænkte: Du gjorde mig aldrig andet end ondt; men nu skal jeg ramme dit Kæreste.

— Vidste du det ikke, saa er det paa Tide, du lærer din Skæbne at kende. Din Moder Yrsa var din Faders Datter. Din Fader dræbte sig for Skammen. Du, som er født i Mørke, du har faaet alt det lyse og gode i Livet. Jeg, som er født uden Brøde, som intet har gjort, jeg maa tigge mig til det lidet, jeg har. Er det Ret?

Hrolf blev bleg. Hans Læber dirrede mod hinanden. Han vendte sig for at skjule sin Smerte og tøvede lidt. Saa skyndte han sig bort.

Han spurgte Hrut, og hun fortalte ham hans Faders Skæbne.

Han grublede længe forgæves derover.

Hans Fader havde levet i Mørke. Han døde i Mørke, og dog var han lys.

Skuld, som intet havde gjort og var født uden Brøde, — hun var mørkere end nogen, han kendte.

Odin, som lever i den lysende Hal, som selv er Lyset, hvorfor blander han Lys og Mørke, saa ingen kan rede det?

Han kunde ikke glemme det og fyldtes af Medynk med Menneskers Kaar.

Han talte ikke til Skuld, men han fulgte hende med Øjnene, hvor hun stod og gik.

Intet har hun gjort, tænkte han, men engang vil hun handle, som hendes Ansigt er. Hvorledes skal jeg hjælpe hende?

Han gik tavs og bedrøvet omkring. Hrut saa det med Uro og spurgte ham en Dag, hvad han grublede over.

Han løftede de straalende Øjne paa hende. Mens han saa, blev de mørke til Randen og fulde af Taarer.

— Jeg sørger over Mørket i Verden.

Hun tog hans Hoved mellem sine Hænder og kyssede hans Pande. Hun kunde intet sige; men hun saa længe efter ham og tænkte:

— Du er Skjolds rette Søn.

III

Vinteren gik.

En Morgen var det Foraar. Da vaagnede Hrolf, rejste sig over Ende af en dyb Søvn og gned forundret sine Øjne.

Han sprang op og søgte i sit Minde. Sørgmodigheden, der plejede at ligge som en Tynge bag i hans Hoved, naar han vaagnede, — den var lettet, drevet bort som en Sky.

Hvad har jeg sørget over? — tænkte han — Verden er jo dejlig.

Han gav sig ikke Tid. Han stod nøgen i Døren og aabnede sin Favn mod Solen og Himlen, mod Byen og Vænget.

Han synger, uden Ord, uden Tanke. Det er Glæde over Livet, som synger i ham, mens han spærrer Øjnene op mod Verden, som saa han den for allerførste Gang.

Saa klæder han sig og gaar ned gennem Vænget.

Jorden gynger under ham, som svævede den paa Solens Straaler. Han stryger med Haanden

over Buske og Blade og lytter til Fuglenes Kvidder.

Han forstaar saa godt, hvad de siger.

Det er rigere og skønnere end de bedste Ord, han har lært.

Han gaar op til Skoven ad den gamle Sti.

Hvert Straa staar pudset og smiler af ny i den blanke Luft.

Hvor det hvisker og tisker for hans Fod. Hvor det tindrer og jubler over hans Hoved.

Kunde jeg blot favne hele den dejlige Verden!

Det er, som var det hans egen Stemme, der hviskede omkring ham, hans eget Hjærteslag, der bankede imod ham. Som var det i et Spejl, han saa, og Verden straalede af hans eget straalende Blik.

Fuglene — han ved, i hvad Ærende de flyver. Vindens Legen med de tørre Blade i de brune Buske — han ved, hvad den vil og hvad den virker. Han forstaar, hvorfor det smiler fra de blanke Pytter paa Stien.

Han forstaar det hele. Han ved det inderst inde; i dets Kærne ved han det. Han ved det saa nøje, at han umulig kan sige det. Det er over alle Ord og al Forstand.

Hvor Stierne krydser, møder han Hromund den lange.

Hromund ser paa ham med opspilede Øjne. Han har aldrig set saa meget Lys i et Ansigt. Men han faar ikke Tid at undres. For Hrolf slaar Armene om hans lange Krop og vil brydes.

Hromund maa værge sig. Smidig og stærk staar Hrolf paa sine Ben. Han ler, til ogsaa Hromund blir kaad som en Fole. Saa brydes de og triller i hinandens Favn ned ad Skrænten.

Hrolf gaar til Stranden, kaster Klæderne og vader ud i det kolde Vand.

Han favner det med sine Arme, kaster det mod Solen som et Offer, løber sig varm og klæder sig igen.

Han gaar Vejen rundt, vaklende som en mjøddrukken Mand under Foraarets Vælde.

Han gaar op gennem Lejre By. Børnene samler sig om ham. Han giver dem alt, hvad han har, og faar den hele Flok i sine Hæle.

Straalerne fra hans Øjne kalder Straalerne frem hos dem. Smil smitter til Smil.

Da han synger, uden Ord og Mening, saa synger de med, hver med sin kantede Stemme, hver med sin Tone, men af én Mening og af én Sjæl.

Kvinderne vender sig efter ham for Hyttens Dør. De undrer sig over, saa dejlig han er bleven. De unge nikker til ham og rødmer derved,

bliver vege om Munden og drømmer med aabne Øjne.

Det er Vaaren, som vandrer gennem Byen. Det er Lyset, som er kommen til Lejre.

Flaaden er i Fjorden.

De flyder derude, de store Fugle, paa den blaa Fjord. Ved Middagstid lægger de til ved Broen.

Det er Hjartvar, der kommer fra Kelternes Land. Uventet kommer han tilbage.

Hroar og Hrolf gaar ned gennem Byen for at hilse ham velkommen.

Hroar ser paa sin unge Frænde og undres over den Forandring, som er sket. Han lægger sin Arm om hans Skulder.

— Nu er du glad igen.

— Ja, nu er jeg glad.

Han maa le for sin Glæde. Han ler, til Hroar ler med, som da han var Dreng med Helge. Saa standser han forlegen, stryger sig over Panden og lægger Ansigtet i de gamle Folder.

— Det er taabeligt at le uden Aarsag.

Hrolf ser paa ham og ler ad hans Alvor. Saa ler de begge. Og Mændene, som følger, de grynter med, de godter sig og klukker. De skratter og de knistrer. Ingen ved hvorfor. Men morsomt er det over al Maade.

Hjartvar staar i Stavnen og ser de leende Mænd.

Er det Hrolf, den ranke Stamme, med det straalende Blik? — Er det virkelig Hrolf?

Han glipper med de tunge Laag; det stikker i hans Hjærte.

Eller ser han Syner? — Er det Helge — større og skønnere, lysere og med fastere Blik?

Odin, hvorfor gør du mig dette? — Har jeg ikke tjent dig tro, har jeg ikke ofret og ventet, ventet til jeg blev gammel og graa? — Skal jeg da aldrig naa det? — Har jeg ikke Førstefødselsretten? — Og nu staar han der lyslevende, genfødt i Herlighed, uden Lyde.

Da Hroar og Hrolf raaber deres Hilsen, smiler han med sine blege Læber, strækker Armene ud og smiler.

Han trykker sin unge Frænde i hans varme Haand.

— Hvor du er vokset!

— Ja! — siger Hrolf og ler.

Mens de gaar op gennem Byen, spørger Hrolf om de fremmede Lande. Han vil vide Besked om Kelternes Ø.

— Kom hjem til min Gaard og vær min Gæst til Jagt, saa skal jeg vise dig Ting, du ikke aner. Og du maa vælge dig, hvad der synes dig bedst.

Hrolf vender sig og griber hans Arm i sin Glæde. Da møder han de skjulte Øjne bag de halvlukkede Laag. Han ser det hvide Ansigt i Haarets graanende Ramme.

Smilet dør paa hans Læber, Glæden dør i hans Ord.

For Hjartvars Ansigt er mørkt bag det Smil, mørkt som Skulds. Af det samme besynderlige Mørke.

Hjartvar forsker i hans Øjne. Hvad gik der for sig derinde? Hvor blev Lyset og Straalerne af?

Jeg skal prøve dig som din Fader. Har du hans Sind, da faar vi vel Bugt med din Styrke.

— Du svarer mig ikke, lille Frænde, har du Lyst at være min Gæst?

— Tak! — siger Hrolf og blir tavs.

Hjartvar rider med Hrolf gennem Skoven. De skal hjem til hans Gaard.

Han skotter under Laagene til den ranke Stamme.

Skjolds rette Søn? Det sagde Hilde om din Fader; men jeg prøvede ham, og Odin dømte. Jeg vil prøve dig med Kvinde, som jeg prøvede ham.

Hrolf tænker: Hvorledes skal jeg gøre ham lys og glad? — Jeg vil prøve med Gave.

Han har en kostbar Dolk. Hroar gav ham den til Jagt forleden, da han fyldte sine sytten Aar. Den har Hæfte af Guld og en Knap af Rav, der er klar som Sol gennem Vand. Han tager den af sit Bælte og rækker den til Hjartvar.

— Se, min Dolk.

Hjartvar beundrer dens Hæfte, trækker den ud og prøver dens Spids.

— Den giver jeg dig.

Hjartvar skyder Dolken i Skeden og rækker den tilbage med et Smil.

— Tak, lille Frænde! — Jeg har skønnere Dolke end den.

Hrolf bøjer bedrøvet sit Hoved.

Efter Middag fører Hjartvar sin Gæst til Vaabenrummet.

Han viser ham keltiske Sværd med gyldne Hjalter og blanke Klinger. Han viser ham hvælvede Skjolde med Billeder, hamret i Guld, af Drager og kæmpende Mænd. Han viser ham Ringe, tunge og tifold snoede.

Saa gaar de til Trællenes Hus. Det er lavt og tækket med Tørv. Derinde sidder keltiske Trælle, nogle i Baand, med skumle Øjne, trodsige og vilde; andre med Sorg i de mørke Øjne, stolte og tavse. De var født til Herrer. Nu maa de pløje, trampe Sæd og passe Heste.

I Gavlen af Huset er en Dør. Der sidder i en lukket Baas under Gluggen en Kvinde. Hun sidder for sig selv paa et Knippe af Halm med et Bjørneskind om sin Krop. Hendes Hals er hvid som Mælk. Hendes Hænder er smaa og fine, med runde Fingre.

— Se hende! — siger Hjartvar — hende røvede jeg fra en keltisk Høvding. Se, hvor hun er skøn, og ung som du. Og hun forstaar, hvad du siger; hendes Moder var fra Norge.

Kvinden har et Net, som hun knytter, i sit Skød. Hendes mørke Haar ligger løst om hendes Skuldre; hendes Mund er veg og Øjnene matte af megen Graad.

Hun standser i sin Gærning og løfter Blikket paa Hrolf. Mens hun ser, stiger Rødmen i hendes Kinder.

Hun retter sig under det straalende Blik, slaar Haaret til Side og ser paa den blussende Mund, den aabne Pande og de lige Bryn. Hun ser paa hans lyse Haar og Dunene i hans friske Lød, som Solen allerede har brændt. Hun ser hans ranke Holdning og hans hvælvede Bryst.

Saa klemmer hun Læberne sammen, bøjer sig over Nettet, mens Fingrene glider fra Maske til Maske.

— Alt har jeg nu vist dig, det bedste tilsidst.

Vælg nu selv, lille Frænde, Vaaben eller Træl eller Kvinde.

— Valget er svært blandt saa meget.

— Betænk dig til imorgen.

Da Hrolf vender sig i Døren, møder han Kvindens Blik.

Hun var lys engang, men nu er hun mørk. Hvorledes skal jeg hjælpe hende?

Hjartvar og Skuld gør Fest for deres Frænde. De sidder længe ved Bordet og drikker ham til i Mjød.

Da han rejser sig, er hans Kinder hede, hans Hoved tungt, og han kan ikke rede sine Tanker, som han vil.

Hjartvar følger ham til Sengekamret.

Da han er alene, husker han paa, hvad han har set. Sælsomst af alt er den keltiske Kvinde, hendes saare Mund og bløde slørede Øjne.

Han kan ikke glemme deres Mørke. Nu ved han, hvad det er, han har haft i sit Sind den hele Aften, mens de sad og drak: Hvorledes skal jeg give hende Lyset tilbage?

Det pusler ved Døren. Den gaar op. I Halvmørket derhenne staar Kvinden. Bjørneskindet har hun svøbt om sine hvide Lemmer.

Han spørger, hvad hun vil.

Hendes Mund er tavs. Men i Øjnene læser han Svaret.

— Vælg mig! — det er deres Bøn.

Medens han ser paa hendes Læber, blændes hun af hans Øjne, slaar Blikket ned og læner sig mod Væggen.

Han drager en Ring af sin Arm, den bedste han ejer. Den var Hruts Gave. Han tager hendes Haand og skyder den op paa hendes Arm.

Hun lader det ske. Hendes Fingre sitrer imod hans. De er bløde og fine. Som en Fugls varme Hals. Men der staar intet Lys af hendes Ansigt for hans Gave.

— Hvad vil du have? — spørger han og søger hendes Blik.

Hun svarer ham ikke og ser ned for sin Fod. Da husker han, hun var født til Herre, og nu er hun Træl.

— Jeg giver dig din Frihed tilbage.

Hun bøjer Hovedet. Der er ingen Glæde, ingen Tak.

— Hvad vil du have?

Han tager hende varsomt under Kind og løfter hendes Hoved imod sit for at tvinge hendes Blik.

— Din Elskov! — hvisker hun og ser op med tunge Øjne.

— Hvorledes skal jeg give den? — spørger Hrolf og slipper hendes Hoved.

Da rækker hun Armen mod hans Hals og

løfter sit hvide Ansigt mod hans blussende Mund.

Idet han føjer hendes Haand, springer Lyset ud paa hendes Ansigt. Hendes Læber skilles over de fugtige Tænder, og Øjnene lyser imod hans.

En pludselig Glæde skyller gennem hans Hjærte. Han ved ikke selv, hvorledes det er fat. Han lukker sine Øjne og føler hendes oprakte Læber mod sin Mund.

Hendes Arm ligger blødt om hans Hals. Han føler, hvorledes Lyset bølger fra hendes Ansigt gennem hele hendes varme Legeme.

— Saa blev hun glad tilsidst! — tænker han og tænker ikke mere.

Den næste Morgen, da Hjartvar bankede paa hans Dør, var Hrolf oppe og klædt.

Han tyssede paa Hjartvar og viste ham Kvinden, som sov paa Bænken i sit Bjørneskind.

— Jeg vælger hende.

IV

Hrolf nød Gudernes Dag, fra Lyset steg over Skoven, til det sank bag Bakkerne.

Han jog paa usadlet Hest over Markerne, hujende som en ung Gud, der har stjaalet af Solens Heste.

Han jagede med Hund og Høg paa mørke Skovstier, som ingen kendte uden han og Hromund.

Han brødes med den stærke Hake ved Korsstien. Den, der kunde trænge den anden over Korset, havde vundet Prisen.

Han kappedes med Starolf om at løbe længst og hurtigst.

Han skiftede Sværdhug med Hromund paa Vænget. Det var Holmgang under det gamle Træ, hvor han som Barn havde sovet i Skyggen med Helges Blik paa sin Leg.

De var iklædt Hjelm og Brynje, og Slagene faldt hvasse som i Krig. Den sorte Vædder, hvis

Øjne var begyndt at rinde, saa opmærksom til. Gaaseurt og Stjerne holdt Vejret af Angst for hans Liv. Han og hans Moder laa som Sagn i deres Slægt.

Hromund var højere og sværere, Hromund med den haarde Haand. Saaledes kaldtes han, siden en Kvinde engang skreg højt for hans Haandtryk. Men Hrolf var smidigere og fastere i Bygningen.

De sloges med blussende Kinder og hvasse Blik.

En Dag da Hrolf laa ramt i Græsset, tog Hromund ham i sine Arme og bar ham op til Hrut, som forbandt ham.

Hroar kom til Hrolf i hans Kammer.

— Jeg vil ikke, at du og Hromund skifter Hug med blanke Sværd. Dit Liv er for dyrt til at voves i Leg.

— Saa giv mig Skibe, Farbror, at jeg kan voves i det, som er Alvor. Jeg er atten Aar og kender endnu ikke Verden.

Hroar gik bort uden Svar. Men da Hrolf var rask, spurgte Hroar ham en Dag:

— Hvad søger du i Verden?

— Hæder.

Hans Øjne blev fulde og mørke. Der var Længsel i det lille Ord, Vælde af et jublende

Sind, som var det Fylgjen selv, der talte med hans Tunge.

— Hvor agter du dig hen?

— I Vesterled.

Han vendte Hovedet og saa mod det lysende Vænge.

Hist ude ligger det i Vest. Om end det viger, saa kommer man dog nærmere, hvis man vandrer derimod. Det tror jeg vist, at engang skal jeg naa det.

— Hromund, Hake og Starolf vil jeg have med.

De var alle af ædel Byrd. Hromund var Søn af Helges Styremand, som nu var død.

En Dag sagde Hroar til Hrolf:

— Følg med!

Han førte ham ned til det Sted, hvor de lange Skibshuse laa, lave Bjælkeskur tækkede med Græstørv og Sten.

Derinde laa Drage og Langskib i Hi.

Hroar kaldte Bryden frem og lod aabne for et af Husene.

Der laa et trettensædet Skib med Løftings- og Stavndæk og seksogtyve Halvrum til de seksogtyve Roere. Det var nyt og fint. Med Bov som en Valkyries Barm og Sider som hendes

slanke stærke Hofter. Desuden to mindre Skibe: en Tiaaring og en Tolvaaring.

— Dem vil jeg give dig.

Hrolf sprang i Vejret af Glæde. Saa slog han Armene om Hroar og sagde med straalende Øjne:

— Du kan tro, jeg skal kæmpe.

Men Hroar saa fast paa ham og rynkede Panden under det stride Haar.

— Det er ikke nok at kæmpe. Du skal ogsaa vogte. Baaden bærer dig og dine Folk. Men du har Baaden i din Haand og vogter dens Skæbne. Husk det, naar du er derude.

— Ja! — sagde Hrolf og blev tavs.

Hromund, Hake og Starolf var fulgt efter i Afstand. Nu laa de under Brinken og ventede med blussende Kinder.

Saa snart de saa Hroar forsvinde bag Kongsgaardens Fløj, løb de Hrolf ind.

— Hvad sagde han?

— Han gav mig Baadene.

Da sprang de i Vejret og skreg af Glæde, tav saa pludselig og saa paa hverandre, mens Ansigtet blev alvorligt og Øjnene tunge.

— Nu er vi Mænd! — sagde Hromund, rettede sig i sin fulde Længde og gik med hævet Hoved og lange Skridt mod Stranden. Hake og

Starolf rettede sig som han og fulgte, men Hrolf blev staaende i dybe Tanker og saa mod Vest.

Hver Dag mødtes Hrolf med Hromund og de andre ved Bjælkehuset.

De saa Langskibet blive tættet og tjæret. Hele Dagen sad den herlige bitre Duft i deres Næse og lod dem ingen Ro.

De gik med undrende Øjne og forsigtige Skridt langs Rælingen i det snævre Rum, hvor Lys og Vind stod ind fra Gavlen, som nu var slaaet aaben.

De klappede Langskibets Side med flad Haand, som var det en Kvindes bløde Kind. De sagde „hun“ om det, var forelskede i det og skinsyge paa Hrolf, som skulde have hende i sin Haand.

De skød stærkt i Vejret i disse Foraarsdage og var ikke gode at komme nær for Byens Drenge.

De gik med lange slentrende Skridt, som de havde set Mændene gaa, naar de kom hjem fra de lange Rejser.

De talte med grov Stemme og knappe Ord, uden at de vidste det selv. Men Hroar og Hrut talte sammen derom og smilede i Smug.

Endelig kom Dagen, da Skibene laa taklede i Havn med Masten rejst og Ravnesejlet under

Raa. Sejlet havde Hrut skænket til Færden. Det var af Lærred, hvidt med blaa Striber.

Hromund, Hake og Starolf havde øvet sig i Vaabenbrug paa Vænget hver eneste lange Dag, siden Rejsen blev bestemt. De kom nu ned over Stranden klædt i Brynje og Hjelm, med Sværd og Skjold og Spyd. De kom med tunge højtidelige Skridt, som gik de til Holmgang.

Der hang Ravnesejlene og klaprede mod Masterne med Solen i Favn.

De standsede blændede af Synet. Deres Hjærte slog, saa det føltes mod Brynjeringen i Halsen.

Nogle Mænd, som laa ledige paa Brinken, lo til hverandre ad de unge. Men der var Vemod i deres Latter. De mindedes, da de selv skulde ud for første Gang. Dengang var Verden lysere end nu.

Trælle bar Varer ombord. Roerne kom en efter anden, slentrende afsted med Sviptekisten over Nakken.

Den lange Gangbro vippede helt ned til Vandet, idet de gik ombord.

De skrævede fra Bænk til Bænk, indtil de naaede det Halvrum, som Styremanden ved Masten pegede dem ud.

Efter Middagen i Kongsgaarden tog Hrut Hrolf til Side, lagde Armen om hans Skulder og spurgte:

— Hvorledes vil du vinde Hæder?

— Ved Kamp med jævnbyrdige Mænd.

— Vil du intet mere?

— Jeg vil ogsaa vinde Guld.

Hrut blev forbavset; det Svar havde hun ikke ventet.

— Hvad vil du med Guld?

— Det er godt til Gave.

Hans Øjne straalede; det bævede af Længsel om hans Mund:

— Give — det er Livets bedste Lyst.

Hrut saa paa ham og dæmpede sin Stemme:

— Vil du gøre Menneskene lyse?

— Ja.

— Vogt dig for de mørke.

— Nej, dem især. De har det mest behov.

— Vogt dig for Kvinder! — bad hun.

Hun tænkte paa deres Fader og paa Trælkvinden, som Hrolf havde med hjem fra Hjartvars Gaard.

Hrolf læste hendes Tanke.

— Vær ikke bange! — sagde han og smilede.

Kvinden havde han føjet for at gøre hende lys og glad. Kvinder var som Børn for hans

Hjærte. Han elskede deres muntre Smil og kaade Latter. Over hans Sind havde de ingen Magt.

Da tog Hrut hans Hoved mellem sine Hænder og saa ham længe i de straalende Øjne med sit duggede Blik.

Hrolf forstod, at det Blik var hendes Afskedsgave. Aldrig skulde han glemme det.

Hrolf gaar over Vænget for sidste Gang.

Trods Udfærdsjublen er hans Hjærte tungt.

Han staar med udbredte Arme og tager det op i sit Blik, alt det han har levet i fra Barn.

Han siger Farvel til Buske og Træer, bøjer sig og plukker Gaaseurten, som staar med sænket Hoved og Hjærtet fuldt af Ve. Han kysser den med blændet Øje og fæster den i sit Kappe-Spænde.

Han rækker Haanden mod sin Hest. Hermod kommer springende og slaar med Hovedet, saa Manken bølger gennem Luften. Den ved, at han har Brød i Haanden.

Da er det, som læste den Vemoden i hans Blik; for nu standser den og kommer langsomt frem med ludende Hoved.

Han lægger Armen om dens Hals og trykker sin Pande mod dens Mule.

— Hermod! — hvisker han; og Hesten snuser om hans Kind og Hals.

Saa gaar han til Høgeburet over Stalden.

Idet han aabner Lugen, flyver de ned fra deres Pinde. Habrok, hans egen, basker ham om Ørene med aabent Næb, som vilde den hakke ham i Øjnene; det er Kælenskab. Men pludselig er det, som vidste den Besked. Den sidder stille og glipper med Laagene, mens han klapper dens lange bløde Bukser.

Saa gaar han til Offerlunden, knæler foran Stenen og beder:

— Odin, lær mig at vogte paa Skæbnen. Skænk mig Hæder i Kamp og und mig Guld, at jeg kan gøre Menneskene lyse.

Da Hrolf gaar ned fra Lunden, møder han Kvinden paa Stien. Hun er gaaet en lang Omvej fra den Hytte, han skænkede hende. Hun vil ikke ses; hun vil træffe ham alene.

Hun staar med bøjet Hoved i sin mørke Kutte og ser paa ham med sine sorte Øjne, mens hun famler ved sit Bælte med urolige Hænder.

— Tag mig med! — hvisker hun og rækker Haanden op mod hans Hals.

— Ved du ikke, at paa Skibe er der ingen Kvinder? — Tag denne! — siger han og stryger en Ring af sin Arm.

Hun tager den ikke, men trykker sit Hoved mod hans Bryst.

— Jeg giver dig din Frihed med Hytte og Jord.

— Det er dig, jeg vil have.

— Jeg kan det ikke — Farvel!

Han gør sig fri af hendes Arm og klapper hendes Haar.

Da blusser hun og ryster over Hænderne. Graaden sidder paa Spring i hendes Hals og i hendes Øjne; men hun tvinger den tilbage, mens Blikket bliver mørkt og haardt.

— Gaa! — siger hun og kaster med Hovedet — Naar du kommer hjem, er jeg ikke mere din.

Han ser mildt paa hende og tænker:

— Skulde jeg gøre dig lys, som du ønsker det, da blev jeg mørk selv.

Saa vender han sig og gaar.

Alle er ombord. De venter kun paa ham.

Han vender sig for sidste Gang mod Hroar. Hans Øjne er blændede af det Taarevæld, som ingen Mand tør slippe løs.

— Odin beskytte dig! — siger Hroar og trykker ham i sin Arme, støder ham brat fra sig og vender sig, mens Hrolf gaar over Gangbroen til sit Løftingstelt.

Broen kastes. Der stødes fra i For og i Agter. Vinden fylder langsomt det klaprende Sejl. Karlen drejer Rorbladet i Lave.

Saa lægges der ud.

V

Hrolf stod i Løftingen paa sit Langskib og stirrede mod Land, mens Hromund, Hake og Starolf sprang fra Aarebænk til Aarebænk Langskibet rundt.

Den blege Martsdag gik paa Held. Snart var Lejres Hytter forsvundne. Røgen steg over Lyrerne og tabte sig i Aftendisen. Hjortborgs gyldne Egetakker glimtede endnu mod den fyrremørke Offerlund.

Tilvenstre laa Skoven brun og sløret, vogtende de gamle Kongegrave. Hist skiltes Træerne for Lysningen over Solbakken, hvor han saa ofte havde staaet og set ud mod Fjorden.

Saa rundede de Næsset. Der inde holdt en ensom Rytter som hugget i Sten paa Brinken, med Aftenlyset paa sin Ryg.

Næppe var de ude af Fjorden, før Vandet blev mørkt og Bølgerne lange.

Styremanden raabte Aarerne ud.

Fra Tiaaringen og Tolvaaringen i Langskibets

Følge lød Rosvendenes Sang til Aareslaget op imod ham. Hans Øje gled over den lange Række af Mænd, som lod deres Vemod lyde over det blanke Vand, der steg og faldt lig et roligt aandende Bryst.

Skyerne veg i Vest. Aftensolen gød sit svindende Skær over de syngende Mænd, som vendte Ansigtet imod Lyset. Hrolf saa paa dem og mindedes Hroars Ord.

Jeg har Baaden i min Haand og vogter Eders Skæbne.

Han stirrede mod de hvide Banker under den brune Skov og favnede i sit Blik den hele mørke Linje af det gamle Land, som det laa strakt i Solfaldsskæret fra Øst til Vest. Hans Sind fyldtes af Højtid.

Ogsaa det er et Skib, men større og tungere. Engang skal jeg bære det i min Haand og vogte dets Skæbne.

Paa et Vink fra Styremanden drejedes Roret, og Skibet gled i en stor Bue over det blanke Vand.

Stævnen pegede lige mod Solskiven, der flød paa Vandet i sit Guld. Sejlet gled skyggende for; men Hrolf bøjede sig til Siden, saa han kunde se det lysende Vænge.

Lige mod Maalet, om end det viger bestandig.

Blot fremad, saa naar jeg det tilsidst. Om ikke før, saa i Døden.

Det syntes ham pludselig, som var Døden det største af alle Maal.

Solen er nede. Det puster koldt over Vandet. Det blafrer i Sejlet.

Styremanden raaber. Svenden slaar Tovene løs, og Raaen fires ned med Sejlet. Rosvendene holder op at synge. Aarerne løftes af Vandet, skriger i Lejet og stritter som Pigge fra den skjoldtækte Ræling.

Hromund, Hake og Starolf samles med Hrolf i Løftingen, hvor Svenden bærer Aftensmaden frem: Tørfisk, Fladbrød og Øl i Horn.

Løftingsteltet rejses for Natten, mens Mændene sidder to og to i Halvrummene mellem Bænkene med Kisten aaben imellem sig. De har Føde og Klæder deri.

Vagten sættes i Stavn, hvor Styremanden har sit Telt, i Agter paa Løftingen og i Øserummet.

Det knirker og knager i Skibets nylagte Spær. Hist og her bredes Soveskindet ud allerede.

En snubler over Benene af en anden i det snævre Rum, plumper om og skælder. En ler, en anden gaber Kæven af Led med et langtrukket Hyl som en indelukket Hund.

Saa snorkes der her, saa stønnes der hist. Og alt blir stille.

Da Hrolf vaagnede og stak Hovedet ud af sit Telt, gik Hav og Luft i et. Sejlet hang mørkt og utydeligt i den hvide Taage.

Aarerne kløvede den tætte Luft, der boblede som Damp af en Kedel. Mændene sad tavse og roede med bøjet Hoved i den klamme Morgenluft.

Hrolf skelnede Styremanden ved Masten; Vagten i Stavnen kunde han ikke se.

Han klædte sig hurtig, spiste sin Morgenmad, som Svenden havde sat for hans Telt. Hromund, Hake og Starolf sov endnu i deres Skind.

Saa gik han ned gennem Forrummet, hvor den mægtige Vaabenkiste stod, skrævede over Øserummet til Krapperummet ved Masten og talte med Styremanden, der sad med Ryggen mod Masten og redte sit Skægs Duske med sine knoglede Fingre.

— Hvor er vi nu?

— Jeg ved det ikke. Vi ror kun smaat; der er ingen Vind; men vi er langt fra Land.

— Hvoraf skønner du det?

— Der er ingen Fugle.

Den hele Dag stod Taagen og spærrede for Livet.

Folkene brummede og skændtes fra Bænk til Bænk. Drengene, som havde glædet sig til Æventyr straks fra Morgenstunden, vidste ikke, hvad de skulde tage sig til.

Hromund lagde for med at synge. Han brummede sin Bjørnebas ud mod alle fire Verdenshjørner; de andre fulgte trevent efter, men snart holdt de op.

Hake yppede Kiv. Han havde faaet den ringeste Soveplads, mente han. Starolf bad ham holde Mund og slog til ham, da det ikke hjalp.

De brødes, til Hake laa under. Hromund æskede saa Starolf ud. De tog Livtag; men de var lige stærke og kom ingen Vegne.

De lagde sig over Rælingen og søgte at naa Vandet; men de kunde ikke. Saa hængte de sig udenbords i Armene og lod Benene slæbe i Søen. Da de blev kede af det, klatrede de i Masten; men den var vaad og Haanden gled.

Hake naaede dog op og hang overskrævs paa Raaen, til Styremanden lod Raaen fire ned, mens han sad der. Han vidste det ikke, før han sank, og klamrede sig til med Hænder og Fødder, saa alle lo.

Hromund og Hrolf løb omkap fra Agter til Stævn mellem Aarerne, hver langs sin Ræling. Der var glat og vaadt. De snublede ofte, og

Rosvendene søgte at hindre dem ved at lange ud efter deres Ben.

Hromund faldt over Bord, saa lang han var. Det vakte umaadelig Latter. Svendene søgte at genne ham væk fra Skibet. Naar han fik Tag i en Aare, drejede de den, saa Hromunds Fingre gled af, indtil Hrolf, som lo bedre end nogen, lod ham komme ombord, da han fik begge Arme saa fast om en Aare, at de ikke kunde ryste ham af.

Saaledes sled de Tiden til Middag. De ventede, at det skulde klare op, naar Solen kom højt paa Himlen. Men der blev intet af.

Tilsidst vidste de ikke bedre end at bede Styremanden om en Aare. Da sad Hromund, Hake og Starolf og halede ud og sang for mellem Svendene.

De lagde sig tidlig til at sove og vaagnede ikke før langt ud paa Morgenen.

VI

Det var endnu taaget, men ikke saa tæt; thi det var begyndt at blæse fra Vest. Der stod dampende Væde ind over deres Ansigt. Bølgerne var brede og tunge, og Skibet duvede stærkt.

Det var noget nyt.

Hromund, Hake og Starolf øvede sig i at staa fast under Gyngningen. Hver Gang en trimlede, lo de andre højt.

Hromund fik en Fornemmelse i Hovedet og under Hjærtekulen, som han ikke kendte, og det rumlede svært i hans Mave.

Først ænsede han det ikke; men pludselig mærkede han det i Halsen. Inden han fik sig vendt, stod det i Straale af hans Mund.

Han for op med et Vræl; Rosvendene vred sig af Latter over Aarerne.

Hromund blev rasende og sprang paa den nærmeste, men Hrolf standsede ham.

— Det er Søsygen — sagde han.

Lidt efter kom Turen til Hake. Han naaede

at vende sig over Rælingen, medens Starolf sad g grinte med Hænderne mellem sine Knæ.

Blæsten tog til. Sejlet blev sænket paa halv og surret fast. Skibet stak Næsen i Vandet med et Plask, saa Skummet stod højt over Stavnen og faldt som Regn over Mændene.

Da maatte ogsaa Starolf til det. Hrolf kom sidst. En og anden af Svendene, som var ny i Faget, brød sig over Nakken af sin Formand, der brugte Mund og skyndsomst rykkede til Side.

Hromund, Hake og Starolf fandt det Løjer i Begyndelsen. De havde ofte hørt om Søsyge, nu prøvede de den selv. Men efterhaanden som Maven blev tom, blev Hovedet tungere og Sugningen for Hjærtekulen saa voldsom, at det var umuligt længer at finde det morsomt.

Hromund var den første, som gav op. Han vidste godt, hvad Søsyge var; det havde hans Fader forklaret ham for længe siden. En Smule Rumlen og Bræk, saa var det forbi. Men dette her blev værre og værre; og det, som kom op, var grønt og lignede Edder.

— Enten er der Gift i Maden — brølede han og vendte Kallunet endnu en Gang — eller onde Havjætter har forgjort os.

Mændene lo; men Hake og Starolf raabte, at Hromund havde Ret, de var forgjorte. Det var

den forbandede Taage, som gjorde, at de onde Jætter kunde liste sig nær uden at blive set.

De hang over Rælingen med opspilede Øjne og aaben Mund, stirrende ud i Taagen for at faa Øje paa Uhyret.

Hromund tog sit Spyd og sin Bue og svor ved alt, hvad han vidste af Guder, at det første han saa af levende derude i Taagen, det vilde han ramme.

Havet var fuldt af onde Jætter, det havde han hørt af sin Amme, da han var en lille Knægt, og hans Fader havde ikke benægtet det. Det var dem, som lokkede Sømænd i Fare og vendte Bunden i Vejret paa Baadene.

I det samme blev han en Skygge var i Taagen. Det var, som Væden klumpede hist ude.

Han holdt Vejret for at lytte. Da hørte de alle en Lyd fra Bagbordssiden; og et Øjeblik efter saa de Omrids af Aarer og hørte deres Plask.

Et Sejl blev synligt, og under det Skroget af en Snekke, der omtrent holdt Kurs med Hrolfs Skibe.

Derovre opdagede man nu ogsaa Langskibet. Thi Roret drejedes, saa Skibene løb sidelæns.

Alle Mænd var sprunget op undtagen Rosvendene, der sad over Aarerne og stirrede mod Skibet.

Hromund, Hake og Starolf stod foran Hrolf i Løftingen og søgte efter Mænd paa det døde Skib.

Sejlet var gammelt og forrevet. Rælingen manglede Skjold hist og her. Rosvendene var ikke fuldtallige. Der var knap det halve Antal Aarer ude.

Da saa de i Agterenden hist ovre en Kæmpeskikkelse ved Roret, ubevægelig, som om han sov. Ansigtet kunde de ikke skelne.

— Der er Jætten — raabte Hromund og gjorde et Spring, som vilde han udover Rælingen — Det er ham, der har sejdet over os.

Hrolf lod Roret dreje, saa Langskibet gled nærmere til.

Nu saa de ham tydelig, Kæmpen ved Roret. Fra det lange Ansigt, rammet ind af graat Haar, stirrede det paa dem med ét Øje og den store flade Næse løftet som et Elsdyrs Mule, naar den vejrer. Den vældige Næve laa fast om Rorpinden.

— Har du forgjort os, Jætte? — raabte Hromund.

De syntes, at han nikkede derovre; men der lød intet Svar.

Just som Hromund vilde slynge sit Spyd, rejste der sig et Spøgelse under Løftingen. En knokkelmager Kæmpe med et stort hvidt An-

sigt fuldt af brune Skjolde. En nøgen Hals, men Skægvækst paa Brystet. Han havde ingen Hue paa; det graa Haar stod i Tjavser fra hans Tinding.

Han stod med Hænderne fladt paa sine Knæ. Med aaben Mund og lange sorte Hestetænder stod han og lo ad Drengene i hule Mavedrøn.

— Ja grin du kun! — raabte Hromund. Han følte sig midt i Æventyret, nu endelig, og brændte efter at bruge sine mange nye Vaaben.

— Ro nærmere til, dit sorttandede Aadsel, at jeg kan plante mit Sværd imellem dine Skuldre, saa hele Knokkelværket rasler sammen.

Hake og Starolf raabte nu ogsaa og fægtede med Armene af Kampiver.

Kun Hrolf stod stille og maalte Skibet med Haanden paa sit Sværd.

Idet Hromund aabnede Munden for nye Skældsord, for det fra hans Mave i hans Hals, og det blev ikke Ord, som skyllede over Rælingen.

Da slog Latteren ud af det fremmede Skib.

Knokkelmanden og Kæmpen ved Roret — det drønede fra deres Hulrum, det rystede gennem deres Kroppe. Rosvendene krummede sig over Aarerne. De lo saa godt, at Svendene paa Hrolfs Skib maatte til det ogsaa; det smittede tværs gennem Taagen.

Noget tykt og sort kom til Syne paa Rælingen derovre. Som en mørk Kat, der gled paa Bugen langs Kanten, en Kat med et graat og stridhaaret Hoved. Bag Dyret kom et andet levende Væsen til Syne: et Hoved og en Krop.

Da saas det, at Katten var kun en Arm i et loddent Kofteærme, dens Hoved kun en graahaaret Næve, og begge hørte de en tredje Kæmpe til, der med Armen støttet mod Rælingen rejste sin tunge Krop fra Løftingsdækket.

Et skaldet Hoved, saa fuldt af Ar og Knuder som en gammel Egebul. Det var svært at finde Øjnene i den hærgede Masse; men omsider saa de dem stikke i Dybet bag en Næseklump. Kæverne var som en skurvet Bjørns, og Skuldrene sluttede til Hovedet uden Hals som hos en Okse. Haandluffen hang død langs Skibssiden. Det blaanende Ansigt stirrede paa dem. De kunde høre Aandedrættet hvæse som en Smedebælg. Pludselig aabnedes Gabet, og et Brøl slap løs fra Dybet. Det var Latter.

Da kunde Hromund ikke styre sig længer. Skønt Uhyret derovre var vaabenløst, lagde han Buen til Kinden og sendte en Pil mod Egebullen. Den ramte i en Knude over Øret, blev siddende og svippede i Luften.

Det brølede igen. Kæmpen rev Pilen af Knu-

den, greb et Spyd og slyngede det mod Hromund.

Hromund dukkede sig. Spydet gik tværs gennem Sejlet og faldt i Vandet langt ude paa den anden Side Skibet.

Da skete der noget, som forbavsede Drengene. I samme Øjeblik Kæmpen saa, at Spydet fejlede, kom hele hans klumpede Krop i Bevægelse. Brystet gik som en Blæsebælg. Det blaa Ansigt blev ildrødt. Kinderne forskød sig, strammedes, blev blanke; og Munden gik paa vid Gab.

Han hoppede paa sine korte Ben, saa det rungede i Dækket; han fægtede i Luften med de vældige Arme, skød Hovedet frem som en Buk, der vil stange. Øjnene glødede, og Munden stod i Fraade. Han skreg og hvæsede paa samme Tid, som en stinget Orne og en hundebidt Ulv. Øjnene veg ikke fra Hromund. Han sagde Ord, som ingen forstod. Tilsidst tog han fat i Rælingen med begge Hænder for at rykke den op med Rod og komme over til sin Fjende; han havde glemt, at der var Vand imellem dem.

Da Knokkelmanden med de sorte Tænder saa, hvad der gik af hans Fælle, begyndte ogsaa han at ryste over Kroppen og fægte med Armene. Han forvred Ansigtet paa det frygteligste.

En Strøm af Skældsord flød af hans sorte Gab. Det kom saa hastig, at man intet kunde fatte uden Hylet. Skummet drev ham ned ad Hagen, mens han snappede efter Vejret af Raseri.

— Det er Bersærker — sagde Styremanden til Hrolf — Bedst er det at komme bort.

Hrolf saa forbavset paa ham.

— Nej.

Han drog sit Sværd, skød Hromund til Side og raabte:

— Du Mand ved Roret, styr nærmere, at dine Fæller kan komme til at køle deres Blod.

Manden derovre rejste sig, greb et Skjold og stak det frem for den tykke Kæmpe, som rev det til sig, krammede det i sin Bjørnefavn, stak det op mod Munden og bed i Randen, saa det knagede.

Knokkelmanden fik en knækket Aare stukket ud af den nærmeste Rosvend. Den brød han over sit Bryst og flænsede Stumperne til Pindebrænde.

Manden ved Roret raabte til Hrolf:

— Tøv, saa skal vi komme. Men I har flere Aarer, og hvad Ære er der ved at ro omkap med saadanne Hvalpe som I? — Der har du en til Erindring.

Han dukkede sig hastig i det samme og slyngede sit Spyd, saa det hvinede gennem Luften.

Hrolf veg af, men det fløj gennem hans Haar, saa tæt at det rørte hans Øre.

— Jeg skal nok bie — raabte han.

Styremanden saa op efter Ordre. Hrolf nikkede. Roret blev drejet, og Rosvendene trak paa Aarerne.

— Skrub heller af, Drenge, — sagde Manden ved Roret venligt — mens der endnu er Liv i Jer.

Hake havde fundet sit Spyd og tog godt Sigte paa Kæmpen, der stod og rasede uden Dækning. Men Hrolf raabte til ham, at han skulde lægge Spydet.

Hromund var kommen sig af sin Forbavselse. Nu slog han en mægtig Latter op og raabte:

— I brøler godt, Jætter; men kom nu bare nærmere, saa skal I faa noget at brøle af.

Hrolf skød ham til Side og raabte igen til Manden, der stod ubevægelig med Haanden om Roret og drejede Snekken nærmere op mod Langskibet, mens han ufravendt betragtede dets unge Høvding.

— Hvem er du, énøjede Mand?

Manden derovre havde ikke Øjnene fra Hrolfs lyse Hoved og stærke Blik. Det var, som om han ledte i sin Hukommelse, hvor han havde set det skønne Syn.

— Jeg er Svipdag — sagde han omsider —

Vil du vide mere, saa var det mig, der dræbte to af Adils' Bersærker og jog Resten af Gaarde. Siden tog de mit ene Øje. Se du at komme bort med dit Skib og dine Drenge, mens det er Tid endnu.

— Jeg flyr ikke Døden! — sagde Hrolf.

Svipdag saa længe paa ham.

— I er for unge til at dø — sagde han — Jeg ser paa dine Øjne, at der kan blive en stor Mand af dig. Du har gode Skuldre, og Hovedet sidder paa Halsen, som det skal. Ved du, Dreng, at du ligner Kong Helge, som jeg fulgte til Upsal. Han var den skønneste Mand, jeg har set; men Odin undte ham ilde.

— Jeg er Helges Søn — raabte Hrolf og strakte Armene ud over Rælingen af Bevægelse.

— Er du Hrolf, da har jeg svoret dig Troskab til min Død paa din Faders Sværd.

Kæmpernes Raseri var blusset op paany, da de saa Skibene nærme sig hinanden. De raabte saa højt, at Svipdag ikke kunde høre Hrolfs Svar.

Han greb den store Øse og rakte den ud for den tykke, der slog begge sine Luffer i den, som var den et levende Væsen. Knokkelmanden fik paa et Vink af Svipdag et Bænkebrædt stukket ud til at flænse i. Det hjalp en Stund.

Svipdag fortalte nu Hrolf, at han og hans

Mændene lo.

Hake og Starolf havde faaet Hvitsærk væltet, men han havde en Haand i hver og arbejdede den langsomt op mod deres Hals.

Bejglad kom saa vidt til Besindelse, at han saa, hvorledes Hromund hang over Vandet. Det glimtede i hans smaa Øjne. Han skurede sig paa Bagen hen til Rælingen, vrikkede Hromund om, saa hans Arme maatte slippe Skibssiden, rakte sig ud over Rælingen og svingede ham i Hælen frem og tilbage, saa Hromunds Hoved og Bryst slæbte gennem Vandet.

Hromund prustede, vred sig krampagtig og søgte forgæves at faa Tag i Skibssiden. Da han omsider blev slap i Bevægelsen, tog Svipdag med begge Hænder om Bejglads Næve og sagde:

— Slip ham nu, Broder. Han er jo kun en Hvalp. Der er ingen Ære ved at tage hans Liv, før han bliver større.

Bejglad saa op og slap Taget, kiggede saa nysgerrig over Rælingen for at se, hvad der blev af Drengen.

To af Hrolfs Svende sprang ud og fik Hromunds Hoved over Vandet. En Aare blev hevet overbord; og da Hromund havde ligget lidt med Armene over Bladet, kom han til Kræfter og kravlede selv op i Forrummet.

Mens han stod der og rystede sig med vilde Øjne og sammenbidte Tænder, saa Bejglad nysgerrig paa ham. Saa plumpede han ned til ham og rakte Næven frem.

— Du er den modigste Dreng, jeg har mødt. Du skal være min Fostbroder.

Hromund saa vildt til ham og vilde hugge løs. Men saa gik det pludselig op for ham, hvilken uhyre Ære det var.

Tænk, om han engang kunde blive saadan en Bersærk, med Bjørnekræfter og Knuder i Hovedet og Fraade om Munden!

Han blussede af Stolthed over Tilbudet og slog sine vaade Arme om Kæmpeklumpen, der lo, saa Vandet drev ham af de smalle Øjenrender.

Da Hvitsærk hørte Bejglad le, slap ogsaa han Taget, rejste sig, tog Drengene i Nakken, rystede dem sammen og sagde, at der kunde godt blive Hunde af et Par Hvalpe som dem.

Hrolf tog de tre Bersærker, deres Snekke og hele Besætning i sin Tjeneste. Han gav dem alle Gaver og skænkede Snekken et nyt Sejl af dem, han havde med i Reserve.

Saa drog Hrolf i Vesterled og høstede Hæder og Guld.

Aaret efter laa Svipdag og hans Brødre en Aften om Baalet paa en lille keltisk Ø, de havde erobret samme Dag.

Bejglad sov; men Svipdag og Hvitsærk sad paa Hug med Hænderne om deres Knæ og stirrede ind i den døende Ild.

Da sagde Svipdag til sin Broder:

— Forunderligt er det med Hrolf. Hvad vi andre grubler os til af Aarenes mørke Lære, det *ser* han straks i Lyset. Har du nogensinde set Øjne, som kunde taale at se mod Solen? — Deraf kommer det. Nu Drengene, som han har med sig, — os driller de; altid maa vi have Haanden rede. Men han styrer dem blot med Blikket. Han ser paa dem; straks faar de hans Lyst og Mod og Vilje. De tror, at det er fra dem selv, det kommer. Nej. Det er hans Blik, som yngler i dem, saa de øver Stordaad, saa unge de er. Aldrig har jeg kendt nogen, der var Herre som han. Ingen frygter ham; alle elsker de ham, som de elsker sig selv. Uden Daad er han Fader til deres Bedrifter. Jeg ved ikke, hvorledes det er. Selv jeg, som nu er gammel, naar hans straalende Øje dvæler ved mig, saa synes jeg, at Solen skinner.

Han tav og stirrede frem i Ilden. Saa sagde han:

— Den Dag Kong Helge styrtede sig i sit Sværd paa Fyris Sletten, da kom hans Fylgje skridende igennem Taagen. Hun strejfede mig med sit Blik. De Øjne har Hrolf.

Saa lagde han sig, svøbte sig i sin Kappe og sov.

VII

Mens Hrolf laa i Leding, kom Hrørik, Hroars Søstersøn, ned fra Norge.

Regner, som havde fostret Helge og Hroar, var død; Hrørik vilde nu have sin Moder Signes Lod i Arv og Rige. Han var grisk af Sind og slægtede Kong Frode paa.

Fra Barn havde Hrørik hørt sine Morbrødres Ros synge, til hans Hjærte løb fuldt af Nid. Han klagede sig for Signe, at Regner altid havde foretrukket sine Fostersønner, og krævede, at hun skulde give ham Hilsen med til Hroar, at der tilkom hendes Søn en Tredjedel af Riget. Han havde fra lille hørt om Skjoldungeringen; og det var hans Agt, om Hroar nægtede ham Lod i Riget, da at kræve Ringen som sin mødrene Part.

Signe gav langt om længe sit Minde til hans Færd, udrustede ham med tre Langskibe, som havde været Regners, og gav ham den Hilsen med til Hroar, som han ønskede.

Hroar tog vel imod sin Frænde og hans store Følge. Ved Gildet i Hallen frembar Hrørik sit Ærende; men Hroar svarede, at han kunde intet give, da det var Helges og hans og alle Mænds Vilje, at Hrolf skulde have Riget ubeskaaret. Naar Hrolf havde taget Arven, blev det hans Sag, om han vilde unde sin Fætter nogen Del af Riget. Ringen, sagde Hroar, var Hrolfs fædrene Arv.

Hrørik bed Vreden i sig og sejlede bort allerede Dagen efter, da Vinden blev gunstig. Hroar fulgte ham paa Vej. Midtvejs i Fjorden begyndte Hrørik igen at tale om Ringen og bad om at se den.

Hroar krængede Kofteærmet op og drog den seksfoldig slyngede Ring af sin Arm.

Hrørik tog den i begge Hænder og bøjede sig ud over Rælingen for at komme fri af Sejlets Skygge. Idet han rakte den op og lod Solen blinke i dens Guld, slap han den. Den strejfede Skibssiden i Faldet, klingrede, som klagede den sig, og gik til Bunds.

Hrørik viste sine tomme Hænder og lod meget bedrøvet.

Hroar blev hvid; hans Læber dirrede, og hans Blik borede sig ind i Hrøriks, saa han slog Øjet ned. Hroar greb ogsaa til sit Sværd, men betænkte sig.

— Nu ligger Skjoldungeringen paa Fjordens Bund! — raabte han højt mod sine Mænd.

Nogle for op og saa truende paa Hrørik. Andre bøjede sig ud over Rælingen og søgte at fange Guldets Blink paa Bunden.

Men Agner, en jysk Jarlesøn, der nys var kommen som Gæst til Hroar, lagde sine Vaaben, kastede Hjelm og Kofte og sprang over Bord. Han kunde holde Vejret i lang Tid og var en udmærket Dykker.

Mændene laa over Rælingen og fulgte hans Færd. Det varede noget; saa dukkede han op et Stykke ude, hævende Ringen højt over Vandet i den ene Haand, mens han svømmede med den anden.

Under Mændenes Jubelraab blev han halet ombord. Da han stod paa Løftingen, slog Hroar Armene om ham, saa vaad han var, og sagde:

— Forlang af mig, hvad du vil.

Hrørik lod, som han var meget glad, strøg en tyk Guldring af sin Arm og rakte den til Findegave. Men Agner afslog Gaven og vendte ham Ryggen uden Tak.

Kort efter tog Hroar Afsked, ønskede Hrørik god Rejse og vendte hjem med sine Skibe.

Om Aftenen, da Agner sad i Teltet hos Hroar og hans bedste Mænd, spurgte Kongen:

— Har du saa bestemt, hvad du vil have af mig?

Agner tænkte paa Hrut. Han havde forelsket sig i hendes duggede Øjne og det næsten hvide Haar, endskønt hun var ældre end han; men han vilde ikke sige det. Han var endnu for ringe, syntes han. Først naar han havde øvet Bedrifter, hvoraf der stod Ry, vilde han komme og kræve hende.

— Und mig Tid at betænke mig.

Hroar gættede hans Tanke og lod ham have sin Vilje.

Ved Fjordens Udløb lagde Hrørik sine Skibe ind i Vigen og gik i Land om Natten med sine Mænd. De stjal Heste, hvor de fandt dem, og red gennem Skoven.

De kom til Lejre kort før Daggry, dræbte Vagten og besatte alle Udgange. Selv gik Hrørik ind i Hroars Kammer og gav ham Dødsstød, mens han endnu laa i Sengen. Saa tog han Ringen af hans Arm. Da det blev lyst, lod han sine Mænd raabe Sejren ud og truede med at svide Kongsgaarden og hele Lejre af, hvis Byen ikke faldt til Føje.

Han satte Vagter overalt, lod Aarerne tage af Hroars Skibe, de faa som laa i Havnen, at ingen skulde undvige. Hen paa Aftenen kom Hrøriks Flaade ned fra Fjordmundingen og

spærrede Farvandet, saa at ikke en Baad kunde undgaa den.

Der var stor Sorg i Lejre over Hroar, som havde været god Konge; men mange slog sig til Taals med, at Hrørik var af Skjoldungeslægten saa vel som Hroar. Naar han havde faaet Held til sin onde Gærning, maatte det jo være Odins Vilje.

Vagten raaber „Land“. Styremanden gentager det, og alle Roerne synger det i Kor.

Hrolf vaagner ved Raabet og tumler ud af sit Telt.

Hromund og Starolf hænger i Forrummet over Rælingen, Hake rider paa Raaen for bedre at se.

Hrolf stirrer ud i det taagede Øde over Vandet. Først ser han intet. Saa toner en brungraa Linje frem som Brynet i et gammelt vejrbidt Ansigt. Graavejret skælver og bliver til Skyer, der lysner i Randene. Saa skinner det af Sol bag Mørket, som et Smil igennem Taarer. Og Smilet lyser over Landet.

— Hvor fladt — hvor ringe! — er det første Bud til hans Blik; han kommer fra grønne højbarmede Kyster.

Hans Øje møder Hromunds og Starolfs. De ser op fra Rælingen med Væde i Skægget.

Hrolf stirrer ufravendt derind. Det er som et dugget Øje, tænker han; og Hrut staar lyslevende for ham med sit hvide Haar. Han mindes Hroars Omfavnelse, da de skiltes; et pludseligt Tungsind trykker ham om Hjærtet i det samme. Han længes saa heftig efter hans trofaste Øjne, at han sukker derved.

Smaat og lavt, men det er mit Hjem.

Saa skyller Glæden igennem ham som en varm Strøm. Hans Øjne straaler —

Engang skal han bære det i sin Haand, som han bar Skibet, vogte dets Skæbne.

Hroar vil staa foran Kongshallens Dør med Haanden skyggende for Øjet og tælle Skibene. Der er et Langskib mere, end da han drog ud. Fem Mand har han mistet i Kamp, men otte har han vundet. De bad om at være i hans Tjeneste, saa høj og lys og herlig en Helt.

Hæder har han vundet. Han har fordrevet Kelterne fra Øer, som de havde taget tilbage fra de danske. Meget Guld har han vundet, men Trælle ikke; dem gav han helst fri. Og han har faaet sit første Saar; der sidder Ar i Kinden efter en Pil.

Maager kommer strygende paa rappe Vinger. Højt oppe sejler en Ørn; og Marsvin boltrer sig for Dragens Bov.

En Fisker forude hører Langskibets Aare-

sang. Han vender sig forskrækket, hejser Sejl mod den svage Vind og ror af alle Kræfter. Men Dragen er over ham.

Vagten i Stavnen raaber ham an. Da han hører sit eget gode Maal, lader han Sejlet falde og ror ind til Dragens Side.

Hrolf bøjer sig over Rælingen og ser ned i hans Baad.

— Har I set skønnere Fisk? — siger han til Drengene.

De ligger over Rælingen i Forrummet og stirrer paa den levende blinkende Masse paa Baadens Bund. Det er gode danske Fisk af dem, de har set saa langt tilbage, de kan huske, naar Baadene laa tunge og vaade ved Fiskebroen efter Morgenens Dræt.

Jo, det er de skønneste Fisk, de har set.

Hrolf køber hele Drættet. Da Fiskeren kommer ombord, spørger han:

— Hvor langt er vi fra Lejre?

— Hvis Vinden holder sig, seks Timers Rejse.

— Jeg vil skænke de Fisk til Kongens Bord.

— Nuomstunder er der liden Brug for Fisk i Kongsgaarden. Anderledes var det i Kong Hroars Tid.

Hrolf tager sig til Hjærtet; det standsede sit Slag et Øjeblik. Hromund griber Fiskeren i Armen.

— Hvem er Konge nu? — spørger han hvast.

Fiskeren fortæller om Hroars Drab og Hrøriks Sejr.

Imedens sidder Hrolf med bøjet Hoved og ser ned i sine Hænder, som var der noget i Vejen med dem. En Taare triller i hans Skæg og drypper fra Skægget paa Haanden. Han visker den bort; maaske var det Sved.

Da Fiskeren har sluttet sin Beretning, tier alle. Det varer en Stund, før Hrolf er færdig med sine Hænder. Saa løfter han Hovedet, stryger en Guldring af Armen og giver den til Manden.

Fiskeren ror bort, mens Rygtet løber fra Skib til Skib. Suk og Forbandelser høres mellem Bænkene, men Hrolf sidder sammensunken over sine Hænder, som om han sov. Tilsidst hviler alles Øjne paa det sænkede Hoved foran Løftingsteltet; men ingen tør nærme sig Sorgen. Der er saa tyst; Smaabølgernes Leg langs Skibssiden er den eneste Lyd.

Da rejser Hrolf sig omsider. Han er meget bleg, og hans Øjne saa tunge og blændede, som de aldrig har set det.

— Den lyseste Mand er falden for Svig.

Han ser ud over de lyttende Hoveder, bort mellem Sejl og Mast og Stavn, mod et Syn for ude.

— Ser I hans trofaste Øjne? — Ser I den brede Pande og det stride Haar?

De drejer Hovederne og ser, hvor hans Blik søger hen.

Hromund nikker med Vand i Øjnene. Han ser det; han ser det.

— Hører I hans Stemmes dybe Klang, som vilde Jer saa vel?

Ja, ja — jeg hører den.

— Aldrig skal den lyde mere. Se, fra det lysende Vænge stirrer han ned i denne Stund.

De følger hans Blik mod Skyen.

— Farbror Hroar, det er min Vilje, at Hrørik skal dø.

Hromund kan ikke styre sig længer. Han springer op og raaber:

— Hrørik skal dø.

Alle springer op, drager Sværdet og raaber:

— Hrørik skal dø.

Det gaar som et Uvejr over Skibene fra For til Agter: Hrørik skal dø.

Styremanden og Bersærkerne og Drengene — de samles hos Hrolf. De vil sætte Kurs mod Lejre. Men Hrolf ved bedre Raad.

— Vi er faa; sikkert har Hrørik Spejdere i Fjorden. Vi maa naa Lejre gennem Skoven.

VIII

De sejlede syd paa gennem Bæltet og lagde ind i en Vig, da det blev mørkt. Paa Stranden holdt de Raad uden at tænde Baal.

Svipdag sagde:

— Nu maa du ride fra By til By og rejse Folket, om du vil lyde mit Raad.

Hrolf sad længe og tænkte med bøjet Hoved.

— Hrørik har Spejdere over Øen — sagde han omsider — Den, som selv har brugt Svig, venter kun Svig af andre. Har han end ladet sig hylde paa Tinge, saa tror han dem dog ikke. Hvorledes skulde han tro dem, naar han ikke kan tro sig selv? — Vi maa vandre ved Nat gennem Skoven, som fredløse Skovgangsmænd; og ingen Heste tør vi købe eller røve.

Hrolf valgte Svipdag og hans Brødre og enkelte andre af de bedste, der som Bersærkerne var ukendt i Lejre, ogsaa Hromund paa hans indstændige Bøn. Resten lod han blive paa Skibene. De skulde sejle tilbage gennem Bæltet,

holde sig skjult i Søen nogle Dage og saa staa Fjorden ind og vente paa Tegn.

Hrolf og hans udvalgte vandrede efter Sol og Stjerne. Om Dagen holdt de sig skjult, naar de var nær beboede Steder. Da de naaede Lejreskoven, hvor Hrolf kendte hver Vej og Dyresti, holdt de Rast i en Sandgrav, skjult af en mægtig Vindfælde.

Hrolf byttede Dragt med en Nordmand, for om ikke Fuldskægget alene skulde gøre ham ukendelig.

De naaede Skovbrynet lige før Morgengry.

Der nede laa Kongsgaarden endnu halvt i Mørke. De saa, at der var rejst Bjælkemur uden om Hegnet. I Muren var en Port og over den et firkantet Taarn til Vagten.

Med Svipdag i Spidsen og Hrolf forklædt imellem sig gik de ad Stien ned imod Taarnet, medens Hromund og andre skulde liste sig bag om Offerlunden og enkeltvis søge ned i Lejre By til gamle Kendinger.

Vagten saa dem fra Taarnet komme slentrende én efter én ad Stien, som trætte vejfarende.

— Hvem der? — raabte han, da Svipdag naaede Porten under Taarnet.

— Frænder fra Norge! — svarede Svipdag og standsede — Luk op; vi er sultne.

— Paa denne Tid kommer ingen ind.

— Vi har lidt Skibbrud i Sundet og har vandret den hele Nat gennem Skoven. Luk os ind; vi er sultne.

— Hvad hedder du?

— Svipdag fra Norge. Jeg sejlede med mine Mænd til Danmark for at tage Tjeneste hos Kong Hrørik. Luk os ind; vi er sultne.

— Vent!

De hørte Vagten kalde. En anden kom til. De hørte dem hviske sammen, mens de saa paa de fremmede og gjorde sig lystig over Bejglads Hoved.

Solen stod op. Hjortborgs Takker tindrede bag Muren. Det gjorde ondt i Hrolfs Hjærte; det var som en Hilsen fra hans døde Farbror; det var jo ham, der byggede Borgen. Han bøjede Hovedet og saa paa sine Hænder for at skjule sin Bevægelse.

Der lød Trin ad en Trappe. Lidt efter kom hjelmklædte Hoveder til Syne i Taarngluggen.

Svipdag hilste og gentog sit Ærende.

— Luk os ind. Vi er sultne.

Mændene saa paa ham og hans Følge.

— Vent! — sagde de.

Det varede en Stund. Saa hørte de Folkene vaagne i Kongsgaarden. Der lød Stemmer og rasledes med Vaaben og Kar.

Hrolf og hans Mænd havde sat sig i Græsset for at vente. Hrolf sad, saa han kunde se ned over Byen. Han ventede paa et Tegn fra Hromund, at han var naaet frem.

Imedens kom der Folk fra Kongsgaarden ud til Bjælkemuren og saa nysgerrig paa de ventende fremmede. Paa Stien gik nogle Piger forbi og fniste ad Bejglads Knuder. En Træl kom gaaende med Spande. Hrolf saa op i det samme. Da var Trællen ved at tabe Spandene. Han havde genkendt Blikket. Hrolf saa det, sprang op for at standse ham, men betænkte sig. De rejste sig alle og nærmede sig Porten.

Svipdag raabte:

— Jeg har hørt Kong Hrørik berømme som en vennesæl og gæstfri Mand. I vil faa en Ufærd af ham, naar han vaagner og hører, at I har ladet sultne og vejtrætte Landsmænd tigge ved hans Port.

Der blev Uro deroppe bag Gluggen. Trappen knagede. Flere kom til og kiggede ned. Hrolf kendte den enes Ansigt. Det var Trællen, som nys gik forbi. Han pegede ned og hviskede; den, han talte med, var en af Hroars Svende.

Svenden mødte Hrolfs Blik og raabte:

— Velkommen tilbage, Hrolf!

Hrolf drejede Hovedet, som saa han efter,

hvem den Hilsen galdt. Ogsaa Svipdag og de andre vendte sig og saa til alle Sider.

Byen begyndte at røre paa sig dernede. Folk kom frem af Hytterne. Nogle bar Brænde, andre gik med Kappen tæt samlet om Kroppen. Hrolf, som kendte hvert Hus fra sin Barndom, kunde mærke, at der var sket noget. Han vogtede sig vel for at lede Vagtens Blik.

Nu skelnede han Hromund mellem to kappeklædte. De slentrede sammen opefter mod Kongsgaarden og kiggede op i Luften, som agtede de sig til Skovs for en hel Dag og nu tog Kending af Vejret.

De i Taarnet havde saa travlt med at stirre paa de ventende fremmede og drøfte, om Trællen mon virkelig havde set rigtig, at de ikke gav Agt paa Byen.

— Hvad bliver det til? — raabte Svipdag og lod, som han var vred for Alvor — Jeg har tjent Kong Adils og er ikke vant til at tigge om Mad eller Tjeneste.

— Vent! — raabte Vagten — Nu er Kongen ved at klæde sig.

Hromund var nu saa nær, at Hrolf kunde skelne hans Ansigtstræk.

Hrolf vendte sig og lod, som om han strakte sig af Søvn og Kedsomhed. I samme Øjeblik satte Hromund og hans Fæller i Løb op mod

Taarnet. Og pludselig blev Stien levende. Alle de, der slentrede og puslede rundt om ved Hytterne, som gik de over deres daglige Morgendont, de vendte nu Front og satte i Rend op over mod Stien, alt hvad de orkede. Frem bag Buske og Træer, overalt hvor der var et Skjul, løb Mænd til med Favnen fuld af Halm og Brænde.

Da først fik Vagten Øje paa, hvad der var i Gære. Han udstødte et højt Raab og blæste i sit Kohorn. Trappen knagede af Folk, som løb ned. Der lød Støj af Stemmer og Vaaben bag Muren.

Hrolf sprang op og raabte til Svenden, som havde kendt ham:

— Har du forraadt Kong Hroar, saa son nu din Brøde. Luk os ind, og Odin vil tilgive dig.

Svipdag raabte:

— Er norske Mænd bleven Niddinger, siden jeg drog fra Norge? — Her staar den ædleste Kongesøn foran sin fædrene Gaard. En Nordmand har dræbt hans Fosterfader ved Svig, og Nordmænd gør Tjeneste som hans Haandlangere.

I det samme susede en Pil fra Taarnet. Svipdag tog den i sit Skjold og sendte den tilbage med Haanden.

Saa faldt der en Styrtregn af Spyd og Pile. Men hver Gang Hrolf og hans Mænd vilde sende

dem tilbage, dukkede Mændene sig bag Bjælkemuren og haanede dem.

De Lejre Mænd sneg sig fra Siden ind langs Muren med Skjold over Hovedet og lagde Halm og Ved under Stolperne. Mens Mændene i Taarnet stredes med Hrolf og hans Kæmper, begyndte det at knitre og blusse.

Men Taarnet og Porten turde ingen nærme sig. Da var der en ung Svend, som greb en rygende Brand i den ene Haand og et stort Knippe Halm i den anden. Han havde haft det bundet i sin Kappe og holdt det nu over sit Hoved som et Skjold, mens han løb ind under Porten.

Hrolfs Mænd hidsede ham med Raab, mens de sigtede paa Mændene i Taarnet for at hindre dem i at bøje sig ud af Gluggen og dræbe den forvovne. Men de havde intet andet at kaste med end de Pile og Spyd, som var bleven sendt imod dem selv. De brugte dem saa godt, at et Par trimlede om med Brag deroppe bag Gluggen; men de kunde ikke hindre Pileregnen.

Svenden fra Lejre, hvor raphaandet han end var, saa sad dog flere Pile fast i hans Ryg, før han havde faaet Ilden til at fænge.

Endelig blussede det. Kæmperne for til og dækkede ham med deres Skjold, da han løb tilbage. Et Stykke borte, hvor Pile ikke kunde

naa, segnede han og blev baaret ned til Byen.

Bag Muren løb de frem og tilbage for at slukke. Vand blev baaren til; men det forslog ikke. De turde ikke vove sig ud, hvor det brændte; og hvad der blev hældt ned fra Murranden, faldt kun spildt til Jorden.

Hrolf og hans Mænd havde samlet sig i Klump foran Porten, rede til at dræbe den første, der kom til Syne.

Da lød der en høj norsk Røst ned fra Taarnet:

— Kong Hrørik hilser sin Frænde Hrolf og lader ham sige, at hans Fædrenearv ligger urørt i Kisterne og venter ham. For Kong Hroar vil han yde Mandebod efter gode Mænds Skøn.

— Hils Kong Hrørik — raabte Hrolf — at Fædrenearv og Guld og Mandebod maa han gerne beholde, naar Hrolf kun maa faa hans Liv.

Taarnets Underbygning stod i Lue. De begyndte at faa det varmt i Fødderne deroppe. De trippede og stønnede; der var ikke til at blive staaende rolig paa et Sted.

Svipdag raabte:

— Hej Nordmænd. Kom ned, mens det er Tid endnu. Kom ud og tjen den ædleste Herre og lad Ræven brænde i sin Hule.

Da blinkede det i Solen over Muren. Det klang og klingrede. Det regnede med Ringe og Smykker af Guld.

Og Stemmen lød igen:

— Se her, Nordmænd, dette er Hrolfs Arv, som han har forsmaaet. Tag I det nu og und Kong Hrørik Fred i hans Gaard. Hvad vil I blande Jer i Hrolfs Skæbne? Den er ond fra Fødselen; det er spaaet ham, at han skal lide en forsmædelig Død. Tag Guldet, Nordmænd! Læg Vaabnene og del det imellem Jer.

Svipdag raabte:

— Hrørik frister med Guld, det ligner den griske Nidding; men Hrolfs Venskab er mere værdt. Du Nordmand, som kastede Guldet, kom ud og tjen ham.

Der lød et Brag; det var Underbygningen, som gav sig. Taarnet faldt, og Porten slog sammen i Luerne. Mændene sprang om i Flammerne. Nogle blev der og krympede sig i en rædselsfuld Død. Andre reddede sig med Ild i Kappen og for skrigende over Gaarden, fægtende med Armene i Luften for de Flammer, som stod op omkring dem.

Hrolf og hans Kæmper kastede deres Kappe, satte Skjoldet for og sprang gennem Baalet. Nogle Lejre Mænd fik ryddet en Aabning i de

blussende Brande; snart stod de alle i Gaarden, hvor Hrøriks Mænd flygtede for Ilden.

Svipdag og hans Brødre fik Bersærkergang, da Ilden sved deres nøgne Lægge. De for som stukne Tyre frem mod de flygtende. Bejglad brølede højt og svang Sværdet, til hans Vej var ren for Mænd og Jærnet mødte Kongshallens Bjælkevæg.

Da Hrolf havde naaet Hallen, fulgt af Drengene og de Lejre Mænd, lød der en Stemme fra en af Lugerne:

— Hvis Hrolf er her, saa hør mit Ord. Jeg dræbte Hroar, fordi han forholdt mig min Fødselsret. Den samme Brøde vil jeg ikke begaa imod dig. Jeg kræver kun en Tredjedel af Riget. Og for at du kan se, at jeg mener det ærligt, byder jeg dig Bod i fulde Kister for din Farbrors Liv.

— Guld er godt til Gave! — raabte Hrolf — Jeg vil tage det altsammen, men først naar du er død.

— Tag Guldet, Mænd! — lød Hrøriks Stemme.

Fra Lugen kastedes der nu Ringe, Halskæder og Spænder. De faldt syngende til Jorden og trillede med gyldne Blink over Gaarden.

Det Syn fik mangt et Hjærte til at bløde; men de stod under Hrolfs Øjne; ikke én af

Mændene bøjede sig efter Guldet. En Træl, som listede en Ring til sig, da den trillede for hans Fod, blev ramt af et Spyd. Han slap Ringen og trimlede med et Skrig til Jorden.

Bersærkerne havde skubbet og hamret saa længe paa Døren, at den brast.

Hallen var tom. Hrolf saa efter, om nogen havde skjult sig. Da sprang den Mand frem, som havde hilst ham ved Navn fra Taarnet.

— Herre — bad han — lad mig sone min Brøde, Hrørik, som du søger, er skjult i sit Skatkammer. Hans Mænd har forladt ham.

Hrolf fandt Hrørik sammenkrøben mellem sine Skatte. Han sprang op og tryglede for sit Liv. Hrolf trængte sine Mænd tilbage og bød Hrørik drage sit Sværd og værge for sig.

Hrørik tog det op fra Gulvet, men han rystede saa stærkt, at han ikke evnede at føre det. Da gik Hrolf ham nær ind paa Livet og huggede ham i Halsen, saa han faldt død om mellem sine Kister. Hrolf bøjede sig, vristede Skjoldungeringen af Hrøriks Arm og satte den paa sin egen.

Da Hrolf kom tilbage til Gaarden, var der fuldt af Lejre Folk. De havde fanget de flygtende Nordmænd. Nogle havde de afvæbnet og var i Begreb med at klynge dem op paa Bjælke-

muren. Andre værgede sig endnu med Ryggen mod Hallens Væg.

Hrolf bød Folkene holde inde.

— De har kun lydt deres Herre. Den, som lægger sit Sværd og gaar frem imod mig, skænker jeg Livet.

De lagde Sværdene, undtagen to Brødre, som havde værget sig bedst. De tøvede og saa paa Hrolf. Men da de først var begyndt at se, kunde de ikke faa Øjnene fra hans Ansigt. Hans Blik holdt dem fast, saa de glemte, hvor de var. Aldrig havde de set en skønnere Helt.

Da stod den ene endelig frem og bad:

— Herre, tag mit Liv eller und mig at beholde det, som du vil. Mit Sværd lægger jeg ikke. Men havde jeg kendt dig før, aldrig havde jeg ført det imod dig.

Hrolf skænkede dem Livet og gjorde dem til sine Mænd. De hed Haklang og Hardrefil og blev siden Bersærker som Svipdag og hans Brødre.

De Lejre Folk trængtes om Hrolf. Han lo til dem, han huskede fra Barn, og takkede dem alle. Han spurgte efter den Mand, som havde lagt Branden ved Porten. Lidt efter kom de bærende med ham; han havde Hænderne indbundne og kunde ikke gaa.

— Aldrig har jeg set nogen saa raphaandet som dig — sagde Hrolf — Hvad hedder du?

— Jeg hedder Hrolf! — sagde Manden og rødmede af Glæde.

— Saa skal du hedde Raphaand og være min Mand.

Hrolfs Øjne faldt paa det Guld, som laa spredt i Gaarden.

— Saml det op! — bød han.

Saa gik han til Hallen, lod Hrøriks Kister bære frem og det opsamlede Guld lægge til det øvrige.

Han gav Hrolf Raphaand først af alle. Saa lod han Svipdag, Bejglad og Hvitsærk tage sig ud, hvad de lystede. Efter dem kom Hromund, Hake og Starolf og siden alle Mænd. Ikke en gik tomhændet bort.

Hrolf stod hos, saa Lyset tændes i deres Øjne og tænkte, at det var den bedste Dag i hans Liv. Saa mange lyse Mennesker havde han aldrig set samlede paa et Sted.

Ikke havde jeg tænkt, min Fædrenearv skulde volde mig saa megen Glæde.

Saa løftede han Armen, krængede Kofteærmet op og viste dem Skjoldungeringen. Da raabte de høje Hyldingsraab og trængtes om ham; alle vilde de røre ved hans Ring.

Tilsidst løftede de ham paa deres Skuldre og

bar ham over Gaarden, gennem Hullet i Bjælkemuren, ud paa Vejen til Byen, hvor Kvinder og Børn stod paa Taa for at se det hele.

Da Ringen lyste i Solen fra den oprakte Arm, jublede de imod den; og Toget gik ned over Stranden gennem den hele By og tilbage igen.

Da Hrolf sad paa Folkets Skuldre, tænkte han paa Hroars Ord: Baaden bærer dig og dine Folk, men du har Baaden i din Haand og vogter dens Skæbne.

Nu var Landet Baaden. Nu bar de ham —

Han saa mod Solen og bad:

— Odin, hjælp mig at vogte deres Skæbne.

Dagen efter drog Hrolf til Skulds Gaard og hentede Hrut hjem til Lejre. Hun var flygtet til Horns Herred, da Hroar dræbtes, og havde boet der siden som en Fange af Hrøriks Naade.

Nogen Tid efter kom Agner Ingildsen hjem til Landet. Han hørte den store Tidende om Hrøriks Død og drog straks til Lejre.

Agner fortalte Hrolf om Ringen og om Hroars Løfte. Hrolf spurgte ham, om han havde bestemt sig nu, saa vilde han opfylde, hvad hans Farbror havde lovet.

Agner bad om Hrut.

Hrolf blev forbavset. Det syntes ham et umu-

ligt Forlangende; han fandt Agner altfor grov og haard til Hrut; men da han saa det Lys, som stod af Agners Ansigt, da han fik hendes Ja, glemte Hrolf sin Uvilje og glædede sig over hans Glæde. Brylluppet blev fastsat til Midsommer.

IX

Det gryr ad Dag. Duggen hænger i Perler under Kvistene. Paa Gærdestagerne om Offerlunden sidder Kragerne og piller sig til Morgen.

Der kommer en Rytter frem i Skovbrynet. Han holder Hesten an og stirrer ud over By og Fjord. Der er Dis paa Jorden og Vandet. Kun Tage og Skibsmaster rækker op af den hvide Em.

Han sidder og falder i Tanker med Haanden paa sin Bjørnebælg; den er surret fast over Sadlen foran ham. Bred og knudret, rund i Ryggen af de svære Skuldermuskler, som bærer Armene, sidder han og luder over den lodne højbenede Hest, som letter paa Forbenene for den tunge Byrde, mens den nipper af det vaade Græs langs Offerlundens Gærde.

Mellem Brynene, graa og frodige som busket Skæg, har Livet pløjet en dyb Fure i den flade Pandeskal. Haaret, mørkt og stridt, gror i tætte Hvirvler af den brede Isse. En Bjørnebrask, der

rejser Børster. Allevegne er der Skæg: Under Øjnene lodner det; i Ørehulen totter det; det vælder om Mund og Hage, skjuler Læberne med vejrslagent Graat, dækker Kæver og Hals. Øjnene ligger dybt i Skygge under Brynets Duske. De er store og brune, tunge af Styrke, som det er svært at bære paa. Der er en Drengs Tro i de Øjne, et Barns Højhed paa den Pande.

Som han sidder der og ser paa Byen og Fjorden, paa det frodig blomstrende Liv, falder der Vemod over hans Sind.

Døden har jeg tjent alle Dage. Min Fosterfader lærte mig den Leg at dræbe. Jeg øvede mig deri og blev en Mester. Jeg gik i store Herrers Sold for at øve min Kunst. Jeg saaede Død omkring mig til min Herres Pris og Ære. Jeg havde Kræfter, som aldrig svigtede, et Sværd, som altid bed. Skulde jeg da ikke dræbe?

Vigtigere er det at lade dem leve, som tjener Livet, end at dræbe dem, der hører Døden til. Det ser jeg nu.

Jeg vil ændre det.

Kun den gode vil jeg tjene med min Arm og mit Sværd. Jeg vil tjene den største. Thi hans Fjende er ogsaa Livets Fjende, og Livets Fjende er Døden værd.

Kong Hrolf er Manden, siger de. Saa ung han

er, er han stærk og god paa samme Tid. I hans Tjeneste vil jeg øve min Kunst.

Her er lyst og mildt, men ingen Fjælde. Det ser ud, som var det altsammen Livet værdt paa dette Sted. Faar jeg mon Brug for Styrke og Sværd?

Lige meget. Jeg vil have Fred i mit Sind. Jeg vil tjene Livet, ikke Døden.

En Dør gaar op i en Gavl af Kongsgaardens Fløj. En Kvinde træder ud i det tindrende Gry.

Hun er høj og slank, hendes Haar næsten hvidt, det er som Sølv i Solen. Saa dejlig en Kvinde har han aldrig set.

Hvad er det, hun trykker mod sin Favn med sine hvide Arme? Hun tager paa det, som var det levende. Det er ikke noget Barn. Nej, et Barn er det ikke.

Hun gaar langsomt op imod over Stien.

Selv Hesten har Øje for det fagre Syn. Den rejser Hovedet fra Græsset, vender Øret til og glipper med Øjet mod Haarets hvide Glans.

Nu ser han: det er Duer, hun bærer mod sit Bryst. Hvide Duer. Hun er tidlig oppe, for hun vil ofre dem ved Morgengry. Odin skal se hendes Gave, saa snart han løfter sit Øje over Skoven.

Saa fagert er Livet, og jeg har kun dræbt.

Havde det været i hans unge Dage, ja faa Aar tilbage, saa havde han vel løftet Kvinden paa

sin Saddel og ført hende fra Lejre som Strandhugstbytte; men nu har Livet lært ham sin Lære. Det kommer frit og række Haanden ud. Da kan man dræbe, men ikke tvinge det.

Saa dejlig en Kvinde, saa mild og lys.

Gerne gav jeg alle mine Sejre, min Styrke og mit Sværd for at have hendes Øjne paa min Vej og hendes Vilje i min Haand.

Da Hrut naar Stien, bliver hun den fremmede var. Hun nikker til Hilsen, idet hun gaar forbi.

Rytteren retter sig i sin fulde Højde. Det duggede Blik, der har saa dybt et Sigte, tager ham om Hjærtet saa fast, at han glemmer at hilse.

Hrut gaar ind i Offerlunden, og Rytteren rider ned ad Stien forbi Kongsgaardens Gavl.

Hallen derinde bag Gaarden er pyntet med Grønt. Omme bag Køkkenhuset sætter Trælle Ved i Stakke. En Galt ligger slagtet i Græsset. En Pige staar hos, tager Tarmene ud og skyller dem i Kar.

Jeg er kommen til Fest, tænker Rytteren og rider videre, til han finder Stalden.

Trællen, som er i Færd med at give Hestene, ser forbavset paa den fremmede, der gaar fra Hest til Hest og syner dem. Han er saa stor og barsk, at Trællen ikke tør spørge. I en tom Baas sætter Rytteren sin Hest, giver Trællen Besked og gaar ud.

Folkehallens Dør staar aaben. Den fremmede gaar ind og sætter sig nederst ved Bordet.

Som han sidder der med Hovedet i sine Hænder, hører han en Lyd fra Krogen.

Der henne, op til Væggen, ligger en Dynge afgnavede Ben. En snavset Haartop over et magert Ansigt med to blaa forskrækkede Øjne kigger op af Bunken og dukker sig i det samme.

Bjarke rejser sig og gaar derhen.

Han sparker til Bunken; den rasler sammen med et Brag. Frem af Dyngen kravler en Dreng med lange løse Bondelemmer. Han holder sig med begge Arme om Hovedet for at værge sig mod Slag. Men da der ingen kommer, giver han sig til at klage og klynke.

— Hvad flæber du for?

— Du har ødelagt min Borg, som jeg lavede mig til Værn imod Mændene. Idag er her Bryllupsfest, saa blir de fulde og dræber mig med deres Kast.

Bjarke drog ham op ved Haaret. Han var lang og mager og rystede af Angst. Det snavsede Haar hang ham ned over Øjnene. Ved enhver Bevægelse, som Bjarke gjorde, tog Drengen Armene til Hovedet for at værge sig.

Bjarke trak ham hen til Bordet og satte ham ned ved sin Side.

— Lad mig løbe! — bad Drengen — Om lidt

kommer Mændene ind for at spise, saa slaar de mig ihjæl.

Bjarke trykkede ham ned i Sædet og lovede at værge ham. Han spurgte ham ud om Hrolf og hans Mænd, hørte om Bersærkerne, som ingen kunde tæmme, og om Hrut, som skulde have Bryllup idag. Han forstod, at det var hende, han havde mødt paa Stien.

Kort efter kom Mændene ind. De var morgentvære og sultne og raabte højt paa Mad.

Ingen ænsede den fremmede nederst ved Bordet.

Da den værste Sult var stillet, fik Mændene Munden paa Gled. De gav sig til at drøfte Dagen og Festen.

En af dem sad med et afgnavet Ben i sin Haand. Han vilde slynge det hen til Benbunken i Krogen. Da opdagede han, at den var tom.

— Hvor er Drengen? — sagde han og saa sig om.

En anden fik Øje paa Høtt, som krøb sammen ved Bjarkes Side.

— Der sidder han.

— Se til du kommer dig væk fra Bordet, Bondehøtt — raabte den første og slyngede ham Benet i Hovedet.

Høtt dukkede sig og vilde liste af, men Bjarke

slog sin Næve i hans Skulder og trykkede ham ned i Sædet.

— Lad mig løbe! — tiggede Høtt.

Bjarke svarede ham ikke og spiste rolig videre.

Nu saa alle paa dem og undredes, hvem den fremmede var, som værgede Bondedrengen.

— Hvem er du? — raabte Bryden, som førte Forsædet med Agners ældste Svend ved sin Side.

Bjarke lod, som han ikke hørte.

Manden maalte hans Bjørnehoved, det svære Skulderhvælv og betænkte sig en Stund. Imidlertid kom et andet Ben susende og ramte Høtt i Panden, saa han gav sig ynkelig.

Atter vilde han ned fra Bænken, men Bjarke slog Næven i hans Laar, saa han ikke kunde røre det.

Bjarke passede sin Mad, men gav fra Øjekrogen Agt paa, hvad der kom susende og fra hvem det kom.

Høtt rørte ikke Maden. Han havde travlt med at vogte paa Benene, naar de kom gennem Luften, for at dukke sig i Tide.

Et af dem ramte Bjarke i Armen. Han sendte Karlen, som havde kastet det, et Blik over Bordet, men sagde intet.

Da greb Høtt ham i Ærmet og hviskede:

— Se det store Laarben! Det slaar mig ihjel.

Agners Mand ved Brydens Side syntes, det var Morskab med den Benkastning. For at gøre Ære af sin Vært, vilde han slaa et Mesterslag. Han havde faaet det største Stykke af Dyret, det med Laarbenet ved, saa tog han nu nøje Sigte og løftede Armen for at slynge det hen.

Bjarke saa op i det samme. Han lagde Brødet og vogtede paa Benet. Da det kom susende langs ad Bordet, rakte han sig, greb det i Flugten og slyngede det tilbage med saa godt Sigte, at det traf Karlen i Skallen, og saa hvast, at han faldt bag over og var død.

Alle sprang op og raabte i Munden paa hverandre.

Bryden rejste den faldne og saa, at han var død. Mændene nærmede sig truende, hvor Bjarke sad; men han blev siddende, lod som om intet var sket og saa paa dem med sine brune Øjne under de graa Brynduske.

De, som stod saa nær, at de fik set hans Blik, turde ikke gøre ham noget; men de, der stod bag, raabte højt og krævede hans Navn, som havde brudt Gæstefreden.

— Hvem er I? — spurgte Bjarke.

— Kong Hrolfs Mænd. Bedre var det for dig, om du aldrig havde sat dine Ben hos os.

— Enten er det Løgn — sagde Bjarke — at I er Hrolfs Mænd. Eller det gamle Ord lyver, der

siger, at som Herren saa er hans Svende. Kongens Mænd har andet at tage vare end at slaa Ben paa en værgeløs Bondeknøs.

— Hvem vi er, skal du snart faa Syn for, — sagde Bryden — for her er øvet Manddrab, og det kan ingen ringere dømme end Kongen selv.

Han sendte en Svend med Bud til Kong Hrolf og bød de andre samle sig om Døren, at den fremmede ikke skulde undslippe.

Bjarke satte sig godt til rette for at spise færdig og bød Høtt, som græd og vilde hen i sin Benkrog, at blive, hvor han var.

Lidt efter kom Svenden tilbage med Bud fra Hrolf, at den ukendte Gæst skulde fremstille sig for ham.

Bjarke rejste sig, hængte Sværdet om, tog Høtt i Armen og trak ham med sig ud af Hallen.

Da Svendene saa Bjarke i fuld Størrelse, veg de til Side. De havde aldrig set en stærkere Mand.

Bjarke gik over Toften med Høtt ved Haanden, fulgt af Bryden og hans Svende.

Da Bjarke naaede om Gavlen, saa han, at Kongens Mænd var i Færd med Vaabenleg i Vænget. Flere Par var ude samtidig. De andre havde slaaet Kreds om dem og hidsede de stridende.

En ung Mand ragede op over de andre. Han

havde et magert Ansigt under et stort Haar, en smuk nygjort Brynje og keltisk Sværd.

Det er Brudgommen, tænkte Bjarke; thi Manden var den stateligste og bedst klædte af dem alle.

Et Stykke fra fik han Øje paa den hvidhaarede Kvinde, som havde hilst ham paa Stien.

Hun stod med korslagte Arme og saa venligt til ham, som vilde hun sige: det var jo dig, jeg saa imorges.

Bjarke blev tung om Hjærtet. Bedre var det, om han ikke havde set hende. Han skottede til Agner og tænkte: Du er yngre end jeg og skønmere at se til; men jeg magtede dig vel.

Bjarke glemte sit Ærende for at se paa Hrut og hendes Brudgom. Han havde den største Lyst til at gaa hen og æske ham ud.

I det samme vendte Mændene sig mod Hallen. Da han fulgte deres Blik, saa stod der i Dørgabet en lyshaaret bredskuldret Mand med Hovedet rejst som en ædel Hest, der lytter.

Aldrig havde han set saa stærke og saa levende Øjne. De var graa, fulde af Blik og stod frem for Laagene, som om de ikke taalte nogen Hindring. Det var, som straalede de af Lys og Varme paa samme Tid. De blændede ham næsten. Han følte sig saa tryg til Mode, som var

han kommen til en god Ven, der kendte ham til Bunds og saa ham helt ind i Sjælen.

Det er den Herre, jeg søger. Ham vil jeg tjene.

Ogsaa Hrolf havde set nøje paa Bjarke, paa Hvirvelhaaret, der stod til Vejrs fra Bjørnebrasken, paa de lodne Ører, de brune Øjne med det tungsindige Blik og paa den brede Ryg, som var rund af Styrke.

Hromund og de andre, som stod nærmest ved, gav sig til at fnise ad Parret: en gammel Hanbjørn med et Bukkelam ved Haanden. Men Hrolf saa, hvor lys han var trods Skæggets skumle Mørke.

— Hvorfor dræbte du Manden? — spurgte han.

— Fordi han slog den værgeløse.

— Var du da sat til at værge ham?

— Jeg værger, hvor det gøres nødig.

— Det kalder jeg et mandigt Svar.

Hrolf vendte sig mod Agner, der stod med Haanden paa sit Sværd og saa vredt til Bjarke.

— Manden ligger paa sine Gærninger — sagde Hrolf.

Men Agner traadte frem og krævede Bod.

— Hvad Bod giver du min Gæst for hans Mand? — spurgte Hrolf.

Bjarke løftede Brynene og saa hvast paa Agner.

— Lad ham tage Liv for Liv, hvis han kan.

— Det finder jeg ret og billigt — svarede Hrolf — og du er ikke for ringe en Mand til at kæmpe mod en Jarlesøn.

Han maalte Bjarkes Skulderhvælv, de tunge Arme og de korte fasttømrede Ben.

— Du har svære Kræfter, men Agner har første Hug.

Saa slog Mændene Kreds. Hrut stod mellem de forreste ved Hrolfs Side.

Bjarke gjorde Hjelmen fast, stillede sig ret og ventede rolig paa Hugget.

Agner maalte med sammenknebne Øjne, hvor Bjarke skulde have det, gik saa et Skridt frem med Sværdet i begge Hænder og drev det mod hans Hjelm, saa det sang i Luften.

Hjelmen skreg for Hugget og kløvedes; men Bjarke rørte sig ikke, skønt Sværdet naaede Issen og slog Blod af en bred Skramme.

Nu var det Agners Tur.

Han stillede sig op for Bjarke og smilede, for at alle kunde se, at han hverken var skuffet over sit Hug eller bange for at møde Bjarkes.

Han var et halvt Hoved højere end Bjarke, dertil meget slankere og noget løs i Kroppen.

Jeg kan ikke naa at skille dig ved dit Hoved,

tænkte Bjarke; men den skønne Kvinde skal du alligevel ikke faa.

Blodet drev ned i Bjarkes Skæg fra Saaret i hans Isse; men han ænsede det ikke mere, end om det havde været Sved.

Han gik frem med Sværdet i begge Hænder for at øve den Kunst, som han var Mester i.

Agner stod lang og smækker og saa ned paa ham, smilende af Overmod og ung Styrke.

Det blir dit sidste Smil, tænkte Bjarke og drev Sværdet mod Agners Side lige under Ribbenene. Det bed i Brynjeringen, gik igennem og delte Kroppen over Bæltestedet, saa Agner vaklede og segnede om i Græsset, mens Blodet sprang frem af hans Side og Tarmene vældede ud.

I Græsset strakte Agner sig, som lagde han sig til rette for at sove. Den ene Arm trykkede han mod det aabne Liv for at dække sin Nøgenhed; den anden lagde han under sit Hoved som for at hvile bedre . Han trak de lyse Bryn sammen, drog Overlæben op og lo, som om Sværdet havde kildet ham i Siden. Midt i Smilet blev hans Øjne brustne. Latteren blev til en dump Rallen, og Hovedet faldt fra Armen ned i Græsset.

Da Agners Mænd saa, at han var død, sprang de op og vilde dræbe Bjarke; men Hrolf, der havde set, at alt gik ærligt til, holdt dem tilbage.

— Hvad hedder du? — spurgte han, forbavset over Bjarkes Styrke.

Bjarke tørrede sit Sværd for Blodet, upaavirket af Mændenes Vrede.

— Bjarke.

— Og hvad er dit Ærende?

— At søge Tjeneste hos Kong Hrolf.

— Hvorfor vil du tjene ham?

— Rygtet gaar, at han er den største. Og du er lysere og skønnere, end nogen jeg har mødt.

— Vil du da være min Mand?

— Ja, Konge, til min sidste Stund.

Blodet fra Issen flød nu saa stærkt, at det drev fra Skægget ned i Græsset. Bjarke ænsede det ikke, men Hrolf saa, at han begyndte at blive hvid i Ansigtet.

I det samme traadte Hrut til. Forsigtig løftede hun den kløvede Hjelm af Bjarkes Hoved. Dens Rande sad fast i Saaret; men Bjarke tænkte ikke paa Smerte. Han saa med sine tunge Øjne paa hendes hvide Arme og sukkede som en fangen Bjørn.

Hrut lod ham knæle ned i Græsset, vaskede hans Isse og forbandt hans Hoved.

Han følte Trykket af hendes blide Hænder i sit Hjærte.

Hvilken Fryd at være saaret, tænkte han, naar hun staar hos og læger med sine Hænder.

Da hun var færdig, tog han hendes Haand i sin og sagde:

— Saa god er du, Kvinde, at du læger den, som dræbte din Fæstemand.

Hrut rødmede og trak Haanden til sig; men Hrolf læste i Bjarkes tunge Øjne og sagde:

— Vi finder vel en anden Fæstemand til Hrut.

Bjarke blev hos Hrolf og fik Sæde blandt hans Bersærker næst Svipdag og hans Brødre. Han valgte Høtt til sin Svend, lærte ham Vaabenbrug og Brydning.

Høtts Kræfter øgedes daglig og med dem hans Mod.

Engang fældede han en Bjørn, som han mødte alene i Skovens Tykning. Det var en gammel Hanbjørn, tirret af Smerte, fordi den gik med en Pilespids imellem sine Skuldre.

Bjørnen gik paa ham og tvang ham til at prøve Favntag. Høtt stod sig og fik sin Kniv jaget op i dens Bug. Bjarke kom til, saa Bjørnen ligge fældet og bød Høtt drikke af dens varme Blod. Det gav Styrke.

Da Hrolf fik Nys om Høtts Bedrift, lod han ham kalde og sagde, at han vilde optage ham i sin Hird.

— Du skal have et nyt Navn — sagde Hrolf

— siden der ikke er mere tilbage af den gamle Høtt.

Saa gav han ham Sværdet Gyldenhjalte og kaldte ham Hjalte derefter.

Men Bjarke, som havde vundet Hruts Hjærte, gav han sin Søster til Ægte og skænkede dem tolv Gaarde til Underhold.

X

Hrolf saa Hjartvar og Skuld komme op fra Fjorden en klar Frostdag, da han gik i Vænget mellem sine Heste.

De gik tæt og talte ivrig sammen, med Følget saa langt bag sig, at Folkene intet kunde høre. Da de blev Hrolf var, tav de, fjærnede sig nogle Skridt fra hinanden og hilste op med Haanden.

De har vigtigt Ærende, tænkte Hrolf og gik dem i Møde.

Hjartvar var bleven graa i det sidste Aar efter Hroars Død; og Ansigtet var gult, som bar han paa en snigende Sygdom. Skuld derimod var rank og bred. Hun bar sit Hoved højt og traadte fastere end nogensinde.

Altid var de mørke, tænkte Hrolf, men aldrig mere, end naar de smiler som nu.

For hvert Aar der gaar, tænkte Hjartvar, bliver han skønnere og stærkere.

Han bøjede Hovedet over sin Smerte og smilede til Hilsen.

Efter Middag bad Hjartvar Hrolf om en Samtale. Da Vejret var klart og stille, gik han og Hrolf og Skuld ad Stien op mod Skoven for at være uforstyrrede.

De tav længe. Endelig sagde Hjartvar:

— Hvad jeg vil sige dig idag, kære Frænde, er en Sag, som jeg længe har haft paa Hjærte. Jer er ikke længer ung og træt af at færdes ude. Nu synes mig Tiden kommen til at gøre mig godt for al den Uret, jeg har lidt, siden jeg var ganske ung.

Han standsede og trak Vejret dybt uden at se paa Hrolf. Hans Læber var hvide; og det kunde høres paa hans Stemme, at han talte ud af mange Aars Bitterhed.

— Jeg var Søn af Hjartgejr, Halfdans ældste. Jeg kom tilbage med Bud til hans Brødre, Hroar og Helge, efter hans Død. Jeg krævede Ringen, men fik hverken Ring eller Gods af min Faders Brødre. Saa ung jeg var, bøjede jeg mig taalmodig og gjorde mig til Helges Mand. Taalmodig fulgte jeg ham gennem Aarene. Din Fader var skøn og stærk som du, men han var lunefuld og kvindekær.

Hrolf løftede Øjnene paa ham; men Hjartvar undgik hans Blik.

— Jeg saa hans Fejl og bar over med dem i mere end tyve Aar.

Hrolf lyttede efter Klangen i hans Stemme. Der er Svig i ham, tænkte han, og der har altid været. Deraf er han mørk.

— Stundom var det svært at være din Faders Ven; men jeg var det bestandig. Om han havde levet længe nok, havde han sikkert lønnet mig den Dag, jeg var træt af Udfærden. Ogsaa Hroar havde vel hædret mig, om han havde levet. Nu kommer jeg til dig, som har arvet begge Brødrene, og spørger, om du vil gøre mig godt i deres Navn og lønne mig som din Svoger.

Skuld havde været tavs. Nu blandede hun sig i Talen og sagde:

— Husk, Hrolf, at om ikke Hroar havde knæsat dig, saa havde Retten været Hjartvars, ikke din.

Hrolf standsede og saa fra Skuld til Hjartvar. Hun mødte hans Blik uden Sky, med hævet Hoved, men Hjartvar kneb Laagene sammen, som han plejede.

— Hvad ønsker I af mig?

— Skjoldungeringen eller Del i Riget — svarede Skuld.

Hrolf betænkte sig en Stund.

Om jeg giver Jer, vil I kræve mere og bestandig mere. I er født mørke, og jeg tror Jer ikke.

Men selvom jeg kunde gøre Jer lyse nu ved Gave —

— Jeg kan det ikke — sagde han — Ringen har jeg arvet, tabt og vundet tilbage i Kamp. Det var Hroars Vilje, at jeg ikke maatte skille mig ved den. Og Riget —

Han strakte Haanden frem imod dem og sagde stille:

— Jeg, som bærer det i min Haand og vogter dets Skæbne, — hvorledes tør jeg skille, hvad der hører sammen?

Skuld saa ondt til ham og tænkte paa den Dag, da Helge bar ham i sin Arm over Gaarden og dækkede ham mod hendes Øjne. Da ønskede hun Hrolf en tidlig Død.

Medens Hrolf saa paa hende, kom ogsaa han til at tænke paa Døden; men han vidste ikke, at det skyldtes hende.

— Odin vilde, at det blev mig, som skulde vogte. Hvis jeg dør en tidlig Død, saa bliver det Hjartvars Lod.

Hjartvar saa hastig paa ham og mødte det samme Blik, som Helge sendte ham, da han paa Upsalfærden krævede Troskabseden. Han følte, at han blev bleg om Læben, og tog Blikket til sig i en Hast.

— Er det alt, — spurgte Skuld — hvad Hjartvar kan vente sig i Løn af dig, fordi han tjente

din Fader i saa mange Aar, og for sin Førstefødselsret? — Er det alt, hvad du under din Søsters Mand?

Hrolf vendte sig mod Hjartvar, som var det ham, der havde talt.

— Riget kan jeg ikke dele; men Østergøtland, som er uden Styrer, vil jeg byde dig til Jarledømme, om du vil være min Mand.

Hjartvar tog imod det med Tak, og derved blev det.

De gik tavse hjemad.

Hrolf tænkte over de Ord, der var faldet imellem dem. Og han tænkte med Sorg paa det Mørke, han havde set ind i gennem deres Blik.

Da de kom ud af Skoven, gik Solen just bag Bakkerne i Vest. Det svindende Lys laa i gyldenrøde Striber fra Jordens Kant til Himlens Tinde.

Hrolf standsede betagen.

— Se dog hvor skønt! — Maa vi ikke glædes over Livet.

Hjartvar skottede til ham med Nid i Hjærtet for den lyse Glæde, som straalede tilbage fra hans Øjne. Men Skuld lo haardt og sagde:

— Du glemmer, at Døden lurer bag det hele.

— Døden — — sagde Hrolf for sig selv og tænkte paa det lysende Vænge.

Bjarke og Svipdag stod sammen i Vænget og

saa Hrolf komme tilbage fra Skoven mellem Hjartvar og Skuld.

I det gyldne Aftenskær lyste Hrolfs Ansigt af forklaret Højhed.

Bjarke sagde tungt:

— Jeg frygter for Hrolfs Liv.

— Hvorfor?

— Han ser ud, som den der staar ved Maalet.

— Hvilket Maal?

— Hvor længe hænger moden Frugt ved Træet? — Den, som er uden Lyde, kan ikke trives i Menneskers Kreds.

Svipdag saa længe paa Hrolf. Saa sagde han:

— Odin taaler ikke, at Mennesker har for stor en Lykke. Det har jeg ofte set.

— Vi maa værge ham vel! — sagde Bjarke og gik Hrolf i Møde.

Ved Julegildet var Hrolf stille, lys og mild som aldrig før.

Han samlede sine Mænd før Maaltidet, gik med dem til Vaabenrummet, lod en Kiste aabne og delte Guldet imellem dem, som ventede han, at Døden snart vilde skille ham fra dem.

Mændene var glade og støjende. Kun Bjarke var alvorlig og skottede hemmelig til Hrolfs Øjne.

Da Galten var spist og Mændene bredte sig

over Bordet, mens Hornene gik flittig rundt, rejste Hjartvar sig og forkyndte, hvad der var sket, at Hrolf havde givet ham Jarledømme i Østergøtland.

— Jeg er Hrolfs bedste Ven, som jeg var hans Fader Helges — sagde han — Ingen staar ham nærmere, eftersom jeg baade er hans nære Frænde og hans Søsters Mand. Jeg venter, at Hrolf vil vise mig det samme Venskab, som hans Fader undte mig, og som Pant derpaa tager jeg Jarledømmet af hans Haand.

Hjartvar havde tænkt meget over det Blik, der lignede Helges. Han følte, at det havde set i hans Sind og søgte nu med Ord at slette ud, hvad Blikket havde virket.

Hrolf saa paa ham og tænkte: Hvorfor siger han mon alt dette?

— Jeg priser dig lykkelig, Hrolf, at du i saa ung en Alder har vundet Rige, Ring, Guld og Hæder. Ingen Høvding jeg har kendt, var saa elsket af sine Mænd. Jeg, der ikke naaede, hvad jeg drømte om i min Ungdom, jeg priser dig som Odins Yndling fremfor alle Mænd — du, som har faaet alt, hvad Mennesker kan ønske sig.

Mændene sprang op og slog paa deres Skjolde; og mangen tænkte i sit stille Sind, at han havde gjort Hjartvar Uret.

Hrolf selv blev glad over de venlige Ord. Var det virkelig lykkedes tilsidst at gøre Hjartvar lys?

Han vendte sig imod ham med Drikkehornet i begge Hænder; men idet han mødte Hjartvars Smil, gik der et iskoldt Pust over hans Hjærte; og da han strejfede Skulds Øjne, saa han, at hendes Ansigt var mørkere end nogensinde under de sammentrukne Bryn. Bedrøvet vendte han sig fra dem og satte Hornet ned uden at drikke.

Mændene drøftede nu højlydt, hvad der hører til, for at en Mand kan kaldes lykkelig; og alle var enige om, at Hjartvar havde talt ret: Hrolf var lykkeligere fremfor nogen Høvding, de havde hørt om.

Da rejste Svipdag sig og sagde:

— Ogsaa jeg har kendt Hrolfs Fader, Kong Helge. Han var stor og skøn og elskede dig højt, Kong Hrolf.

Han vendte sig til Hjartvar:

— Husker du, da Helge krævede os og vi alle svor Troskabseden mod hans Søn?

Hjartvar nikkede, men saa ikke op.

— Ogsaa jeg mener, at Hrolf har naaet Tinden; men Troskabseden erindrer mig om, at der venter Hrolf en Bedrift, som hans Faders Minde kræver af ham. Helge vilde befri din

Moder Yrsa fra Kong Adils' Haand, fordi hun havde det ondt og var aldrig glad. Men Odin undte ham det ikke. — Hrolf, det sømmer sig for dig at fuldbyrde, hvad din Fader ikke naaede.

Hrolf rejste sig og sagde:

— Min Moder mindes jeg kun dunkelt. Hrut var mig i Moders Sted, fra jeg var ganske lille. Men er det saa, at Yrsa lider ondt af Kong Adils, er det saa endnu, at hun aldrig er glad, da vil jeg befri hende med List eller Vold. Jeg takker Svipdag, at han mindede mig derom, og jeg vil drikke et Dragebæger derpaa, at jeg vil rejse til Kong Adils' Gaard og erfare af Yrsas egen Mund, hvad der er hendes Ønske. Som det er, saaledes vil jeg handle.

Mændene raabte Bifald, mens Hrolf drak Bragebæger, og slog paa deres Skjolde. De havde siddet hjemme saa længe og kun øvet Vaabenbrug i Leg. Et Tog til Adils af Upsala, det var Æventyr og Kampe og Guld.

Da der var bleven Ørenlyd, sagde Svipdag:

— Jeg raader dig, Hrolf, at gøre som din Fader. Tag kun faa udvalgte Mænd med dig. Ellers vil Kong Adils fatte Mistanke til dit Besøg, og du vil ikke faa din Moder i Tale.

— Jeg vil gøre, som du siger. Straks i det nye Aar vil jeg drage herfra.

Mens Mændene tømte Hornet derpaa, saa Skuld over paa Hjartvar. Han fangede hendes Blik og forstod dets hemmelige Tale, men slap det straks.

Da Hrolf kort efter rejste sig fra Bordet og Mændene med ham, søgte Skuld nær til Hjartvar, men han undgik hende.

Da Kvinderne brød op for at gaa til Ro, sendte Skuld hemmelig en af sine Trælle ned i Byen. Hun hilste Godnat til Hrut og de andre og gik til sit Kammer i Gæsteføjen; men hun sad oppe og ventede, indtil Trællen kom tilbage fra Byen med en kappeklædt Kvinde.

Det var den Trælkvinde, som havde været Hrolfs. Nu havde hun sin egen Hytte ved Havnen blandt de andre Kvinder, hvem ugifte Mænd besøgte.

Hun havde mange Venner i Kongens unge Mandskab. Blandt dem var Hjalte.

Der gik ofte hemmeligt Bud mellem hende og Skuld, som brugte Kvinden i Ærender, hun ikke turde betro nogen ærlig Mand. Skuld lønnede Trælkvinden for hver hemmelig Tidende, hun bragte, om hvad der foregik i Hrolfs Gaard.

Skuld talte med Kvinden i Mørke, og Trællen fulgte hende tilbage, uden at nogen lagde Mærke dertil.

Da Hjartvar kom fra Gilde, laa Skuld vaagen

i Sengebænken. Hun vilde betro ham, hvad der var sket; men han var overmaade søvnig og vilde hverken høre eller tale. Han lagde sig om paa Siden og lod, som han sov. Da forstod Skuld ham og lo haansk ad hans Fejghed.

Trælkvinden havde Venner ogsaa blandt de farende Købmænd. En af dem agtede sig til Upsala; og faa Dage efter red han fra Lejre med sine Varer. Kvinden havde givet ham en hemmelig Tidende med, som kunde skaffe ham Adgang til Kong Adils selv, og som Kongen sikkert vilde lønne ham rundeligt for.

XI

Hrolf red over Isen med sine elleve Mænd. Det var alt hans Følge til Kong Adils' Gaard.

Han holdt stille paa Brinken og saa ud over Fyris Sletten, da en Mand med en bred Hat lavt over Panden kom hen imod ham fra et Bondehus.

Manden var gammel, men høj og rank. Han hilste Hrolf, som om han kendte ham og sagde:

— Jeg varer dig mod Kong Adils. Han har faaet Nys om dit Komme.

Hrolf saa forbavset op og spurgte:

— Hvem er du?

— Jeg hedder Hrane; hist ligger mit Hus.

Svipdag og Bjarke red hen til Hrolf.

Svipdag saa opmærksomt paa Bonden og sagde:

— Jeg mindes at have set dig før.

— Det er muligt. Jeg har huset mange, som kom langvejs fra over Isen.

Resten af Mændene red nu til, og Bjarke sagde:

— Adils har faaet Nys om Færden. Jeg raader, at vi skjuler Hrolf imellem os.

Hrolf vilde ikke høre derom; men de trængte alle ind paa ham, at han ikke unødig maatte udsætte sig for Adils' Rænker.

Hrolf skiftede Kofte og Kappe, fik anden Hjelm og andet Sværd, at ikke hans Vaabens Pragt skulde røbe ham.

Saa red de frem til Adils' Gaard med Svipdag og hans Brødre i Spidsen og Hrolf imellem sig.

Da de naaede Porten i Bjælkemuren, raabte de til Vagten, at de var Sendebud fra Kong Hrolf i Lejre. De kom med Gaver til hans Frænde Kong Adils.

Vagten lod dem ind.

De red over et øde sneklædt Toft og stod foran endnu en Bjælkemur, som Adils havde ladet bygge, efter at Svipdag var draget af hans Tjeneste.

Her bestod Vagten af flere Mænd. Den øverste af dem var en af Adils' Huskarle.

Han synede Svipdag og hans Følge nøje. Da han hørte, hvor de kom fra, turde han ikke afgøre Sagen paa egen Haand, men lod dem vente.

Det varede en Stund, før Manden kom tilbage.

Han lod Porten aabne og sagde, han havde Befaling til at føre dem for Kong Adils.

De red ind i en Gaard med Staldfløje paa hver Side. Nogle Staldkarle kom ud og tog imod Hestene.

Hrolf og hans Mænd vogtede nøje paa Fløj og Dør, at de kunde finde deres Heste igen, om noget uventet skulde ske.

Fra Gaarden kom de gennem en Forhal ud i en lang Gang, som førte til en Dør, der havde et tæt Forhæng af Tæpper.

Huskarlen trak det til Side og lod dem gaa ind foran sig, én efter én.

De stod i en mægtig Hal, baaren af Træsøjler. Lyset kom ned fra Glugger i Taget; men i den bageste Halvdel var de blændede, saa der var næsten mørkt.

Først kunde de intet levende se. Saa hørte de Klirren af Vaaben dybt inde; og nu skimtede de brynjeklædte Mænd ved to lange Borde, der inderst ved Gavlvæggen var forbundne ved et kort Tværbord.

Svipdag traadte frem for de andre og raabte:

— Er Kong Adils her til Stede?

En dyb syngende Stemme lød tilbage inderst fra Hallen.

— Jeg er Kong Adils. Hvem er du, som spørger?

— Jeg er Svipdag, som tjente dig en Tid. Jeg og mine Brødre og flere af Kong Hrolfs Mænd bringer Hilsen og Gaver fra Lejrekongen til den, som har hans Moder til Ægte. Byd Lejde for mig og mine elleve Fæller, saa skal jeg komme nærmere.

— Hvad spørger du om Lejde? — De, som bringer Hilsen og Gaver fra min kære Frænde Hrolf, er hædrede Gæster til enhver Tid.

Mændene gik nu frem mellem Søjlerne, til de naaede Bordet.

Da saa Hrolf Adils sidde i sit Højsæde ved Tværbordet inderst mod Væggen.

Han var meget høj og meget skulderbred, men underlig flad over Brystet og gammel at se til. Han ravede i Sædet, som om han var drukken eller Overkroppen for tung at bære.

Issen var høj og blank; men over Øret sad Haaret i hvide Lokker, og Skægget hang i lange hvide Duske midt ned paa Brystet.

Overlæben var kort og skægløs. Det lange rolige Ansigt havde et troskyldigt, næsten barnligt Udtryk. Han havde meget lange Arme, som han støttede paa Albuerne og rakte frem med udspilede Hænder, naar han talte.

— Se, Goddag, Svipdag! — sagde han venligt og slog ud med Haanden — Nu kender jeg dig først. Mit Syn er ikke længer godt og taaler daar-

lig Lys. Derfor er Gluggerne lukkede. — Se, der er Bejglad med alle sine Knuder i Behold — og Hvitsærk med de lange Knogler! — Velkommen, Brødre, og alle I andre gode Mænd tillige!

Han bød dem Plads ved Bordet tilhøjre, paa den tomme Bænk, der vendte ind mod Hallens Midte, hvor Baallejet var.

Svipdag og hans Brødre satte sig øverst, derefter Bjarke og Hjalte med Hrolf imellem sig.

De beholdt Vaabnene hos sig og gav nøje Agt paa alt.

Svipdag kom frem med Gaverne. Der var Sværd og drevne Skjolde, og alt var det guldbeslaaet; thi Adils var kendt som en guldgrisk Mand.

Vaabnene gik fra Haand til Haand, til de naaede Kongen. Han saa paa dem, vejede dem i Haanden og priste Hrolfs Gavmildhed.

Medens Svipdag bragte Hrolfs Hilsen til Kong Adils, kom to Trælle ind og heldte tørre Træsplinter og Beg paa Langilden, der ulmede i Lejet mellem Bordene.

Det knitrede hurtig op. De røde Smaaflammer spillede med Lys og Skygge over de langskæggede Ansigter paa Bordets Vægside.

Trællene bar Favnestykker paa Ilden, og der blev hurtig lunt.

Lidt efter kom Kvinderne med Maden.

Der blev spist i Tavshed nogen Tid. Saa sagde Adils, at han aldrig havde set Kong Hrolf, men hørt ham vidt berømme. Nu vilde han vide af hans Mænd, hvorledes Hrolf saa ud, hvad Slags Mand han var og om han holdt Maal med sit Ry.

— Hrolf er høj og lyshaaret, — sagde Svipdag — han har Læber, som blusser, og Øjne, der er graa og straaler.

Han vilde tilføjet, at Hrolf havde Rejsning som en ædel Hest; men Bjarke, der frygtede, at han allerede havde sagt for meget, rømmede sig i det samme, og Svipdag sagde i Stedet:

— Næsen er lille og kroget.

Bejglad, som intet forstod, saa forbavset op.

— Lille og kroget? — sagde han med sit tykke Mæle — nej, lang og stor og lige er Hrolfs Næse.

Adils saa smilende fra den ene til den anden:

— Kender Hrolfs Mænd ikke deres Herres Ansigt?

— Vist saa! — tog nu Hrolf selv til Orde — men Sagen er, at Mænd vil gerne prale med deres Herre. Sandheden er den, at Hrolf vel er rankvoksen; men han er ingen smuk Mand; og hvad hans Øjne angaar, er de, som Øjne flest. Jeg vil kalde ham en middelmaadig Mand i alle Henseender.

Hvitsærk rørte paa sine Kæmpeknogler og sagde sagtmodig:

— Naar Hrolf smiler med sine hvide Tænder, er det som Sol i Hallen.

— Det er Hvitsærk med hans sorte Hestetænder — han synes, at alle andre Tænder skinner. Hrolfs er som Tænder flest. Og hvad mærkeligt er der ved hans Smil?

— Naar man ser Hrolf smile, — sagde Haklang nidkært — faar man Lyst til gode Gærninger. Saadan gik det mig, da jeg saa ham første Gang ved Hrøriks Fald.

— Og hans Stemme er dyb og bløđ og varm paa samme Tid, som var det Hjærtet selv, der talte, — sagde Hardrefil med blanke Øjne — Han siger det, man synes, man kender selv, men skønnere og klarere, end nogen anden Mand kan sige det.

— Hvad er det for Snak? — sagde Hrolf — Sandheden er, at Hrolf taler meget lidt og meget forsigtig, som enfoldige Folk, der ikke gerne vover sig ud. Men Hardrefil er Skjald i Smug og lægger af sit eget Sind i, hvad han ser og hører.

Adils saa opmærksomt paa Hrolf og spurgte:

— Hvem er du, som taler ilde om din Herre, mens alle andre roser ham?

— Jeg er Hrolfs Navne, og jeg har ikke Aarsag at rose ham for Vid, siden han har givet mig

et Øgenavn. Han kalder mig Hrolf Raphaand, fordi jeg var lidt hurtigere paa Haanden end de andre, da han stod foran Hrøriks Bjælkemur og ikke vidste Raad for at tænde den i Brand.

Adils saa længe paa ham og spurgte de andre Mænd, som endnu ikke havde talt.

Hromund priste Hrolfs Haandtryk.

— Han tager den hele Haand i et dvælende Tag. Et Haandtryk af ham er som en Gave.

— Det er sandt — sagde Hake — og saa er der det ved Hrolf, at han er aldrig gladere, end naar han giver. Jeg vil næsten sige, at Hrolf er forfalden til at give, som andre er kvindekære eller forfaldne til at drikke Mjød.

— Ja, det er sandt — sagde Starolf og strakte sin lange Krop over Bordet for at naa Adils' Øjne — Man behøver knap at se paa Guldet, før han giver det. Jeg skulde næsten sige, han er gladere ved at give Gaven end en anden ved at tage den imod.

— Ja, — sagde Hrolf Raphaand — for Hrolf kender ikke større Fryd end at gøre Mennesker glade. Jeg skulde næsten sige, at Hrolf bedømmer Tingene efter, hvad de duer som Gave.

Hjalte rettede sig op og saa ind i Ilden, mens han talte.

— Er man tung i Sind, og Hrolf lægger sin Haand paa Ens Skulder, da aabner man sit

Hjærte for ham, og Sorgen synes ringe, mens man siger den. Man gaar glad bort og ønsker at give sit Liv for saa stor og ædel en Helt.

Adils saa paa Bjarke og sagde:

— Og du, som synes mig den stærkeste og betydeligste af Hrolfs Mænd, — hvad siger du?

Bjarke saa hvast paa Kongen under Brynduskene og sagde:

— I Hrolf er der ingen Svig. Den, som tjener ham, tjener Livet og Lyset. Dermed er alt sagt.

— Efter det, vi har hørt, — sagde Adils og rakte sig paa Albuerne over Bordet — maa Hrolf jo være den ypperste af alle Mænd. Fortæl mig nu om hans Bedrifter. Man kender Træet af dets Frugter; og det fejler næppe, at saa stor en Mand maa have øvet mangen Stordaad.

— Det maa huskes, — sagde Svipdag — at Hrolf er ganske ung endnu. Dog skal du vide, at han som attenaarig for i Kelternes Land, indtog Byer og Øer og vandt baade Guld og Hæder.

— Det har andre gjort før ham. Men lad os høre om en Stordaad, han har øvet uden Hjælp af sine Mænd. En berømmelig Holmgang eller saa.

— Nogen Holmgang er ikke hændet ham endnu. Men Hrolf er den første i alskens Vaabenbrug og kan maale sig med enhver af sine Mænd.

— Det er sandt, — raabte Mændene i Munden paa hverandre.

— Det er ringe, hvis en Høvding ikke holder Maal med sine Mænd. Men sig os noget, hvoraf det kendes, at han ogsaa holder Maal med sit Ry.

— Han kom hjem til Lejre, — sagde Haklang — da Hrørik havde dræbt Hroar og taget Borgen og Byen. Jeg var selv med, for jeg var Hrøriks Mand, til jeg havde set Hrolf. Med en Haandfuld Mænd satte han Ild paa Muren, indtog Byen og dræbte Hrørik med sin egen Haand.

— Var det ikke dig, Hrolfs Navne, — spurgte Adils og vendte sig mod Hrolf — som lagde Ilden?

— Jo, Konge, du har Ret. Hrolf saa kun til og vidste ikke Raad for Ilden, men jeg —

— Dræbte han ikke Hrørik med sin egen Haand? — spurgte Haklang hidsig og glemte, hvem det var, der talte.

— Jo, men Hrørik krøb mellem sine Kister og var saa bange for sit Liv og sine Skatte, at han tabte Sværdet af sin Haand.

— Kunde Hrolf for, at Hrørik var fejg? — Hrolf hævnede sin Fosterfader, som han burde.

— Det, vi har hørt, — sagde Adils — synes mig ikke større, end hvad mange og ringere Mænd har gjort før ham. Saa vidt jeg skønner,

er Hrolfs Bedrifter øvede ikke af ham, men af hans Mænd.

— Ja, Konge, — sagde Hrolf — det er netop Sagen. Hrolf har ingen Stordaad øvet; men Odin skænkede ham de bedste Mænd.

Bejglad saa ond ud af sine stikkende Øjne; og det begyndte at sitre i hans Pandeknuder. Han kunde ikke rumme, at Hrolf sad og talte imod sig selv; han havde røbet det hele, om ikke Hvitsærk havde lagt sin Arm paa hans og hvisket til ham.

Da vendte Bjarke Øjnene mod Hrolf og sagde:

— De bedste Mænd vælger den bedste Herre. Det er hans Blik, som yngler i deres Sind. Han er Fader til deres Daad.

Adils saa paa Hrolf og sagde:

— Det er Skade, at Kong Hrolf ikke selv er med. Nu ved jeg ikke, hvem af Jer jeg skal tro. Enten Svipdag og de andre, som holder paa, at Hrolf er den ypperste af Mænd, eller dig, som mener, at din Herre kun er en middelmaadig Mand. — Sig mig nu du, Hrolf Raphaand, som synes strengere i din Dom end andre, hvilken Dyd anser du for den største hos Mænd?

— Udholdenhed — svarede Hrolf uden at betænke sig — Og sig os saa du, Kong Adils, hvilken du anser for den største.

— Jeg holder paa, at den Dyd, som din Herre

roses mest for af alle, er den største, nemlig Gavmildhed. Vis I mig nu Prøver paa Eders Udholdenhed, saa skal jeg siden give Eder Prøve paa min Gavmildhed.

Alle gav deres Bifald til Kende, og Adils vinkede ad de to Trælle, som havde det Hverv at passe Langilden.

— Fyr godt op! — sagde han — og lad os se, om Hrolfs Mænd kan taale Hede lige saa godt som Kulde.

Trællene bar lange Vedstykker ind og kastede dem paa Ilden, til der stod saa mægtigt et Baal, at det sved i Rygstykkerne paa Hrolf og hans Mænd, som sad paa Bænken nærmest Baalet.

De vendte snart den ene Side til, snart den anden og dækkede deres Kofte og Kappe med Skjoldet, mens Adils' Mænd paa den anden Side Bordet lo over Maade, skønt de selv pustede af Varme og maatte hægte Koften op og løse paa Bæltet.

Bejglad trak Vejret, saa det kunde høres over hele Hallen, og værgede sine Knuder snart med den ene, snart med den anden Haand.

Adils laa tilbage i Højsædet og saa paa Mændene med den korte Overlæbe trukken op til et haanligt Smil. Nu og da gav han Trællene et Vink om at øge Ilden.

De stod ligeoverfor Hrolf paa den modsatte

Side af Baalet. Skønt Varmen sved i deres Hænder, fandt de Morskab i at pine de fremmede. De søgte de sværeste Stykker ud og slængte dem saa nær Randen paa Hrolfs Side, som de kunde naa.

Bjarke og Hjalte, der havde Hrolf imellem sig, magede det saa, at de skiftevis bøjede sig frem for at dække ham. Men Skjoldene blev saa hede, at de ikke kunde holde dem. Og pludselig for Ilden over, som kunde den været et levende Væsen, og greb i Hrolfs Kofte.

Bjarke kvalte den med sin Næve; men da sprang Hrolf op fra Bænken og vendte sig med Ansigtet mod Ilden.

— Den skyer ikke Ilden, — sagde han — som springer igennem den.

Han kastede sit Skjold over Flammerne, satte Foden paa det og sprang over paa den anden Side.

Bjarke og Svipdag fulgte straks efter og derpaa alle Hrolfs Mænd hele Rækken ned.

— Lad nu os øge Ilden! — sagde Bjarke, tog Trællene i Nakken, en i hver Haand, og kastede dem paa Baalet.

De skreg som Grise og sprang i Flammerne, men kunde ikke finde Fodfæste mellem de vaklende Vedstykker. Saa segnede de, krympede sig og tav.

Adils rejste sig i Højsædet og lo.

— Hrolfs Mænd har bestaaet Prøven — sagde han — Vis den nu til Gæstehallen, at de kan pille deres svedne Fjer og sove Hederusen ud. Imorgen, naar vi samles, vil saa jeg vise, hvad jeg forstaar ved Gavmildhed, og haaber jeg at bestaa Prøven for Eder, lige saa vel som I bestod den for mig.

XII

Næste Morgen sendte Svipdag Bud til Dronning Yrsa og lod sige, at han og Hrolfs Mænd var kommen til Upsala for at bringe hende Hilsen og Gaver fra hendes Søn i Lejre.

Lidt efter kom en Huskarl, som skulde føre dem for Dronningen.

Han var lys af Haar og ganske ung. Hans Øjenbryn var næsten hvide, Øjnene blanke og nyfigne som et Egerns. De for fra den ene til den anden af Hrolfs Mænd; og han trak Læben op under Næsen i et skævt Smil, som vidste han mere, end han turde være ved i Ord.

Yrsa var alene i Hallen, da Hrolf og hans Mænd traadte ind.

Hun var endnu ung i Holdningen, slank og spændstig; men det store gyldne Haar var bleven graat. Det stod frem af Haarnettet viltert som i gamle Dage, skinnende som Sølv.

Hun var pragtfuldt klædt, med tunge Guldkæder om Hals og Arme; hendes Bæltespænde var stort som et Skjold og af drevet Guld.

Hrolf saa paa hendes Øjne; de var mørke og haarde i Blikket. Hendes Ansigt bevægede sig ikke, naar hun talte. Forgæves søgte han at mindes hendes Træk fra sine første Barneaar.

Men næppe havde Yrsa set paa Mændene, før hun skiftede Farve. Hendes Øjne fyldtes af Taarer, og hendes Læber dirrede.

Det var Helge, men større, lysere og skønnere. Det var Helge, som hun saa ham hin Dag i Lejre, da hun vendte sig og tog hans Blik for sidste Gang, før hun gled ud af hans Liv.

Det var Helge med Lys over Panden og Øjne saa stærke, som han aldrig havde haft dem.

Svipdag og de andre gik tilbage i Hallen for at lade Moder og Søn ene.

— Hrolf! — sagde hun og rakte Haanden frem.

Hrolf tøvede. Saa for Rødmen i hans Ansigt. Han sprang til og slog Armene om hende.

De talte længe sammen. Han fortalte om Hjortborg og om Vænget og om Hrut. Mens hun lyttede, flød Taarerne stille ad hendes stive Kind.

Han sagde, at han var kommen for at hente hende med til Lejre, hvis hun vilde.

Men Yrsa afslog det.

— Hvad der er dødt, kan ikke gøres levende, fordi vi ønsker det. Jeg har det ikke saa ondt

hos Adils, at jeg jo ikke kan bære det. Desuden er han saa snu en Mand, at hverken du eller jeg vilde komme levende herfra, om jeg flygtede med dig. Han har faaet Nys om dit Komme og har sikkert allerede opdaget dig imellem dine Mænd. — Hvem kunde ikke det? — tilføjede hun og klappede hans Kind.

Hrolf trængte ind paa hende; men hun var fast i sin Vægring og sagde, at hun ikke havde Livet saa kært, at hun vilde sætte hans Liv i saa stor Fare for at skaffe sig bedre Kaar.

Hun bad Hrolf være forsigtig.

— Jeg har ingen rolig Time, — sagde hun — før jeg ved dig vel herfra.

Saa drog hun en kostelig Ring af sin Arm og gav ham den til Afsked.

— Vogt den vel. Det er Sveagris. Den bringer Lykke til sin Bærer. Adils gav mig den i Fæstegave.

Hun vinkede Mændene til sig, hilste paa hver især og bad Hrolf atter tage sin Plads imellem dem.

— Hvor meget I end formummer ham — sagde hun og saa paa Hrolf med blanke Øjne — saa er Helges og min Søn dog let at kende. Hans Øjne og hans Pande røber ham.

Hun gik til Døren og kaldte paa den Hus-

karl, der havde fulgt dem til hende. Hun førte ham til Svipdag og sagde:

— Denne unge Mand giver jeg i Eders Tjeneste. Paa ham kan I stole trygt, til aabenlys Færd og til hemmeligt Ærende.

— Ved du, — spurgte hun Huskarlen — at Kong Hrolf er mellem Mændene?

— Det anede mig.

— Find ham, om du kan.

Han kneb Øjnene sammen og saa prøvende paa Mændene, hele Rækken igennem. Saa pegede han paa Hrolf og sagde:

— Han der er høj og rank som en Krake. Dertil er der noget ved hans Øjne og hans Pande, som ingen andre har. Det er Kong Hrolf.

— Der ser I! — sagde Yrsa.

Hrolf lo og spurgte, hvad han hed.

— Vøgg, Herre.

— Du ligner mig ved en Krake, det vil jeg tage som et Hædersnavn. Se her!

Han strøg en Ring af Armen og gav ham den.

Vøgg lo over hele Ansigtet, drejede Ringen paa alle Ledder, satte den tilsidst paa sin højre Arm og sprang om med Armen strakt i Vejret, mens han skjulte den anden paa sin Ryg.

— Hvorfor skjuler du din venstre Haand?

— Den skammer sig, Herre, for sin rige Broder.

Hrolf lo og gav ham en Ring ogsaa til den venstre Arm.

Da jublede Vøgg som en Dreng, bøjede Knæ for Hrolf og sagde:

— Jeg vil være din Mand til det sidste og hævne dig, om du dræbes.

Mændene lo ad Vøgg; men Hrolf løftede ham ved Armen, saa ham alvorlig i Øjnene og bad sin Moder om at afstaa ham.

Hrolf maatte love Yrsa at drage fra Upsala, saa snart det kunde ske med Ære.

Hun havde allerede hørt om Ildprøven og spaaede ham, at Adils vilde finde paa meget af samme Slags, om Hrolf tøvede længer. I slige Kunster var ingen hans Lige.

Hun fulgte sin Søn til Hallens Dør og blev staaende der, saa længe hun kunde se ham i Gaarden.

Før Aftengildet lod Kongen hente en Kiste fra sit Skatkammer og bad Mændene søge sig ud, hvad de lystede.

Der var herlige Vaaben, Halssmykker, Ringe.

Da hver havde taget, hvad han vilde, lod Adils bringe et mægtigt Drikkehorn af Guld, fyldt til Randen med Ringe og Smykker. Han rakte det over Bordet til Hrolf, smilede og sagde:

— Tag dette, Hrolf Raphaand, og giv det til

din Herre og Navne med Hilsen fra hans Frænde Kong Adils.

Saa spurgte han, om de mente, han havde bestaaet Prøven i Gavmildhed lige saa vel som de i Udholdenhed.

De raabte alle Ja og takkede for hans Gaver.

Men Svipdag, som kendte Adils og vidste, hvor guldgrisk han var, anede, at der var Svig under. Det store Guldhorn, huskede han, var Adils' kostbareste og kæreste.

Adils vil gøre os trygge, tænkte han; han tager Guldet tilbage, naar han har taget vort Liv.

Han søgte Bjarkes Blik og læste Mistanken ogsaa hos ham. De gik tæt til Hrolf og slap ham ikke et Øjeblik af Syne.

Ved Gildet fik Hrolfs Mænd denne Gang Plads ved Tværbordet lige overfor Kongen.

Adils bad dem lægge deres Vaaben, mens de spiste. Men Svipdag sagde, at det var Sæd hos Kong Hrolf aldrig at slippe sine Vaaben. De var svorne til det og turde ikke bryde Eden.

Der var megen herlig Mad, og Hornene gik flittig rundt.

Kongen drak saa ofte med sine Gæster, at Svipdag forstod, de skulde drikkes under Bordet. Han undredes paa, om det mon var lige saa stærke Varer, der flød i Kongens og hans Mænds Drikkehorn som i Gæsternes.

Svipdag brød tidlig op. Han sagde, at lange og haarde Dagsrejser ventede dem, saa det galdt at faa rigelig Søvn.

Adils' Mænd haanede ham derfor og spottede hans Alder; men Svipdag ænsede det ikke, og Adils bød tilsidst sine Huskarle at lade Hrolfs Mænd med Fred.

Kongen sagde, at han vilde mødes med dem næste Morgen. Saa hædrede Gæster plejede han selv at følge paa Vej.

Da Mændene brød op, gav Vøgg Svipdag hemmeligt Vink om at holde sig og Mændene rede.

De gik til deres Sovekammer, slukkede Lysene en Stund efter, men blev siddende i Mørke uden at klæde sig af.

Da alt var stille i Kongsgaarden, listede Vøgg sig ind i Stalden og løste Hrolfs Heste, at de kunde staa rede. Han havde sørget for Gildeøl fra Køkkenfløjen til Vagtsvendene. De laa drukne i Portrummet og sov med Nøglerne ved deres Side.

Kort før Morgengry gik Vøgg til Gæstefløjen og gav Tegn. En efter en listede Mændene ud i Gaarden, gik over i Stalden, tog hver sin Hest og red igennem Porten, som Vøgg havde aabnet. Hrolf havde iført sig sine egne Klæder og bar sine egne Vaaben.

Da de kom til den ydre Mur, vaagnede Vagten og raabte dem an. Vøgg truede ham til at aabne Porten; kendte han ikke Dronningens Huskarl?

Men idet de red ud, vendte Hrolf sig i Sadlen og raabte:

— Hils Kong Adils fra hans Frænde Kong Hrolf og tak ham for Lejde og alle gode Gaver!

Da forstod Vagten, at han havde ladet sig narre. Han skyndte sig ud og raabte Alarm over Gaarden.

Adils' Mænd kom hurtig paa Hestene og forfulgte de flygtende.

Det var en frostklar Vintermorgen med tindrende Sne.

Vøgg førte Toget an. Da de var kommet et Stykke bort, red de i Mag, indtil de hørte, at Adils' Folk var efter dem.

Hrolf vilde, at de skulde vende Front; men Svipdag sagde, at tolv Mænd umulig kunde staa sig mod alle Adils' Huskarle, og fik ham overtalt.

Vøgg saa, at Isen i Fjorden var i Drift. De maatte ride vesterpaa langs Brinken, indtil de naaede Fyris Aaen.

Men Adils' Folk vidste ogsaa, at Isen var brudt. Det var let for dem at vide, hvad Vej

Vøgg maatte føre Hrolf. Altsaa skød de Genvej tværs over Sletten og naaede Vadestedet, lige efter at Hrolf og hans Mænd var kommet over.

Da Adils' Folk naaede den anden Bred, slyngede de nogle Guldringe frem for sig over Sneen, for at Hrolfs Mænd skulde spilde deres Forspring ved at samle dem op.

Ringene glimrede i den dæmrende Dag. Hromund og Drengene vilde af Hestene, men Hrolf bød dem blive siddende.

— Det er Lokkeringe, — raabte han — men det er Synd, de skal ligge saa ene.

Saa tog han Laaget af det Horn, som Adils havde givet ham, vendte sig i Sadlen og strøede Guld med rund Haand over Sletten.

Da Adils' Mænd saa det glimre og hørte det klingre omkring dem, kunde de ikke selv modstaa Fristelsen. De sprang af Hesten, samlede Guldet op og stak det til sig.

Da lød der Raab bag dem.

Adils kom farende paa sin Graaskimmel med Kappen, som han ikke havde faaet Tid til at hægte, flagrende fra den ene Skulder.

— Er du Hrolf selv, — raabte han — da har du brugt Svig imod mig, og det skal du undgælde med dit Liv.

— Tag det! — raabte Hrolf og red til.

— Fejg er Hrolf, som flygter fra Gilde.

— Falsk er Adils, som lægger Snarer for sin Gæst. Men ikke skal du sige, at Hrolf red rig fra Upsala. Dine falske Gaver giver jeg tilbage.

Han strøede Resten af Guldet over Sletten bag sig.

Da Adils hørte den klingrende Lyd, skar det ham i Hjærtet; men han beherskede sig og forbød sine Mænd at tage det op. Idet han red forbi, søgte han at mærke sig, hvor de bedste Stykker faldt; han kendte hver et.

Han vandt ind paa Hrolf; thi hans Hest var vel udhvilet og stærkere end Hrolfs.

Da drog Hrolf Ringen, som Yrsa havde givet ham, af sin Arm og kastede den ud til Siden.

Adils saa, at det var Sveagris, Lykkeringen. Saa raabte han:

— Du kan takke din Moder for dit Liv, om du undslipper.

— Da er det ikke første Gang.

Adils red hen, hvor Ringen var falden, bøjede sig, saa langt, han kunde, frem over Hestens Hals og søgte at faa Ringen paa sin Spydspids.

— Der bøjede vi den mægtigste Svensker! — lo Hrolf og red til med sine Mænd.

Da Adils' Huskarle saa, at deres Herre standsede Hesten, lod de Hrolf og hans Mænd ride, sprang af og gav sig til at samle Guldet, til de sloges om det.

Da Hrolf atter naaede Fjorden, stod Bonden Hrane udenfor sit Hus.

— Det blev kun stakket Gilde! — sagde han til Hrolf — men jeg vil skænke dig nogle Vaaben, at Færden ikke skal være helt forgæves.

— Tak, Bonde!

Hrolf ventede; og Mændene red til omkring ham, undrende paa, hvad en fattig Bonde havde at byde deres Herre.

Hrane gik ind i Huset og kom lidt efter tilbage med nogle gamle Vaaben.

— Sværdet har jeg fundet paa Sletten for mange Aar siden. Det laa alene, skilt fra sin Herre.

Hrolf tog det og holdt det op i Lyset. Det var gammelt og ædt af Rust.

— Haaner du os, Bonde! — raabte Hromund og red ind paa Livet af ham — Ved du, hvem det er, du byder dit rustne Kram?

Hrolf saa paa ham og fik ham til at tie. Saa rakte han efter Hjelmen og Skjoldet.

— Dem fandt jeg samme Dag et Stykke borte. De laa ved Siden af en Mand, som havde

styrtet sig i sit Sværd. Jeg har gemt dem længe; nu ved jeg ingen bedre at give dem til end dig.

— De har engang været skønne. Men hvad skal jeg med dem, nu de er ædte af Rust? Jeg har skønnere Vaaben selv.

— Det kan hænde, — sagde Bonden fortørnet — at disse rustne Sager værger bedre mod Døden end dine egne, som straaler af Guld.

— For Døden er jeg ikke bange, Bonde. Det er en Ven, som kommer, naar Tiden er.

Han sagde det stille og saa langt ud for sig.

Hans Mænd blev tavse. De tænkte paa, hvilken Fare han nys var undsluppen. De syntes, at det truede ham baade fra Jorden og Luften. De red sammen om ham i Kreds med dragne Sværd og spejdede ud over Sletten.

Hrolf hilste Bonden, takkede ham for hans gode Vilje og fulgte Vøgg ned paa Isen. Der red de langs Brinken for at finde et Sted, hvor de kunde komme over paa den anden Side.

Bjarke var mørk og tavs og red frem foran Vøgg for at være ene med sine Tanker. Men Svipdag red hen ved hans Side og sagde:

— Bonden Hrane mødte os, da vi drog med Helge til Upsala. Han varede os mod Færden, som han varede Hrolf.

Saa fortalte han, hvad der var sket i Helges Dage.

Bjarke vendte sin Hest og red hen til Hrolf, som saa af hans Blik, at der var hændet noget.

— Hrane — sagde Bjarke — havde en sid Hat ned over Panden.

— Det saa jeg.

Bjarke tøvede med sine brune Øjne paa hans Ansigt.

Da gik det op for Hrolf, hvad han mente. Han vendte Hovedet og saa tilbage efter Bondens Hus.

— Den énøjedes Vaaben skulde du have taget.

Hrolf betænkte sig endnu en Stund. Saa svarede han:

— For Skæbnen raader kun Nornen og vort eget Liv. Men mener du, at jeg har krænket den høje, saa lad os vende om.

De red tilbage langs Bredden. En kold Frosttaage havde bredt sig over Sletten. Den blev tættere, jo længere de red. Svipdag og Vøgg mente at kende Stedet; men da de red op paa Brinken, var der intet Hus at se.

Da sagde Bjarke:

— Visselig har det været den høje selv; og nu er han fortørnet. Fra idag maa du vogte paa dit Liv, Kong Hrolf. Vi vil vogte det med dig.

Men Hrolf lagde sin Haand paa hans Skulder og sagde:

— Har det været den høje selv, saa ved han ogsaa, at jeg ikke vilde krænke ham. Hvad skulde der hænde mig uden Døden? — Og hvorfor være bange for den? I Døden signes vi.

Hrolf vendte sin Hest og red for sig selv.

XIII

Skuld fik at vide, at Hrolf havde krænket Odin paa sin Færd til Upsala.

Hun gik til Hjartvar og sagde:

— Daglig ældes du. Snart er Tiden omme. Altid fæster du din Lid til Odin, men gør du noget for at tvinge Skæbnen?

Hjartvar græmmede sig; det vidste hun. Han var bleven tavs og sky deraf. Hans Hud var askegraa, Øjeæblet gult og Blikket sygt. Han græmmede sig over, at Livet ebbede i ham, uden at han endnu var naaet et Skridt mod Maalet.

— Først var du Helges Dreng; din hele Ungdom gik dermed. Nu du er ældet, tjener du hans Søn, skønt han var født til Ulykke og du med Retten fremfor hans Fader. Vil du gaa i Graven som en ringe Mand?

Hjartvar bøjede sig i Vaande under hendes Ord. Han saa til Siden og spurgte:

— Hvad vil du mig?

— Hrolf har krænket Odin. Nu er det Tid at fælde ham.

Hjartvars Hænder kom til at ryste, saa dybt gik Ordet i hans Hjærte.

Skuld fortalte, hvad hun havde hørt, hvorledes Odin i en Bondes Skikkelse havde budt Hrolf Vaaben paa Fyris Sletten; men han havde forsmaaet dem, fordi de var gamle og rustne.

Det betyder, tænkte Hjartvar, at Hrolfs Liv er truet. Odin har varet ham og budt ham hans Faders Vaaben til Værge; men han har ikke villet høre og krænket den høje.

Hjartvar sagde intet til Skuld. Hele Dagen holdt han sig ude. Han vankede om alene og grublede over sit Liv. Om Aftenen gik han til Vaabenrummet, tog sin Faders Hjelm og Sværd, bar dem til Offerlunden og gravede dem ned bag Blotestenen. Saa bad han:

— Hele mit Liv har jeg lydt din Lov, og dog har du bestandig svigtet mig. Helge gav du Magt fremfor mig og Hrolf, som er født i Skyld. Helge brød din Lov, og du fældede ham omsider. Se, nu har ogsaa Hrolf krænket dig og er moden til din Vrede. Men jeg er bleven ældet af at vente. Snart vil mit Liv rinde ud. Forund mig at naa det Maal, hvortil jeg fødtes. Forund mig at bære mine Fædres Ring paa min Arm, og jeg vil gerne dø. Se, jeg har ofret dig

min Faders Vaaben, det helligste jeg ved. Saa løs mig nu fra Troskabseden og giv mig Tegn, at jeg maa tage med List, hvad Mennesker har forholdt mig mit hele Liv igennem.

Fastende gik han til Ro, og om Natten drømte han, at der kom en gammel Mand med en sid Hat over Panden henimod ham.

— Kender du mig? — spurgte Manden.

— Jeg mindes ikke at have set dig før.

— Jeg er Bonden Hrane. Kender du mig saa?

— Jeg har hørt om dig. Det var dig, som bød Hrolf gamle Vaaben.

— Ja, det var disse.

Hjartvar tog Sværdet og undersøgte det nøje. Det var Helges Sværd.

— Giv mig det! — bad han.

— Nej!

— Saa sig en Pris, at jeg kan købe det.

— Nej!

Bonden vendte sig for at gaa; men Hjartvar blev fortvivlet i sit Hjærte. Han greb Bonden i Koften og sagde:

— Er der slet ingen Udvej for mig til at faa de Vaaben?

— Tag dem, om du har Mod og Kraft dertil.

— Med Vold eller List?

— Med Vold eller List.

Bonden forsvandt, og Hjartvar vaagnede.

Det var Odins Varsel, tænkte han og rejste sig straks.

— Vi vil fælde Hrolf! — sagde han til Skuld.

De talte frem og tilbage om, hvorledes det skulde gøres, og da de var enige, sendte Hjartvar Bud til Lejre, at han og Skuld vilde komme til Julegilde med stort Følge og bringe Kongeskatten for forrige og for dette Aar tilsammen; de havde haft Henstand det første Aar.

I Lejre blev der gjort store Forberedelser til at modtage Hjartvar og Skuld, naar de bragte Skatten.

Kongsbrydens gamle Hal blev indrettet til Gæstehus, og i Havnen blev der ryddet ved Skibsbroen for at skaffe Plads til Flaaden.

Da det meldtes Hrolf, at Skibene saas under Bistrup Ø, gik han ned til Havnen med sine Huskarle for at tage mod sin Frænde.

Det var næsten Vindstille. Flaaden gled ind paa Aarerne.

Der var Dragen, to Snekker og mange fuldtladede Handelsskibe, der flød lavt og tungt og havde Dække over Lasterummet.

— Kongeskatten fylder godt, — sagde Svipdag — der er Tæring for lange Tider.

— Hjartvar har nidkært røgtet sit Hverv, — sagde Hrolf — selvom det ogsaa er for to Aar.

I Dragens Stavn stod Hjartvar og Skuld. Da de var saa nær, at de kunde skelne Guldet paa Hrolfs Hjelm, vinkede de mod Land. Og Hrolf vinkede igen.

Dragen gled ind mod Skibsbroen med hævede Aarer. Hrolf kunde nu tydelig skelne deres Ansigtstræk og undrede sig over den Forandring, der var foregaaet med Hjartvar.

Det syntes, som han var bleven yngre og havde faaet sin ranke Holdning igen; men der var ingen Ro paa ham. Han bevægede sig hid og did, talte livlig med Skuld, kiggede efter Rorkarlen, om han var rede, og saa op mod Masten, om Sejlet var ret surret, eller maaske han vilde kende Vinden paa den lange Fløj.

Han ventede ikke, til Gangbroen blev lagt over, men sprang i Land fra Løftingen, før Skibet var naaet helt til.

Hrolf strakte Haanden ud og bød Velkommen; men Hjartvar lagde sine Arme om ham til Vennehilsen.

Han havde aldrig gjort det før. Hrolf saa paa ham og syntes, han var bleven lysere af Aa-

syn. For at glæde ham pegede han paa de tunge Skibe, som kom sakkende bagefter.

— Det kalder jeg en Kongehøst. Der bliver meget at give bort, før jeg faar Plads i mine Rum.

Skuld smilede venligt og sagde:

— Saa meget des bedre. At give Gaver er jo Hrolfs Lyst.

Hrolf fulgte sine Gæster op til Kongsbrydens Hal, medens Byens Folk samlede sig ved Broen og stirrede nysgerrig paa de tunge Skibe. Mange vilde ombord for at faa et Glimt af Skatten; men der var Vagt paa hvert Skib. Ingen fik Adgang, hed det, før Hrolf havde synet Skatten og Hjartvar afleveret den i Vidners Paasyn.

Efter Juleblotet i Offerlunden samledes Hrolf med sine Mænd og Gæster til Gilde i den store Hal under Hjortborgs gyldne Egetakker.

Hrolf sad i Højsædet inderst mod Langvæggen. Paa sin højre Haand havde han Svipdag, Bejglad og Hvitsærk, derefter Hrolf, Haklang, Hardrefil og Vøgg, som var den yngste og sidst fæstede. Tilvenstre sad Bjarke Kongen næst; saa fulgte Hjalte og Hromund, Hake og Starolf.

Ligeoverfor Hrolf, med Ryggen imod Baalet,

sad Hjartvar med sine Gøter, høje, trevne Folk med tavse Øjne og lange Vildmandsskæg.

Paa Kvindebænken sad Hrut med Skuld ved sin Side og deres Kvinder.

Siden Færden til Upsala og Mødet med sin Moder havde Hrolf været stille. Han gik helst alene ad de gamle Stier. Mange havde set ham paa Solbakken, stirrende ud over Fjorden, naar Solen gik ned. I Timevis gik han i Vænget og vogtede paa Dyrenes Færd.

Ogsaa nu ved Gildet var Hrolf tavsere end sædvanlig; men Hjartvar talte ustandselig, som var han bange for, at der skulde falde Tavshed over Hallen. Alle undrede sig over den Forandring, der var foregaaet med ham.

Hrolfs Øjne søgte ham ofte over Bordet. Hvad er det i hans Ansigt, tænkte han.

Da Talen gik stærkest, faldt Hrolf i Tanker med Hornet i sin Haand.

Han sad og stirrede ud for sig over Bordet, som dvælede hans Sind i det fjærne.

Han er hos sin Moder, tænkte Bjarke.

Efterhaanden som Mændene blev opmærksomme paa Hrolfs Tavshed, tav ogsaa de. Kun Hjartvar blev ved at snakke.

— Er du syg? — spurgte Bjarke og lagde sin Haand paa Hrolfs Arm.

— Nej! — sagde Hrolf og strøg sig over

Panden. Saa rettede han sig op, løftede Hornet, som han sad med i Hænderne, og drak Hjartvar til.

— Jeg mindes — sagde Hjartvar — det Julegilde, da Helge og Hroar drak Bragebæger, og Hroar lovede at bygge denne Borg. Jeg foreslaar, Hrolf, at vi følger vore Fædres Skik. Lad os hver over Bægeret love en Daad.

— Hvorfor love? — sagde Hrolf og saa paa ham — Maaske er denne Jul den sidste. Ingen ved, naar Frugten er moden og falder fra Træet.

Der blev Tavshed efter Hrolfs Ord; men han ænsede det ikke. Han saa ud for sig gennem Hallens Væg, ud i et lysende Vænge, hvor en anden Hal rejste sig, med Tinder af Guld, paa lysende Søjler. Fra hans Øjnes Dyb straalede Billedet tilbage, og over hans Ansigt faldt der Skær af det fjærne Lys.

Bjarke fulgte Retningen af Hrolfs Blik og anede Lyset bag Hallen.

Hrolf strøg sig over Panden og vendte tilbage. Og Mændene vaagnede og saa, at der var Mørke.

Hjartvar var meget bleg. Hans Hænder skælvede, og han vidste ikke, hvor han skulde skjule dem.

Skuld saa det og brød op.

— Det er sent — sagde hun — vi har haft en lang Rejse og trænger til Søvn.

Hrut rejste sig og Kvinderne med hende.

Skuld ventede for Bordenden paa Hjartvar; men han lod, som om han nødig vilde fra det gode Lag. Han tøvede, gav sig Stunder til at tømme sit Horn og brød saa op med sine Mænd.

Gildestemningen var brudt. Kun Drengene nederst ved Bordet mærkede intet og drak rolig videre.

Hrolf rejste sig, Bjarke og Hjalte med ham. Men Svipdag og hans Brødre blev siddende. De var ikke gode at flytte efter Gilde.

XIV

Hjalte tøvede i Døren og saa tilbage i Hallen, hvor Drengene vinkede ad ham.

Saa gik han ud i Natten, mens de andre satte sig til rette og drak videre, til de faldt i Søvn over Bordet.

Det var bitterlig koldt. Hjalte trak Kappen tæt om sig. Han var tung i Hovedet, som hang der et Uvejr i Luften.

Jeg vil gaa ned til Kvinden, tænkte han og drev af.

I Byen var alle gaaet til Ro. Der hørtes ingen anden Lyd end Sneen, som knirkede under hans Trin. Den var gammel og frosthærdet.

Han naaede Havnen og drejede af til Hytterne længst ude, hvor Kvinden boede.

Han standsede og lyttede; der var en underlig Uro i Luften; men da han intet bestemt kunde skelne, tænkte han, at Uroen sad i hans Hoved; det var vel Mjøden, han havde drukket. Han gik rolig videre, til han naaede Hytten.

Idet han vilde banke paa, hørte han igen en Lyd. Denne Gang var det sikkert nok: Lyden kom fra Havnen.

Han tøvede og lyttede mod Skibene. Da hørte han Hvisken af Stemmer og en sagte Raslen, som af Sværd, naar de bæres under Kappe og gnider imod.

Han listede sig efter Lyden og naaede Skibsbroen. Han kunde intet se i den mørke Nat; men der var et mylrende puslende Liv paa Baadene.

Pludselig faldt Skæret af en Fakkel ind over Land; han saa nogle mørke Skikkelser bevæge sig hastig over Gangbroen, og Lyset forsvandt.

Det var Mænd, som bar Vaaben. Trinene var mange, og de kom ikke fra Dragen og Snekkerne, men fra de fuldt lastede Skibe.

Da slog det ned i ham, hvad Slags Kongeskat de Skibe rummede under Dække.

— Hrolf er forraadt! — sagde han ved sig selv og løb, saa hurtig han orkede, ad den korteste Vej til Kongsgaarden.

Da han naaede Leddet, tænkte han, at der var ikke Tid til at vække hver især. Det var bedst at slaa Alarm, saa alle kom paa Benene med det samme.

I Hrolfs Sengekammer var der Lys endnu. Døren til den store Hal stod halvt aaben. Et

Par Fakler brændte derinde med en døende Flamme, men Baallejet var mørkt. Bersærkerne laa sovende med Hoved og Arme over Bordene; og Bejglad snorkede, saa det rungede i Hallens Vægge.

Hjalte slog Døren op paa vid Gab og raabte over Hallen og Gaarden:

— Vaagn op, Kong Hrolf! — Vaagn op, I Kæmper! — Vaagn op, alle Hrolfs Mænd! — Vi er forraadt af Hjartvar. Hans Skibe er fulde af Gøter og Svensker. De er tæt i mine Hæle. Vaagn op, vaagn op og kom ud! — I maa skynde Jer, hvis I ikke vil brændes inde.

Hromund rejste Hovedet fra Bordet og lyttede. Saa for han op i et Spjæt og slog til Hake og Starolf. De ravede over Ende og greb til deres Vaaben med store søvndrukne Øjne.

Hjalte løb et Stykke ind i Gaarden og saa, at der var mørkt i Bjarkes Fløj. Saa raabte han igen:

— Vaagn op, Hrolf! — Vaagn op, Bjarke og Hrut! — Vaagn op, alle Mænd! — Kom ud og kæmp for Eders Herre!

Han løb tilbage i Hallen, hvor Hromund og Drengene var i Færd med at vække de andre.

Bejglad knurrede som en Bjørn og slog i Søvne til hver, der rørte ham.

Da stod Hrolf i Hallens Dør. Han var fuldt

paaklædt og spurgte rolig, som var der ingen Overrumpling sket:

— Hvorfor raaber Hjalte saa?

— Byen er fuld af Gøter og Svensker. Jeg hørte dem komme op fra Skibene. De er tæt i mine Hæle.

Da mødte han Hrolfs Blik og saa, at hans Herre skulde dø.

Smerten skød op i hans Hals som en Klump. Han svælgede den ned og raabte:

— Hjartvar har forraadt den ypperste Konge!

Men Stemmen knækkede over, før han fik Ordene frem.

Nu kom Svipdag paa Benene og Hvitsærk og de andre, sidst af alle Bejglad.

De søgte efter deres Vaaben, kiggede søvndrukne til alle Sider og undredes paa, hvor Fjenden var.

Hrolf gik til det lange Bord imellem dem, greb et halvfyldt Horn og sagde:

— Er jeg forraadt, saa drik mig til for sidste Gang, mine trofaste Mænd!

Da gik det op for dem alle, at de skulde miste deres Herre; de læste i hans Øjne, at han skulde dø.

— Løft paa Hornene og drik med Eders Herre!

De greb, hvad der stod nærmest, og drak

med deres Øjne fast i hans; de kunde ikke slippe dem.

— Del mit Guld imellem Jer, naar jeg er død.

— Du skal ikke dø, — raabte Svipdag — før vi alle er fældede.

— Du skal ikke dø! — raabte de alle, skønt de følte det i deres Hjærte.

Saa gik Hrolf ud i Natten, fulgt af sine Mænd.

Det var mørkt og bidende koldt. De hørte Fjenden rave langs Vængets Gærdemur og søge at bryde den.

— Gaa og væk Bjarke! — sagde Hrolf til Hjalte — Du og han skal stille Jer ved Leddet og værge mod Baghold.

Hjalte løb tilbage, mens de andre gik frem efter Lyden.

Svipdag mærkede, at Kulden hindrede ham. De gamle Lemmer var saa stive af at ligge over Bordet i Kulden og Trækken fra den aabne Dør, at han ikke kunde føre Sværdet.

Han skyndte sig tilbage til Hallen, tog Bjarkes Bjørnebælg fra Knagen bag hans Plads, trak den over sit Hoved, bandt dens Lapper sammen paa Brystet og skyndte sig ud i Vænget.

Hrolf og hans Mænd vekslede Hug med Fjen-

den over Gærdemuren; men det havde ingen Art; thi Mørket hindrede paa begge Sider. De kunde høre, at der var Mænd langs hele Muren, og bestandig kom der flere til.

Da lød der et Brag. Gærdemuren brast paa det svageste Sted.

Hrolf og hans Mænd søgte efter Lyden og stødte lige paa Mændene, som trængte ind. Men ingen turde ret slaa for ikke i Mørket at ramme deres egne.

Da dæmrede det omsider over Skoven; og Skikkelserne blev synlige i det blege Gry, baade foran og bagved og over Gærdet.

Svipdag gik vældelig frem.

— Bjørnen! — raabte en ræd Stemme.

— Se den store Bjørn, der gaar forrest! — raabte andre og veg.

Overalt hvor Svipdag viste sig, gik Gøterne skyndsomst tilbage.

Imedens stod Hjalte ved Leddet og ventede paa Bjarke. Han turde ikke forlade sin Post for at vække ham, raabte derfor af sine Lungers fulde Kraft op mod hans Fløj.

— Staa op, du Sovetryne, og kom ud! Hvor længe skal jeg vente? — Gøterne har brudt Vængemuren. Om lidt er det Dag, saa lægger de Ild om Borgen og brænder dig inde! — Klæd dig, Hrut, og kom ud!

Gluggen aabnedes. Hjalte skimtede Hruts hvide Ansigt deroppe.

Saa lød Bjarkes Stemme:

— Skrig ikke saa. Jeg er ved at spænde Brynjen. Nu kommer jeg straks.

Hjalte vendte sig mod Vænget. I den graa Dæmring saa han Gøterne flokkes om Hullet i Gærdet og Hrolf og hans Mænd med dragne Sværd imod dem, med Svipdag forrest.

Han var bleven hed nu og havde kastet Bjørnebælgen, fordi den hindrede ham. Men da Gøterne ikke længer saa Bjørnen, der før ragede op over alle, troede de, at den var fældet, og stormede dristig frem. De var ti for hver af Hrolfs Kæmper.

Bejglad og Hvitsærk skreg i Bersærkergang, mejede ned for Fode og i Blinde. De kunde ikke længer kende Ven fra Fjende.

Da faldt endnu et Stykke af Gærdet. Gøterne strømmede ind og kom bag om Hrolf.

Hjalte saa, hvorledes Mændene sluttede Kreds om deres Herre. Selv Bejglad og Hvitsærk lykkedes det Svipdag at faa drejet, hvor de skulde; men da var Hrolf allerede ramt af et Spyd.

Hjalte maatte vende sig i en Fart; thi der lød Vaaben og Trin bag ham. I Morgenlyset havde Gøterne fundet Vejen op til Leddet.

Hjalte satte Ryggen mod Ledstolpen og vær-

gede med Vaaben i begge Arme, saa ingen turde komme ham nær.

— Skynd dig, Bjarke! — raabte han — Det er høje Tid; det gælder Hrolfs Liv.

Bjarke kom ud fra sit Hus, fæstende Hjelmen undervejs. Tungt kom han luntende paa sine Benstolper og fældede hver en Gøter, der vovede at stille sig paa hans Vej. Saa veg de til Side og lod ham uhindret tage Plads ved Leddets anden Stolpe.

Kredsen var tyndet ud. Hromund og Starolf og Hrolf og Haklang laa fældede. Resten rykkede saa tæt sammen om Hrolf, som de kunde. Alle var de saarede af mange Saar; nogle var allerede hvide i Ansigtet for det Blod, de havde mistet.

Hrolf selv blødte, men ænsede det ikke.

Da løftede Solen sig over Skoven. Hrolf saa det, vendte Hovedet og hilste den.

Et sælsomt Lys tændtes i hans Øjne. Et Smil bredte sig over hans forklarede Ansigt.

Han saa Odin komme gaaende over Vænget fra Lyset i Øst.

Han aabnede sine Arme og lo højt mod den høje, som signede ham i Døden.

Hrolf segnede paa Vænget, hvor hans Moder havde baaret ham.

Hjalte drejede Hovedet i det samme. Han saa Hrolf falde og sagde stille:

— Hrolf er død.

Bjarke vendte sig mod Vænget. Hans Øjne blev mørke og truende; men der kom ingen Ord over hans Læber.

Hrut saa det fra Gluggen. Hun kom løbende ud. Gøterne veg for Sorgen i hendes hvide Ansigt.

Hun løb gennem Leddet og naaede Stedet, hvor Hrolf laa dræbt.

Mændene stod i Kreds omkring ham, rede til at fældes, en for en. Men Gøterne sænkede Sværdet, da de saa Kvinden, og lod hende komme frem.

Hrut bøjede sig over Hrolf. Saa knælede hun ned og tog hans Hoved i sit Skød, medens Striden tog Fart paa ny.

Foran Leddet var der fuldt af Gøter. De trængte saa haardt paa, at Hjalte maatte vige.

— Mit Skjold er hugget i Stumper af mine Hænder — sagde han til Bjarke, som holdt Stand endnu.

— For hvert Hug, jeg naar at give — svarede Bjarke, mens han slog, — faar jeg tre igen. Mit Sværd gør lyst omkring mig. Det har skilt større Folk ved Livet end de Gøter, som segner her og ligger i Hob, saa jeg næppe kan røre

mig. Husker du Agner, som lo i Døden? Han var den haardeste Mand, jeg har fældet. Men her er for mange, og jeg er kun én. For hver, jeg fælder, springer fem frem i Stedet.

— Hvorfor værne Leddet — sagde Hjalte — nu Hrolf er falden? Det sømmer sig for Huskarle at dø hos deres Herre.

De veg tilbage Skridt for Skridt og værgede Livet for at naa Hrolf.

— Hvor er du, Hrut? — raabte Bjarke. Han kunde ikke vende sig.

— Ved Hrolfs Lig.

De veg Fod for Fod og værgede for hinanden.

Da lød Hruts Stemme høj og skingrende gennem Sværdenes Gny:

— Odin er paa Valen!

Sværdene sænkedes, og alles Øjne søgte Hrut. Hun havde rejst sig fra Liget og vendte sig mod Solen med stort og stirrende Blik.

Bjarke raabte, og hans Stemme skælvede af Vrede:

— Vis mig ham, at jeg kan vove en Dyst med den høje, som dræber i Blinde.

— Bøj dig og se!

Hrut bøjede sin Arm, men Bjarke naaede ikke at se gennem dens Runding. Han var segnefærdig af Saar. Blodet randt i Strømme fra hans Hoved, hans Hals og hans Haand.

— Hjalte! — kaldte han og rakte Haanden ud.

Saa slæbte de sig hen til deres Herre. De var de sidste tilbage. Gøterne saa, at de var døende.

Nu kaarer Odin til Valhal, tænkte de og sænkede Sværdene.

— Skønnere Død kunde ikke times os! — sagde Bjarke og bøjede sig over sin Herres Aasyn.

Han saa Smilet i Døden og strøg sin Haand over den hvide Pande.

— Jeg vil ligge her ved dit Hoved — sagde han og knælede ned — Hjalte, vogt du hans Fødder.

Han saa op paa Hrut og sagde:

— Ræk mig din Haand for sidste Gang!

Hun bøjede sig over ham og kyssede hans Pande.

— Kom nu Ørne og Ravne — raabte han — og hak i vore Lig. Fylgjen kan I ikke ramme.

En Stund sad han tavs og saa paa Hrolf. Saa sagde han:

— Signet er Døden ved min Herres Hoved.

Han lagde sig tilbage; hans Hoved faldt om paa Siden, og Hjærtet standsede sit Slag. Da var Hjalte allerede død.

Hrut gik uskadt bort; og Gøterne stod tavse om de ædles Lig.

XV

Hjartvar havde naaet sit Maal.

Han sad i Hrolfs Højsæde med Skuld ved sin Side, havde Skjoldungeringen paa sin Arm og tog Hylding af Gøter og Svensker.

— Ynkværdig var Hrolfs Skæbne! — sagde han — Nornerne spandt den i hans Fødselsstund, og den blev spaaet hans Fader Helge, som forskyldte den. Dog gav Odin ham Lykke og Ære; men i sit Overmod udæskede han den høje, og da var Maalet fuldt. Skæbnefrugten modnedes og faldt fra Træet. Hvor er det Skade, at saa mange udmærkede Kæmper fældtes med ham. Ikke én blev tilbage, hvem jeg kunde skænke Livet og tage i min Tjeneste.

Da var der en ung Mand, som banede sig Vej gennem Hallen. Hans Øjne tindrede, og hans Kinder brændte, som havde han drukket og danset.

Han naaede Højsædet og hilste paa Huskarles Vis.

Hjartvar saa længe paa ham, men mindedes ikke at have set ham før.

— Hvad hedder du? — spurgte han.

— Vøgg, Herre.

— Var du Hrolfs Mand?

— Ja, Herre — den eneste tilbage.

— Vil du tjene i min Hird?

— Ja, Herre.

Hjartvar vinkede ham nær og bød ham sætte Fod paa Højsædets Trin. Saa drog han sit Sværd og rakte det frem med Odden imod Vøgg.

— Sværg mig Eden!

— Ved Hjaltet, Herre, blev jeg fæstet til Hrolf, og saaledes vil jeg fæstes ogsaa til dig, nu min Herre er død.

Hjartvar vendte Sværdet og rakte Vøgg Hjaltet.

Vøgg løftede Haanden, som vilde han sværge; men i Stedet for at lægge den fladt paa Hjaltet, som Skik var, greb han om Sværdet og stødte det af al sin Kraft i Hjartvars Bryst.

Sværdet blev siddende. Hjartvar faldt til Siden med et Skrig.

Vøgg sprang op, vendte sig mod Mændene og raabte:

— Nu er Hrolf hævnet, som jeg lovede ham i Upsala.

Han flængede Koften, rakte Armen i Vejret og bød med tindrende Øjne sit blottede Bryst mod Hjartvars Mænd.

Tre Sværd ramte ham.

Da lød der Skrig udefra. Nogle Trælle stormede ind og raabte, at Borgen og Byen brændte.

Skuld sprang op, og Mændene stormede ud.

Hjartvar sad alene tilbage. Han havde naaet sit Maal.

Da kom Hrut. Hjartvar havde skaanet hendes Liv, skønt hun bad om Døden. Nu hørte hun Mændene raabe, hvad der var sket, og gik ind i Hallen til den døde.

Hun gik op til Højsædet, bøjede sig over ham og saa ham ind i de brustne Øjne. Hun mindedes, hvor angst hun havde været for hans Blik, da hun var Barn. Saa klemte hun hans Øjenlaag til og drog Skjoldungeringen af hans Arm.

Hun løftede den mod Dagen og betragtede den længe.

Det er Odins Ring, tænkte hun.

Hun gik til Offerlunden, mens Flammerne slikkede om Hjortborgs gyldne Egetakker.

Luften var hed som i en Badstue, men hun mærkede det ikke.

Over Blotestenen brød hun Ringen i dens seks Led.

En for hver, tænkte hun. Skjold, Halfdan, Frode — Helge, Hroar og Hrolf.

Saa tog hun Offerøksen og knuste hvert af Stykkerne paa Stenen.

Da hun havde gjort det, samlede hun Stumperne i sin Haand og strøede dem mod Solen.

— Du sendte din Søn til Jorden. Nu har du slettet hans Slægt. Saa tag ogsaa Ringen.

Hun knælede og bad.

Saa tog hun Offerkniven, stødte den i sit Hjærte og segnede for Stenen med oprakte Arme.

Og Solen skinnede over Landet.

EFTERSKRIFT

Kilderne til denne Digtning om Danmarks berømteste Sagnkonge findes i Hrolfssaga og hos Sakse, der er enige om at fremhæve Hrolfs skæbnesvangre Fødsel. Hvad særlig Bersærkerne angaar, indeholder Hrolfssaga anskueligt Stof (Svipdag med det ene Øje, Bejglad med Knuderne o. a.) af henførende Værdi for Intuitionen.

LAURIDS BRUUN

HISTORIER. 1886. Kr. 3.00. (Udsolgt).
EMMA JONSSON. En Historie. 1890. Kr. 2.00. (Udsolgt.)
ANTONIUS. En Historie. 1892. Kr. 2.00. (Udsolgt.)
RENÆSSANCE. En Historie. 1900. Kr. 2.00.
HISTORIENS DOM. Smaa Historier. 1902. Kr. 2.00.
DET STORE HJERTE. En lille Bog om Julen. 1903. Kr. 1.50.
HJEMAD. En Historie. 1908. Kr. 2.75.
DE UDVALGTE. Smaa Historier. 1911. Kr. 3.25.

SVEND FELDING. Roman. 1894. Kr. 4.00.
KRONEN. En Historie. 1902. Kr. 4.50. Serieudgave Kr. 0.75.
EMMA JONSSON. Roman. Afsluttet Udgave. 1905. Kr. 4.75.
DEN EVIGE. Roman. 1905—06. Fire Dele. Kr. 12.50.
PAN. Roman. 1906. Kr. 5.00.
MIDNATSSOLEN. Roman. 1907. Kr. 5.50.
AF BYGERNES SLÆGT. Roman fra Hundredaarsskiftet. 1909. Seks Dele. Kr. 16.50.

ALLE SYNDERES KONGE. Roman. 1903. Kr. 5.75.
ABSALONS SAGA. 1904. To Dele. Kr. 12.50.
DEN SIDSTE FRIBONDE. Roman. 1905. Kr. 4.00.
HEJMERS HARPE. Episk Digt. 1909. Kr. 1.50.
KONG SKJOLD. Danskernes Æventyr. I. 1909. Kr. 0.75.
KONG FRODE. Danskernes Æventyr. II. 1910. Kr. 0.75.

REJSEFÆRD. Historier i Ramme. 1899. Kr. 4.00.
FRA BOSPORUS TIL VAN ZANTENS Ø. Indtryk fra en Rejse omkring Jorden. 1912. Kr. 5.75.

LIVETS FRUGTER. Skuespil. 1905. Kr. 3.75.

VAN ZANTENS LYKKELIGE TID. Kærlighedsroman. Udgivet af *Laurids Bruun.* 1908. Kr. 4.25.
VAN ZANTENS FORJÆTTEDE Ø. Roman. Udgivet af *Laurids Bruun.* 1910. Kr. 4.75.

LAURIDS BRUUN

Absalons Saga

Af Pressens Omtale.

Otto Borchsenius i „Dannebrog“. — „Der er noget monumentalt over dette Forf.'s Værk.

Laurids Bruun har, er det sagt, ikke villet, at Literaturen skulde savne sit Mindesmærke over Danmarks Genoprejser og Københavns Grundlægger. —

Hvad der ligger forud for dette Værk af Studier og Rejser, af Aars Arbejde, ved kun Digteren selv. Men lidet vilde al Flid og Ihærdighed have frugtet, havde Laurids Bruun ikke for sit indre Syn set den Skikkelse, hvis Liv og hvis Gerning han vilde gøre levende for Nutid og Eftertid. Der er Intuition i dette Digterværk. Kong Valdemar og Biskop Absalon med alle deres samtidige og Omgivelser lever. —

Hans „Absalons Saga“ vil derfor ikke alene paa Grund af sit stoflige Indhold vinde den store læsende Almenhed, men saavel dens Kunstform som Menneskeskildring og Sjælsanalyse vil sikre Værket blivende Værd. —

„Absalons Saga“ vil endelig indtage en Hædersplads i enhver god Københavners Hjerte. — Laurids Bruun fortæller selve Stadens første Historie. —

Det er et stort og betydningsfuldt Led, Laurids Bruun her har føjet til sin tidligere saa smukke og stedse mere og mere anerkendte Forfattervirksomhed.“

C. Th. Lund i „Kristeligt Dagblad“. — „Hvad der giver denne Bog sin høje og blivende Værdi, skyldes i første Linje den imponerende skikkelsedannende Kraft, Laurids Bruun er i Besiddelse af. — Med klare, faste Træk staar Absalons Skikkelse; vel nok mere Krigeren, den sejrrige Helt og vidtskuende Statsmand, end Kirkens og Pavens Mand. Men først og sidst Mennesket Absalon. —

Der er et Tillægsord, som Forf. Gang efter Gang i de forskellige Sammenhæng anvender paa sin Bogs Hovedperson: „stor“. At bruge samme Ord som Betegnelse for Laurids Bruuns nu afsluttede Arbejde er fuldt berettiget.“

GYLDENDALSKE BOGHANDEL · NORDISK FORLAG

KØBENHAVN — FORLAGSTRYKKERIET